

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๒๔

การสร้างงานในชนบท
การสอบแข่งขัน เพื่อรับทุนรัฐบาล

วารสารข้าราชการ

วารสารรายเดือนเพื่อความก้าวหน้าและรอบรู้

ปีที่ ๒๖

ฉบับที่ ๘

สิงหาคม ๒๕๒๔

ต้องส่ง
สำนักงาน ก.พ.

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
- เพื่อเผยแพร่แนวความคิดในการปฏิบัติราชการ
- เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการในอันที่จะเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อราชการ

บริการสมาชิก

วารสารข้าราชการจำหน่ายปลีก เล่มละ ๘ บาท สำหรับสมาชิกค่าบำรุงปีละ ๘๐ บาท รวมค่าส่ง กรุณาบอกรับและส่งเงินในนาม ผู้จัดการสวัสดิการสำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ. ถนนพินธุโยก ก.พ. ๓ โทร. ๒๘๑๕๔๕๔ หรือ ๒๘๑๓๓๓๓ ต่อ ๓๔ โดยส่งจ่ายเงินที่ ป.ท. สำนักเลขานุการ นายกรัฐมนตรี

ต้องการถามปัญหากฎหมายระเบียบ และวินัยข้าราชการพลเรือน ปัญหาคลังหรือปัญหาข้อข้องใจอื่นใด รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นโปรดแจ้งไปยังบรรณาธิการโดยตรง

เจ้าของ และฝ่ายจัดการ สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.
- ผู้จัดการสวัสดิการ นายสมพงษ์ ตวีวัฒน์
- ผู้ช่วยผู้จัดการ นายสมศักดิ์ สุภาวิชญ์เดช
ประชาสัมพันธ์ นายจิรพงษ์ สิวาชะวีโรจน์
นายอนุช จันทระศักดิ์

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา นายประวิทย์ ณ นคร
นายโสวัจ สุจริตกุล
นายสำราญ ดาวรายสุ่ม
พันตรี อรรถ วิชาญกุล

บรรณาธิการ นายอุดม บุญประกอบ
ผู้ช่วยบรรณาธิการ นายปรีชา วิชาญชัย
นายสีมา สีมานันท์

กองบรรณาธิการ นายวิศิษฐ์ จิตต์แจ้ง
นายปฐม สมบูรณ์
น.ส. ประภาภรณ์ ภูวนะสถิตย์
น.ส. บุพิน ชาติวัชร
นางเมทินี พงษ์เวช
นายขรรค์ คำบรรลือ

ฝ่ายศิลป์ นายสุศักดิ์ ศรีพิชัย
สถานที่พิมพ์ ไทยพิมพ์—อักษรสารการพิมพ์
โทร. ๒๒๓๓๒๓๒๐ กรุงเทพฯ ฯ
ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา นางมาลี ปรีกัมส์

สารบัญ

	หน้า
บรรณาธิการแถลง	๓
ความซื่อสัตย์ของข้าราชการพลเรือน	๔
การสร้างงานในชนบท	๑๑
การสอบแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาล	๓๔
ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน	๔๘
กฎหมายและระเบียบใหม่	๕๐
การปรับปรุงเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนและพนักงานรัฐวิสาหกิจ	๕๔
นักบริหาร	๕๕
การเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ	๗๐
การพัฒนาข้าราชการเราไปถึงไหนแล้ว	๗๓

1 เมษายน วันข้าราชการพลเรือน

ข้าราชการคือบุคคลที่ทำงานให้ประชาชนชื่นใจ

วิทยุการเมืองไทย

บรรณาธิการแถลง

ในช่วงใกล้สิ้นปีงบประมาณนี้ เป็นเวลาที่ผู้บังคับบัญชาพิจารณาผลการปฏิบัติงานของข้าราชการเพื่อปูนบำเหน็จความชอบ ซึ่งได้แก่การเลื่อนขั้นเงินเดือน ใครมีผลงานดีเด่นเป็นพิเศษก็ได้รับการเลื่อนเงินเดือน ๒ ชั้น ผู้ได้รับการพิจารณาเช่นนั้น นอกจากได้รายได้เพิ่มขึ้นแล้ว จะรู้สึกภาคภูมิใจถือเป็นเกียรติประวัติและความก้าวหน้าในการปฏิบัติราชการด้วย เพราะได้ก้าวล้ำหน้าเพื่อนข้าราชการผู้อื่นออกไปอีก ๑ ชั้น ข้าราชการส่วนใหญ่จึงหวังผลจะได้รับประโยชน์จากการเลื่อนเงินเดือนดังกล่าว ซึ่งจะได้รับสนองตอบเพียงใด ขึ้นอยู่กับความมีคุณธรรมของผู้บังคับบัญชา หลักและวิธีการประเมิน

หากข้าราชการพะวงแต่เพียงความเจริญของตนส่วนเดียวมากเกินไปก็น่าจะไม่ถูกนัก แม้การรับราชการจะเป็นอาชีพอย่างหนึ่ง แต่ก็มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะให้บริการและพัฒนาสังคมโดยส่วนรวม เพื่อความสงบสุขและความเจริญของบ้านเมือง ในขณะที่เรากำลังจะได้อะไรมาน้อยเพียงใดนั้น น่าจะทบทวนไปด้วยว่า เราได้ทำอะไรเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม หรือไม่ เพียงใด จะควรปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นประการใดบ้าง

วารสารข้าราชการฉบับนี้เสนอท่านด้วยเรื่องหลายรสชาติแตกต่างกันไป เราคิดว่าทุกคนออกจะหงุดหงิด เพราะมีปัญหาต่าง ๆ ดาหน้ากันเข้ามาไม่หยุดยั้ง เช่น ปัญหาการเลื่อนเงินเดือน ผลการลดค่าเงินบาท ปัญหาความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน ปัญหาที่ราคาสินค้าจะขยับตัวสูงขึ้นอีก ปัญหาบางสถาบันเรียกร้องสิ่งตอบแทนให้เหลื่อมล้ำจากสถาบันอื่น ปัญหาเพิ่มค่าเล่าเรียน และปัญหาอื่น ๆ จิปาถะ ดูสับสนไปหมด ทำให้สบายครับ แล้วค่อย ๆ เลือกอ่านเรื่องที่ท่านชอบมากชอบน้อยไปตามลำดับ ๑๕

“ความซื่อสัตย์ ของข้าราชการ พลเรือน”

อนุสนธิวันข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ เราขอเสนอบทสัมภาษณ์ นายสุธี อากาศฤกษ์ ในหัวข้อ “ความซื่อสัตย์ของข้าราชการพลเรือน” โดยนำออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๒๔ เราได้มีคำขวัญ หรือจะเรียกว่าเป็นอะไรที่ประจำใจข้าราชการ ซึ่งเราอยากจะขอให้คุณข้าราชการทั้งหลายพิจารณาในสิ่งเหล่านี้คือ เราได้ยกคำสั้น ๆ ขึ้นมาว่า “เกียรติ หน้าที สามัคคี ซื่อสัตย์ เป็นคุณสมบัติของเรา” คือเป็นคุณสมบัติของข้าราชการ ในด้าน “เกียรติ” ของข้าราชการนั้น พล.ต.ต. อรรถสิทธิ์ สิริสุนทร องคมนตรี ท่านก็ได้พูดไปแล้วโดยเราได้ไปเรียนสัมภาษณ์ท่าน ในเรื่อง “หน้าที” ของข้าราชการพลเรือน นายประวิณ ฒ นคร เลขาธิการ ก.พ. ท่านก็ได้พูดไปแล้ว โดยเราก็ไปสัมภาษณ์ท่านเช่นเดียวกัน เรื่อง “ความสามัคคี” ในหมู่ข้าราชการพลเรือน นายสุธี อากาศฤกษ์ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ป.ป.ป. ท่านก็ได้พูด

ไปแล้วเมื่อวันที่ ๓๑ ที่ผ่านมานี้เอง ก็ยังขาดอยู่อีก อย่างหนึ่งก็คือ “ความซื่อสัตย์” ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง คือว่ากันโดยส่วนบุคคลคนนี้จะครบ ว่ากันโดยทั่ว ๆ ไปก่อน ไม่ว่าจะ เป็นข้าราชการ หรือคนธรรมดาทั้งหลายก็ถือว่าเป็นคนไทยทั้งนั้น เพียงแต่ว่าคนที่ เป็นข้าราชการนั้นมีอาชีพราชการเป็นคนของหลวง เป็นคนของประเทศที่ปฏิบัติกิจของประเทศชาติที่จะ อำนวย ประโยชน์ หรือ ช่วยเหลือประชาชน คือโดยปกติคนไทยทั่ว ๆ ไปของเรานี้จะครบก็มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เรียกว่าดีมาก เห็นอกเห็นใจกันดีมาก เราจะเห็นได้ในเวลาที่เรากลับปัญหาต่าง ๆ แล้วเราก็พร้อมที่จะช่วยเหลือเจือจานผู้อื่นเสมอ แล้วก็ไม่นินดีในการที่จะได้เปรียบใครด้วย แต่ในเวลาเดียวกันนะครับ คุณยอมรับไหมครับว่าเราก็ชอบเบียดบังของส่วนรวมมาเป็นของตนหรือของเรา เมื่อมันมีโอกาส อย่างที่เรียกกันในปัจจุบันว่า “ฉ้อราษฎร์บังหลวง” ซึ่งไม่เชื่อว่าเป็นของไทย หรือไม่มีในจิตใจของคนไทยมาแต่เดิมนะครับ ต้องเป็นสิ่งที่ปลุกฝังในจิตใจของเรามา อย่าง

น้อยก็ในสมัยกรุงศรีอยุธยาและครั้น ซึ่งเริ่มมีคำนี้ มาตั้งแต่ตอนนั้นนะครั้น คำที่โบราณเขาบอกว่า “แข็งสุดแข็ง เงินจางเหล็กได้ดั่งใจ” เพราะฉะนั้น เหล็กที่ว่าแข็งหนักหนานี้ครั้น เอาเงินมาโรยๆ ตรง จมูกนี้เดียวเหล็กนี้มันก็ง้างออกมาเองนะครั้น ซึ่งใน วรณกรรมต่างๆ ในสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์ สะท้อนให้เห็น ถึงสิ่งเหล่านี้ ของเราเกิดขึ้น นะ ครั้น แต่ ที่นี้ ก็เชื่อ ละ ครั้นว่า ไอ้เรื่อง ฉ้อ ราษฎร บังหลวง หรือการไม่ซื่อสัตย์ต่อหน้าและเบียดบังประโยชน์ของ หลวง อะไรต่างๆ นั้น เชื่อว่าในสมัยสุโขทัยคงจะ ไม่มีละครั้น นอกจากที่เกิดจากความโลภอันเป็น อุกุศลมูลสำคัญตัวหนึ่ง อันเกิดในสันดานของมนุษย์ ทุกชาติทุกภาษาอย่างหนึ่ง แต่ไม่ได้เป็นไปในรูป แบบและกระบวนการ คือความตั้งใจหรือฉวยโอกาส อย่างในสมัยอยุธยาจนถึงปัจจุบัน เพราะโครง สร้าง ของ สังคม ใน สมัย สุโขทัยนั้น ไม่ อำนาจ และ ประมุขของประเทศในสมัยนั้น ก็อยู่ในฐานะพ่อบ้าน ราษฎรเป็นลูกบ้าน แบบมีอะไรก็อนุเคราะห์อุปถัมภ์ ซึ่งกันและกัน พอมาถึงสมัยกรุงศรีอยุธยาลงมานะ ครั้น สถานภาพของพระมหากษัตริย์สูงส่งเกินไป ที่ราษฎรทั่วไปจะเข้าใจถึง ความผูกพันว่าเป็นพ่อ บ้านก็ค่อย ๆ ลดน้อยถอยลง แต่กับมีความรู้สึกอีก อย่างหนึ่งคือเป็นเจ้าของชีวิต หรืออะไรอย่างนั้นนะครั้น หลังจากนั้นเราก็จะมีบรรดาอำมาตย์เสนาบดีปกครอง ดูแลราษฎรลดหลั่นกันลงมา สมบัติต่างๆ ก็ถือว่าเป็นของหลวง เมื่อมีโอกาสก็จะมีการฉกฉวยเอา

เป็นของคนที่เขาจะเบียดบังได้นะครั้น ซึ่งมันก็เป็น เรื่องน่าคิดอย่างยิ่งในสิ่งเหล่านี้ ก็เกิดเรื่อยมาจนถึง ปัจจุบันนี้ละครั้น มันเป็นกระบวนการลูกโซ่มาหรือ อย่างไรก็ไม่ทราบ ก็เลยเกิดมีคำพังเพยที่พูดกันว่า “มือใครยาว สาวได้สาวเอา” หรือถือคติว่า “กินแบ่ง ถูกกฎหมาย กินรวบผิดกฎหมาย” คือหมายความว่า ถ้าเรากินคนเดียวไปไม่รอดละครั้น มิซำมีนานก็ เรียบร้อยนะครั้น แล้วกลายมาเป็นการร่วมกันฉ้อ- ราษฎรบังหลวงเป็นหมู่คณะ ไม่ได้กระทำคนเดียว เพราะกระทำคนเดียวถูกเพ่งเล็งได้ง่าย ต้องให้คน อื่นเขาได้มีส่วนด้วย แล้วทีนี้ถ้าหากว่ากินคนเดียว หรือว่าไม่ซื่อสัตย์คนเดียวคือ ทุกจริตคนเดียวมีเรื่อง เกิดขึ้นก็ไม่มีใครที่จะปกป้องช่วยเหลือนะครั้น เพราะ ฉะนั้นสิ่งเหล่านี้มันเป็นเรื่องสำคัญ แล้วก็ว่ากันว่า อย่างเช่น ประเทศเพื่อนบ้าน ของเรา ที่ต้อง สูญ เสีย สภาพการปกครองประเทศไป บัจจุบันที่สำคัญมันก็ เนื่องมาจากความไม่ซื่อสัตย์คือทุจริตนี้เอง เท็จจริง อย่างไร ขอได้โปรดพิจารณาด้วยใจอันเป็น ธรรม ก่อน เพราะฉะนั้นในครั้งนั้นเราก็ได้ไปสัมภาษณ์ นายสุธี อากาศฤกษ์ อีกครั้งหนึ่งนะครั้น ใน ฐานะที่เวลานี้ท่านก็ยังรักษาราชการแทนเลขาธิการ ป.ป.ป. เกี่ยวกับเรื่อง “ความซื่อสัตย์” ซึ่งเรื่องนี้ ก็ รู้สึก ว่า เป็นเรื่อง เกี่ยวข้อง โดยตรง กับ สำนักงาน ป.ป.ป. มากนะครั้น ท่านก็ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ เรื่องความซื่อสัตย์ว่า

คุณสุธี ความซื่อสัตย์ถ้าหมายถึงจากศัพท์ที่ว่า แปลว่ากระไรนั้น ก็หมายถึงความซื่อตรง หรือความจริงใจนั่นเองนะครับ ก็เป็นที่เข้าใจกันอยู่ อย่างนี้ก็ไม่มีอะไรที่ต้องอธิบายเป็นพิเศษนะครับ

คุณชัยวิชิต มันเหมือนกับความซื่อตรงไหมครับ หรือว่ามันแตกต่างกัน

คุณสุธี ท่านองเดียวกันครับ ซื่อตรง ซื่อสัตย์ นี่นะครับ อยู่ในความหมายว่า คือกระทำการด้วยความจริงใจนะครับ ไม่แอบแฝงอยู่ในเรื่อง ของลาภ ยศ สรรเสริญ ที่จะแสวงหามาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายอะไรต่าง ๆ ก็อยู่ในความหมายอันนี้เหมือนกัน

คุณชัยวิชิต หลายคน นะครับท่าน ครับมีความเห็นว่า คือคนที่เขาปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ซื่อสัตย์ ที่เราเรียกกันตรงไปตรงมาว่า “คนคด คนโกง” เป็นคนร่ำรวย และก็มีชีวิตอยู่อย่างสุขสบาย อยู่บ้านหลังใหญ่หลังโต แต่กลับไม่ได้รับโทษทัณฑ์ตามกฎหมาย แถมยังเห็น ๆ กันว่ายังมี ความก้าวหน้าในหน้าที่ราชการเสียด้วยซ้ำ ได้ชั้นได้ตำแหน่ง ส่วนคนที่ทำ

งานอย่างตรงไปตรงมานะครับ ท่านครับมันก็อยู่แค่นั้นละครับ กระเตาะ กระเตาะไปแต่ละปี ๆ มันก็ก่อให้เกิดความท้อแท้เบื่อหน่าย หรือไม่อย่างนั้น ก็ประสบโอกาสเหมาะเมื่อไหร่ เขาคงนั้นก็อาจจะทำเหมือนเห็นคนอื่นเขาทำมาแล้วก็ได้ นะครับ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ท่านก็คงยอมรับว่ามีอยู่และเป็นอยู่ ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างไรครับ

คุณสุธี กระผมมีความเห็นว่า ความจริง เขาอาจจะประสบความสำเร็จโดยใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้องแต่ก็อย่าลืมว่า เขาก็ต้องมีเบื้องหลังที่เป็นผลอยู่ ไม่อาจจะมีความสุขได้โดยสมบูรณ์ อาจจะนอนสะดุ้ง หรือเอามือก่ายหน้าผากตลอดคืนก็ได้ คือเกรงกลัวไม่วันใดก็วันหนึ่งก็ได้ ถูกตรวจพบการกระทำผิดนะครับ และในเรื่องกฎแห่งกรรมนั้น กระผมก็เห็นมานานแล้ว บางคนร่ำรวยมาโดยไม่สุจริต ลูกหลานผลาญหมดครับ รวมทั้งไม่ตายดีด้วย ดายร้ายนะครับมีเรื่องเล่ากันมาในวงราชการว่า มีข้าราชการผู้ใหญ่คนหนึ่ง ก่อนจะเกษียณราชการ ก็กอบโกยไปจำนวนมาก ก็เอาไปไว้ที่เมียน้อย หวังว่าจะมาเสพสุขเมื่อออก

จากราชการ พอออกจากราชการครบ
เมียน้อยก็ไปมีผัวใหม่เป็นเด็กหนุ่มกว่า
เขา จะ มา เห็น แก่ คน แก่ อย่าง ไร ครับ
ทรัพย์สินที่ทุ่มเทไปให้ภรรยาอ่อนก็เป็น
อันหมดสิ้นไป ความหวังที่จะได้อยู่ดีมี
สุขกับภรรยาอ่อนก็เป็นอันว่าไม่ต้องพบ
กันละ ก็เกิดเป็นความผิดหวังในชีวิต
อย่างยิ่ง ถึงกับมีการบอกกล่าวว่าย่า
ได้เอาอย่างเขาเลย อันนี้ก็เป็นตัวอย่าง
ที่มีเกิดขึ้นในวงราชการ สำหรับตัว
กรรมเองนั้น ก็คิดว่าซื้อกินไม่หมด
คดกินเท่าไรก็ไม่พอ เพราะฉะนั้น
ความไม่พอของคนน่าจะมีความสำคัญว่า
เพื่ออะไรกันนะครับ ถ้าเพื่อความอยู่
รอดของตัว พอเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง ผม
ก็คิดว่าไม่ควรจะต้องกระทำการทุจริต
นะครับ ใช้ความอดุสาหะดีกว่านะครับ

คุณชัชวาล แต่ที่นี้บางทีคน ๆ ซึ่งไม่มีโอกาส
อย่างนั้นนะครับ ก็มองในลักษณะคน
ที่กำลังปฏิบัติกรอย่างนั้นว่า “ซื้อค
คดสบาย” อะโรอย่างนั้นนะครับท่าน
ครับ ที่นี้เขามีโอกาสบ้างเขาก็ลงมือทำ
เหมือนกัน เพื่อที่จะเข้าไปสู่คำว่า “ค
แล้วสบาย” อันนี้ผมอยากจะให้ท่าน
ให้ความคิดเห็นแก่เพื่อนข้าราชการ ซึ่ง

อาจจะกำลังมีความ คิดอย่าง ที่กระผมพูด
นี้ครับ เพื่อจะได้เป็นการเตือนสติไว้
ก่อน

คุณสุธี

ครับ ถ้าเราจะเอาตัวของเราเป็น
เครื่องพิจารณาว่าสมควรแค่ไหน ใน
กรณีทุจริตหรือประพฤติมิชอบ เพื่อ
ให้ได้มาซึ่ง ลาภ ยศ สรรเสริญ หรือ
เงินทองก็ตามนะครับ มันจะจรั้งยงยืน
ไปนั้นไม่มีแน่ เพราะเรานั้นได้เห็นตัว
อย่างมากมาย ฉะนั้นถ้าเราจะกระทำ
การใดที่เป็นการแสวงหาประโยชน์ อัน
มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ก็น่า
จะนึกถึงสถาบัน ชาติ ศาสนา พระ
มหากษัตริย์ ก่อนว่าจะอยู่ได้อย่างไร
ถ้าคนส่วนมากกระทำการทุจริตอย่างนั้น
นะครับ ทุกคนย่อมมีความรักชาติ แล้ว
ก็ถึงกำเนิดมาตุภูมิของตัว ถ้าหากว่า
ได้พร้อมใจกัน กระทำ การ เพื่อ ความ
เจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ แล้วก็
น่าจะอยู่เป็นสุขสบายหลายชั่วโคตร ไม่
ใช่เฉพาะตัวเองนะครับ ถ้าเห็นแก่ตัว
มีความสุขความเจริญก็ชั่วแล่น เดี่ยว
กฎแห่งกรรมก็ตามมา ก็ไม่พ้นที่จะตาย
ร้าย คือ ลูกหลานผลาญเสียหายหมดอย่าง
นั้นมากกว่า

คุณชัยวิชิต ท่านคิดว่า ถ้าหากว่าข้าราชการเราขาดความซื่อสัตย์นี่นะครับ มันจะส่งผลไปถึงประเทศชาติ และก็โดยเฉพาะความรู้สึก ของประชาชน อย่างไม่บ้างครับ

คุณสุธี ก็แน่นอนครับ ทุกวันนี้เรามีความตระหนักดีว่า คอร์รัปชัน หรือฉ้อราษฎร์บังหลวงนั้นเป็นตัวกระทำทำให้เกิดปัญหาอย่างน้อยก็ ๔ ทาง ทางหนึ่งคือทางเศรษฐกิจ เราเชื่อแน่ว่า คอร์รัปชัน เป็นตัวการสำคัญทำให้เกิดปัญหาเงินเฟ้อ ราคาสินค้าแพง ผู้รับเคราะห์กรรมคือประชาชนที่มีรายได้น้อย การฉ้อราษฎร์บังหลวงที่เกิดขึ้นจากเจ้าหน้าที่ไปรีดไถเขา พ่อค้าก็ต้องเอาราคาค่าใช้จ่ายของเขามาบวกกับต้นทุนราคาสินค้า ก็จะต้องขายสินค้าแพงนะครับ เป็นปัญหาก่อให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ เรื่องของทางสังคม ถ้าหากการฉ้อราษฎร์บังหลวงเกิดมีมาก เกิดปัญหาสังคมเสื่อมทรามนะครับ เต็มไปด้วยความอยุติธรรมต่าง ๆ นะครับ ก็มาถึงปัญหาเรื่องการบริหารงานของรัฐก็จะเกิดความล้มเหลว เจ้าหน้าที่เอาน้ำ ลูกน้องเอาน้ำนะครับไม่มีที่สิ้นสุด ก็จะ

ส่งผลมาถึงการเมืองเป็นส่วนรวม คือความสิ้นชาติ นี่คือปัญหาที่น่าห่วงใย และก็ยังมีหลายประเทศที่เกิดความสิ้นชาติ เพราะ คอร์รัปชัน เป็นตัวการสำคัญหลายประเทศที่เราเห็น อยู่เวลานี้ นะครับ เพราะฉะนั้นน่าจะตระหนักในเรื่องนี้ให้ดี

คุณชัยวิชิต แล้วยังมีอีกอันหนึ่งครับท่านครับ คือ อย่าง เราก็เห็น บ่อย ๆ นะครับ ในหน่วยงานของท่าน ก็อาจคงเคยพบเห็นเหมือนกัน คือผู้ที่หาเงินหาทอง หาข้าวหาของมาให้ขายนี่นะครับ อันนี้ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรครับ คือในเมื่อสิ่งเหล่านั้นมันมีอยู่ แล้วเป็นอยู่ปรากฏว่าทำอย่างนี้แล้วได้ดิบได้ดีไม่ใช่น้อยละครับ ความเห็นของคนหลายคนเห็นว่า มันเป็นหนทางที่ทำให้เขาก้าวหน้าได้อย่างหนึ่งเหมือนกัน เจ้าหน้าที่ใครเ็นดูเสียด้วยซ้ำไปครับ การกระทำแบบนี้เรียกว่าเป็นความซื่อสัตย์หรือเป็นความซื่อตรงได้ไหมครับ

คุณสุธี ครับ ข้อเท็จจริงอันนี้มีอยู่แน่นอนแล้วผมก็พบเห็นบ่อย ๆ แต่นั่นก็เป็นเรื่องที่น่าสงสาร ผู้บังคับบัญชาชั้นโง่

งมายนะครับ เพียงแต่ของฝาก ของให้ของกำนัลนิดหน่อย ก็หลงคารม ลืมหลักปฏิบัติราชการที่ดี ที่จะส่งเสริม คนมีความรู้ความสามารถ เมื่อขาดคนที่มีความสามารถมาปฏิบัติราชการ ก็ จะส่งผลความล้มเหลวในระบบราชการ คือตัวเองนั่น ก็จะเป็นผู้รับเคราะห์นะ ครับ ผลงานไม่เจริญ เป็นส่วนรวม การที่จะบ่งกันอย่างไรนั้น ความจริง ในเรื่องของการให้นั้นเป็นที่ยอมรับใน สังคมบ้านเมืองของเรา แต่ว่าให้พอ สมควรนั้น ในฐานะเป็นผู้ยื่นฟังเคารพ เชื่อถือ หรือนับถือนี่ ตามประเพณี เราก็มองว่าเป็นทางที่ดีของสังคมเรา แต่ถ้าจะเกินเลยไป มีมูลค่าสูง หรือว่ามีสิ่ง จูงใจที่จะให้งดเว้นกระทำการ หรือกระทำการอะไรที่เป็นประโยชน์แก่ ผู้ให้ นั้น ก็ไม่สมควร ถ้าเราลืมหลัก ราชการ นะ ครับ อัน นี้ จะ กระทบ กระทบถึง โครงสร้าง ของการ บริหาร งานที่บุคคลเป็น ตัวการ สำคัญ ในเรื่อง นี้ นะ ครับ ถ้าปัญหาที่เกิดขึ้นก็จะบ่อนทำลายถึงเสถียรภาพ ในการปฏิบัติราชการ ฉะนั้นผู้ใหญ่นักคิดจะรับของชำร่วย ของให้ หรือมิตรสินจ้างก็ควรจะได้ดู เสียก่อนว่าเป็นไปตามประเพณี นิยม

เป็น ของเล็กน้อยไม่มีค่าเพื่อแสดงความ เคารพนับถือหรือว่าเพื่อเหตุ จูงใจเพื่อ จะให้ยศให้ลาภให้ตำแหน่งอะไรแก่ผู้มา เสนอให้ น่าจะคิดดูให้รอบคอบนะ ครับ

คุณชัยวิฑิต การที่เราจะทำให้ข้าราชการของเรา มีความซื่อสัตย์นะ ครับท่านครับ ควรจะ มีหลักอย่างไรในการปฏิบัติอันนี้ครับ

คุณสุธี

ครับ หลักปฏิบัติในการที่จะทำให้ ข้าราชการมีความซื่อสัตย์สุจริต นั้นก็ คือชี้ให้รู้ถึงความสำนึกใน ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ว่าจะไม่กระทำการทุจริต อย่างน้อยก็เริ่มที่ตัวของตัวเองก่อนว่าจะ ไม่กระทำการทุจริต หรือประพฤติมิ ชอบ และก็แนะนำเพื่อนฝูงข้าราชการ เป็นค่านิยมอย่างนั้นนะ ครับ ก็คิดว่า ข้าราชการถ้าหากถือค่านิยมว่าตัวเองจะ ไม่เป็นผู้กระทำเสียเองในเรื่อง ของการ ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ก็เป็นเรื่องที่ เกิดผลดีต่อราชการ เมื่อมีค่านิยมอย่าง นี้แล้วทุกคนยอมรับในสังคมบ้านเมือง เราก็คงเต็มไปด้วยคนมีคุณภาพ ฉะนั้น ในเรื่องนี้น่าจะมองให้เห็นแล้ว คือ ความสำเร็จในหน้าที่ ราชการ ของผู้นั้น เองประการหนึ่ง กับความเจริญของ บ้านเมืองด้วยนะ ครับ

คุณชัยวิชิต คือท่าน ก็มีความเห็นว่าเราจะต้อง เริ่มต้นที่ตัวของเราเองกันก่อน

คุณสุธี ใช่ครับ ต้องอย่างนั้นครับ

คุณชัยวิชิต จากผลของความซื่อสัตย์ ถ้าหาก เรามีข้าราชการซึ่งมีเปอร์เซ็นต์ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ซื่อ สัตย์ สุจริตมากขึ้น ผลที่ประชาชนและประเทศชาติ จะได้รับแล้วรวมทั้งตัวบุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความ ซื่อสัตย์ จะได้รับ นั้น มีผลใน ลักษณะใดครับ

คุณสุธี ก็คือความสำเร็จในการพัฒนาประเทศทั้งด้านจิตใจที่ดี ทั้งด้านวัตถุและ เศรษฐกิจ การครองชีพของราษฎรที่ดี เจริญดีขึ้น ปัญหาความเดือดร้อนของ บ้านเมืองก็จะไม่มี ฉะนั้นถ้าเราสามารถ ส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริตของข้าราชการ หรือพนักงาน ของ รัฐได้ เป็นส่วนรวม ก็เท่ากับเราแก้ปัญหาของบ้าน เมืองไปแล้ว ๙๐ %

คุณชัยวิชิต ถึงปี ๒๕๒๔ นะครับ สำหรับ ข้าราชการพลเรือนท่านคิดว่าท่านจะขอให้ข้าราชการพลเรือนถือว่าเป็นปีอะไร สำหรับเรา เพื่อที่จะส่งผลให้แก่ ประชาชนครับ

คุณสุธี ครับ กระผมก็คิดว่าความซื่อสัตย์ สุจริต ของ ข้าราชการ หรือพนักงานของ รัฐนี้สำคัญต่อความสำเร็จในการบริหาร ประเทศชาติของรัฐบาล เพราะฉะนั้น ปีนี้ ก็อยาก ขอกราบเรียน ผাগ เป็นข้อสังเกตว่าน่าจะถือว่าเป็นปีแห่งความซื่อ สัตย์ ซึ่ง ทุกคน พร้อมใจกันที่จะร่วมมือกันแสดงออกใน ลักษณะปฏิบัติราชการ ด้วยความสุจริตใจ ไม่แสวงหาประโยชน์ อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ก็ จะเป็นผลรวมส่งผลให้ ประเทศชาติได้ เจริญก้าวหน้าต่อไป ปีนี้ควรเป็นปีที่ แสดงถึง ซึ่งความ ซื่อสัตย์สุจริต เป็นปีที่ สำคัญต่อไปนะครับ

คุณชัยวิชิต ครับ คุณ ข้าราชการทั้งหลายครับ ในฐานะที่เราเป็นผู้ที่ร่วมอาชีพเดียวกัน นะครับ ท่านเลขาธิการ ป.ป.ป. ก็อยาก จะขอให้ปีนี้สำหรับข้าราชการพลเรือน เป็นปีแห่ง “ความซื่อสัตย์” เป็นไปได้ ไหมครับ เราคิดว่ามันเป็นสิ่งที่น่าจะ เป็นไปได้อย่างยิ่ง หรือคุณว่าอย่างไร ครับ

การสร้างงาน ในชนบท

นายทรง บัณฑิตนันท์*

๑. ความทั่วไป

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม รายได้ส่วนใหญ่ของประเทศมาจากผลผลิตทางเกษตร พื้นที่ชนบทเป็นแหล่งที่อยู่ของประชากรส่วนใหญ่มิมีอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งประมาณ ๘๐% ขึ้นไปของประชากรไทยได้ยึดอาชีพดังกล่าวเป็นอาชีพหลักของประเทศ แต่เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า สภาพการเกษตรของไทยยังไม่รุดหน้าพัฒนาไปเท่าที่ควร ทั้งด้านวิชาการอันทันสมัย การผลิต การตลาด ฯลฯ จึงทำให้ราษฎรในชนบทโดยทั่วไปประสบปัญหาในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม การเมืองการปกครอง และการบริหาร โดยเฉพาะเกษตรกรไทยที่มีรายได้ระดับพอยังชีพหรือไม่เพียงพอยังชีพของบุคคลในครอบครัว จึงทำให้ขาดแคลนเงินทุนสำหรับเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้สูงขึ้น และเมื่อประเทศต้องได้รับผลกระทบกระเทือนจากภาวะเศรษฐกิจของโลกอีกหลายด้าน เช่น เรื่องราคาน้ำมันและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ จึงทำให้สินค้าทุกชนิด

ขายย่ำราคาสูงขึ้น ๆ แต่ผลผลิตการเกษตรกลับขายตัวด้านปริมาณการผลิตและระดับราคาไม่สมดุลย์กับภาวะดังกล่าว สภาพที่เกิดขึ้นจึงส่งผลโดยตรงต่อประชากร ส่วนใหญ่ ในชนบท ต้องเผชิญความเดือดร้อนจากการที่มีรายได้และภาวะค่าครองชีพไม่สมดุลย์กันประกอบกับปัญหาจากภัยธรรมชาติได้แก่ น้ำท่วมฝนแล้ง จึงทำให้ซ้ำเติมฐานะประชากรส่วนใหญ่ให้ยากจนลง ปัญหาดังกล่าวล้วนเป็นแรงผลักดันให้ชาวชนบทผู้มีฐานะยากจนอพยพไปหางานอื่น ซึ่งมีรายได้ดีกว่าทำในตัวเอง ทำให้เกิดปัญหาความแออัดของชุมชนในตัวเองและปัญหาสังคมต่าง ๆ ตามมาและโดยที่ปัญหานี้เป็นปัญหาเรื้อรังกันมานาน ทำให้รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยถือเป็นนโยบายหลักที่จำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน เพราะหน้าที่ประการสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของรัฐบาล ก็คือ จัดบริการในประชาชนมีงานทำ เพื่อหารายได้มาเลี้ยงตนเองและครอบครัวให้มีชีวิตอยู่ได้ในสังคมตามสมควรแก่สภาพ จากหน้าที่ที่สำคัญดังกล่าว

*นายทรง บัณฑิตนันท์ เจ้าหน้าที่งานปกครอง ๖ ประจํากรมการปกครอง ช่วยราชการสำนักงานเลขาธิการ กสช. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

รัฐบาลจึงได้วางโครงการสร้างงานในชนบท เพื่อให้ประชาชนในชนบทมีงานทำโดยไม่ต้องเข้าไปทำงานในเมือง เป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในชนบทนอกเหนือจากการประกอบอาชีพตามปกติ รวมทั้งเป็นการช่วยเหลือให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และเพื่อการกินการใช้น้ำ ตลอดจนให้มีทางสาธารณะและก่อสร้างที่เป็นประโยชน์ในด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน และรวมตลอดถึงสาธารณะประโยชน์อื่น ๆ ด้วย เพื่อก่อให้เกิดความเชื่อมั่นศรัทธาในรัฐบาลและเกิดความเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย

๒. ปัญหาและความต้องการของประชาชนชนบท

ปัญหาและความต้องการของประชาชนชนบท ปัจจุบันเท่าที่รวบรวมได้จากเอกสารต่าง ๆ เห็นจะไม่พ้นจากเรื่องต่อไปนี้

๒.๑ สภาพปัญหา

- ปัญหาความยากจน
- ภาวะการว่างงาน
- ภาระหนี้สิน
- การเคลื่อนย้ายแรงงาน
- ปัญหาสุขภาพอนามัย
- ปัญหาการขาดการศึกษา
- ปัญหาขาดเส้นทางคมนาคม
- ปัญหาโจรผู้ร้าย
- ผลผลิตทางการเกษตรต่ำ

— ปัญหาการขาดแคลนอำนาจการซื้อ
ปัจจัยด้านอุปโภคบริโภค

— ปัญหาอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติ ได้แก่ อุทกภัย ภาวะฝนแล้ง และอื่น ๆ

๒.๒ ความต้องการของประชาชน

- ต้องการน้ำดื่มและน้ำใช้ เพื่อการเกษตรตลอดปี
- ต้องการถนนที่ใช้การได้ตลอดฤดูกาล รวมทั้งสะพานที่ไม่ชำรุดตามฤดูกาล
- ต้องการให้มีความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน ไม่มีโจรผู้ร้าย ลักขโมยวัวควาย
- ต้องการอยู่อย่างสันติไม่มีผู้ก่อกวนทางการเมืองมาทำให้ชาวบ้านอยู่อย่างไม่เป็นสุข
- ต้องการบ้านเรือน อาหารและเครื่องนุ่งห่ม
- ต้องการมีงานทำในระหว่างว่างจากการทำนา
- ต้องการบริการด้านสาธารณสุขที่ให้การรักษาพยาบาลคนเจ็บไข้ได้ป่วยได้ทันเวลาและมีประสิทธิภาพ
- ต้องการที่ดินทำกินเป็นของตนเองไม่ต้องเช่าหรือทำงานเป็นเพียงผู้รับจ้างแรงงานที่ขาดเสถียรภาพ
- ต้องการยาปราบศัตรูพืช ปุ๋ย พันธุ์พืช ผักต่าง ๆ ที่ให้ผลดีแต่ลงทุนต่ำ
- ต้องการปลดปล่อยหนี้สิน หรือต้องการสินเชื่อ เพื่อนำไปลงทุนเพื่อการผลิต

— ต้องการตลาดเพื่อจำหน่ายผลผลิต และต้องการขยายผลผลิตในราคายุติธรรมไม่ถูกกดราคา

— ต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทต่าง ๆ ตามแต่ละท้องถิ่นที่เหมาะสม และต้องการให้มีการป้องกันโรคระบาด รวมทั้งต้องการอาหารสัตว์บางประเภทในราคาถูก

— ต้องการปรับปรุงฝีมือและความรู้ การประกอบอาชีพให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ทั้งด้านการเกษตรและด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่คนถนัดอยู่แล้ว

— ต้องการให้บุตรหลานของตนได้รับการศึกษาที่นำไปประกอบอาชีพหรือช่วยพ่อแม่หารายได้เพิ่มขึ้นเมื่อจบการศึกษา

ปัญหาและความต้องการที่กล่าวข้างต้น น่าจะถือว่าเป็นปัญหาและความต้องการพื้นฐานหรือขั้นปฐมภูมิ หรือจะเรียกว่าอะไรก็ได้ แต่จะเรียกตามความถนัด แต่เป็นปัญหาและความต้องการที่พบอยู่เสมอในหมู่บ้านชนบทของไทย บางหมู่บ้านอาจยังไม่มีความต้องการ หรือปัญหาบางอย่างยังไม่เห็นเด่นชัดแต่หลาย ๆ ข้อในปัญหาและความต้องการดังกล่าว เชื่อว่าผู้ที่คลุกคลีในงานพัฒนาชนบทจะต้องพบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้จึงอาจสรุปได้ว่า ปัจจุบันเรารู้อาการทั่วไปของชนบทไทยที่ประสบอยู่ และรู้ว่าหากจะจัดให้มีบริการเหล่านี้ จะโดยรัฐจัดให้หรือประชาชนร่วมกันจัดให้มีขึ้นในรูปหนึ่งรูปใดก็ตาม ย่อมจะขจัดปัญหาความต้องการของชาวบ้านได้ ไม่จำเป็น

ต้องเสียเวลาจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง ขอให้ลงไปดูกันในหมู่บ้าน ให้ชาวบ้านตัดสินใจกันเองว่าเขาต้องการทำอะไรกันก่อนหลังจากปัญหาข้างต้นและต้องให้เขาทำด้วยไม่ใช่ทำให้ฝ่ายเดียว คือ ต้องปลูกฝังให้ชาวบ้านเข้ามามีความรับผิดชอบการพัฒนาด้วย ไม่ใช่ให้ความร่วมมือกันกับทางราชการ อย่างที่เคยรณรงค์กันมา ความจริงผลการพัฒนานั้น ย่อมได้กับชาวบ้านผู้จะต้องอยู่ในหมู่บ้านอีกชั่วชีวิต

๓. ความเป็นมาของโครงการ กศป.

สืบเนื่องมาจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น และการอพยพโยกย้ายแรงงานจากชนบทเข้าสู่เมืองอย่างรวดเร็วและปัญหาความต้องการของประชาชนชนบทที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้รัฐบาลเกือบทุกสมัยถือเป็นนโยบายเร่งด่วนที่ต้องรีบแก้ไข ฉะนั้นมาตรการระยะสั้นที่รัฐบาลได้นำมาใช้ คือ มาตรการสร้างงานในฤดูแล้ง สรุปความเป็นมาจนถึงปัจจุบันได้ดังนี้

๓.๑ “โครงการพัฒนาท้องถิ่นและช่วยเหลือประชาชนในชนบทให้มีงานทำในฤดูแล้ง (โครงการ ปชล. ปี ๒๕๑๔ ส่วนปี ๒๕๑๕ ชื่อโครงการพัฒนาท้องถิ่นและช่วยเหลือประชาชนในชนบทให้มีงานทำ เรียกว่าโครงการ พปช.)” หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “เงินผัน” เริ่มเป็นโครงการแรกสมัย ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อปี ๒๕๑๔-๒๕๑๕ โดยใช้งบประมาณปี ๒๕๑๔ จำนวน ๒,๕๐๐ ล้าน และในปี ๒๕๑๕ เป็นเงิน ๓,๕๐๐ ล้านบาท

๓.๒ “โครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจชนบทที่
ประสบภัยธรรมชาติ (โครงการ กฟป.)” สมัย
รัฐบาลพลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เมื่อปี ๒๕๒๑
ใช้งบประมาณ ๑,๖๐๐ ล้านบาท

๓.๓ “โครงการสร้างงานในชนบท (โครง
การ กสช.)” เป็นโครงการที่ยังดำเนินการถึงปัจจุบัน
โดยเริ่มดำเนินการระยะแรก ตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม
ถึง ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๒๓ เป็นระยะเวลา ๓ เดือน
ของปี ๒๕๒๓ ใช้งบประมาณ ๓,๕๐๐ ล้านบาท
และโครงการระยะที่ ๒ เริ่มตั้งแต่ ๑ มกราคม ถึง
๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๔ ระยะเวลา ๖ เดือน ใช้งบ
ประมาณ ๓,๕๐๐ ล้านบาท

วัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการ

วัตถุประสงค์หลัก มี ๓ ประการ คือ

- การเพิ่มและกระจายรายได้ให้แก่
ราษฎรในชนบทเพื่อฐานะความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น
- การสร้างงานขึ้นในชนบทในภาวะ
การว่างงานตามฤดูกาล
- การหยุดยั้งหรือการชะลอการอพยพ
เข้าเมือง

เป้าหมายโครงการ ในพื้นที่ ๗๑ จังหวัด
(ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)

กลุ่มเป้าหมาย เป็นคนเดือดร้อนที่เกิด
ภาวะฝนแล้ง คนว่างงานและคนยากจนทั่วประเทศ
สำหรับในปี ๒๕๒๕ รัฐบาลได้กำหนด
นโยบายให้มีการสร้างงานในชนบท (กสช.) สืบต่อไป

ซึ่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณแผ่นดิน ปี ๒๕๒๕
ได้กำหนดวงเงินงบประมาณดังกล่าวไว้แล้ว ในการ
นี้ ในการประชุมคณะกรรมการสร้างงานในชนบท
ครั้งที่ ๒/๒๕๒๕ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๒๕
ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมได้
พิจารณากำหนดนโยบายการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้
การพัฒนาชนบทนอกจากดำเนินการตาม
โครงการปกติของส่วนราชการแล้ว ในระยะเวลา
๕ ปี (๒๕๒๕-๒๕๒๙) จะเน้นแผนงานสำคัญ
๒ แผน

**แผนงานที่ ๑ การสร้างงานในชนบท
(กสช.)**

เป้าหมาย ดำเนินการในระดับตำบล มุ่ง
กระจายรายได้เพื่อสร้างงานให้กลุ่มประชากรยากจน
และไม่มียางทำระหว่างเดือนมกราคม ถึง มิถุนายน
ไม่ต่ำกว่า ๓ ล้านคนต่อปี ทั่วประเทศตามลักษณะ
งานที่เป็นความต้องการของสภาพตำบลและใช้แรงงาน
เป็นส่วนใหญ่

แผนงานที่ ๒ การพัฒนาพื้นที่ยากจน
เป้าหมาย ดำเนินการในพื้นที่ยากจน
๒๑๖ อำเภอ ๓๐ กิ่งอำเภอ รวม ๒๔๖ พื้นที่ใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้
โดยเป็นลักษณะงาน ๑๖ ประเภท เพื่อพัฒนาประ
ชาชน ๗.๕ ล้านคน ให้พออยู่พอกินและมีบริการ
พื้นฐานขั้นต่ำอย่างทั่วถึงในระยะเวลา ๕ ปี

**๔. การจ้กองค์การเพื่อบริหารโครงการ กสช
และอำนาจหน้าที่**

องค์การที่รับผิดชอบโครงการสร้างงานใน
ชนบท ปี ๒๕๒๔ ได้ยึดพื้นฐานการสร้างงานใน
ชนบท ปี ๒๕๒๓ เป็นหลักและสำหรับปี ๒๕๒๕
ก็ยึดถือองค์การที่รับผิดชอบเช่นปีที่แล้ว คือ

๔.๑ คณะกรรมการสร้างงานในชน- บท (กสช.)

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่า
ด้วยโครงการสร้างงานในชนบท ข้อ ๖ กำหนดให้มี
คณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการ
สร้างงานในชนบท” เรียกโดยย่อว่า “กสช.” โดย
มีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการ
นายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ
และบุคคลซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ
มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

— จัดสรรวงเงินค่าใช้จ่ายตามโครง
การสร้างงานในชนบท และค่าใช้จ่ายในการบริหาร
โครงการให้แต่ละจังหวัดและส่วนราชการตามความ
จำเป็น นอกจากกรุงเทพมหานคร

— กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรวง
เงินค่าใช้จ่ายตามโครงการสร้างงานในชนบท และ
ค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการที่จังหวัดจะจัดสรร
ให้หน่วยงานดำเนินการภายในจังหวัด

— กำหนดอัตราส่วน ของค่าจ้างแรง
งานกับค่าจ้างเหมาและค่าวัสดุ รวมทั้งค่าใช้จ่าย
อื่น ๆ ของวงเงินค่าใช้จ่าย ในแต่ละโครงการของ
หน่วยงานดำเนินการ

— กำหนดอัตราส่วนของวงเงินค่าใช้จ่าย
จ่ายตามโครงการ ของ แต่ละ ประเภท งาน ใน แต่ละ
หน่วยดำเนินการ

— ควบคุม อำนวยการ เร่งรัด ตรวจสอบ
สอบ ประชาสัมพันธ์ และติดตามผลการปฏิบัติงาน
ในแต่ละวัน และค่าใช้จ่ายตามโครงการสร้างงาน
ในชนบท

— จัดให้มีการ ประเมินผลโครงการ
สร้างงานในชนบททั้งโครงการ โดยอาจจะให้ส่วน
ราชการ สถาบัน หรือคณะบุคคลใด เป็นผู้ดำเนิน
การตามความเห็นสมควร

— สืบสวนสอบสวนเบื้องต้นในกรณี
ที่พบว่า มีการทุจริตหรือมีการปฏิบัติที่มีข้อขัดแย้ง
ระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับโครงการสร้างงานในชนบท

— แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะ
กิจอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสม และมีอำนาจเรียก
บุคคลในหน่วยราชการ องค์การของรัฐหรือรัฐ
วิสาหกิจมาช่วยราชการหรือชี้แจง หรือส่งข้อมูล
หรือสถิติใด ๆ ได้

— ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะรัฐ-
มนตรีมอบหมาย

โดยมีสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการ กสช.

สำนักงานเลขานุการ กสช. แบ่งงาน
ออกเป็น ๓ ฝ่าย คือ ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายการเงินและ
การเบิกจ่ายเงิน และฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งแต่ละ
ฝ่ายมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑. ฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่รับผิดชอบดังต่อไปนี้

— ศึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่จังหวัดและหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนของจังหวัดให้หน่วยงานดำเนินการเพื่อนำเสนอ กสช. พิจารณาอนุมัติ

— ประสานงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติงาน และขั้นตอนดำเนินงานต่าง ๆ ของสำนักงานเลขาธิการ กสช. และงานธุรการทั่วไป

— อำนวยการ สั่งการ ได้ตอบข้อหารือ ตลอดจนแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามโครงการสร้างงานในชนบท

— ปฏิบัติงานที่ไม่ได้อยู่ในหน้าที่ของฝ่ายใด หรืองานที่เลขาธิการ กสช. มอบหมาย

๒. ฝ่ายการเงินและการเบิกจ่าย มีหน้าที่รับผิดชอบดังต่อไปนี้

— กำหนดแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและการเบิกจ่าย

— ประสานกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องวางหลักเกณฑ์เพื่อประโยชน์ในการเบิกจ่ายเงินให้สะดวกและรวดเร็ว

— แจกวงเงินตามมติ กสช. ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

— ตอบข้อหารือและแก้ปัญหาลูกอุปสรรคในเรื่องการเบิกจ่ายเงิน

— กำหนดแบบฟอร์มการเบิกจ่ายเงินเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการใช้เงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง

— ปฏิบัติการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

— กำหนดแผน ปฏิบัติงาน ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานตามโครงการสร้างงานในชนบท

— ดำเนินการสอดแทรกประชาสัมพันธ์ผลงาน และความ คืบหน้าตาม โครงการสร้างงาน ในชนบททั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

— เป็นศูนย์กลางในการรวบรวมความคิดเห็น และชี้แจงข้อข้องใจให้สื่อมวลชนและประชาชนทั่วไปเข้าใจโครงการในชนบท

— ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

ตามระเบียบ กสช. ๒๕๒๔ ข้อกำหนดไว้ว่า ในกรณีที่มีปัญหาหรือความจำเป็นที่ไม่อาจจะดำเนินการ หรือปฏิบัติตามระเบียบฯ ได้ ให้ขออนุมัติประธานคณะกรรมการสร้างงานในชนบท และให้ประธาน คณะกรรมการสร้างงานในชนบท หรือผู้ที่ ประธาน คณะกรรมการสร้างงานในชนบท มอบหมายมีอำนาจวินิจฉัยและสั่งยกเว้น การปฏิบัติตามระเบียบ กสช. ได้ตามที่เห็นสมควรรวมตลอด

ทั้งมีอำนาจดำเนินการใดๆ ตามโครงการสร้างงานใน
ชนบทให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ดังนั้น
องค์การบริหาร โครงการที่สำคัญอีกองค์กรหนึ่งก็คือ
ประธาน คณะกรรมการ สร้างงาน ในชนบทและรอง
ประธาน ฯ ปัจจุบันมี ๓ คน ซึ่งได้รับมอบหมาย
ความ รับผิดชอบ ในการ วินิจฉัย และสั่ง ยกเว้น การ
ปฏิบัติตามระเบียบ ฯ ในแต่ละภาค ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาด-
ไทย (พล.อ. สิทธิ จิรโรจน์) รับผิดชอบในเขต
จังหวัดภาคใต้ จำนวน ๑๖ จังหวัด

๒. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
(นายมีชัย ฤชุพันธุ์) รับผิดชอบในเขต
จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๑๖ จังหวัด
และรับผิดชอบในเขตจังหวัดภาคกลาง จำนวน ๒๒
จังหวัด รวม ๓๘ จังหวัด

๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ (นายอาณัติ อาภาภิรม) รับผิดชอบ
ในเขตจังหวัดภาคเหนือ จำนวน ๑๗ จังหวัด

๔.๒ คณะกรรมการสร้างงานในชน- บทระดับจังหวัด (กสจ.)

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่า
ด้วยโครงการสร้างงานในชนบท ข้อ ๘ กำหนดให้
มี คณะ กรรมการ สร้างงาน ใน ชนบท ระดับ จังหวัด
เรียกโดยย่อว่า "กสจ." โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด

เป็นประธานกรรมการ หัวหน้าสำนักงานจังหวัด
เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้สำนักงาน
จังหวัดปฏิบัติหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ กสจ.
มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

— จัดสรรวงเงินค่าใช้จ่ายตามโครง-
การสร้างงานในชนบท และค่าใช้จ่ายในการบริหาร
โครงการ ให้หน่วยงานดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่
กสช. กำหนด

— อนุมัติโครงการและอนุมัติการแก้-
ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียดระยะเวลา และค่าใช้จ่าย
ของโครงการที่หน่วยงานดำเนินการเสนอผ่านการ
พิจารณาของนายอำเภอ

— อนุมัติการยกเลิกโครงการทั้งหมด
หรือบางส่วนตามที่หน่วยงานดำเนินการเสนอผ่าน
การพิจารณาของนายอำเภอ

— กำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานและค่า
วัสดุ หรืออุปกรณ์ตามภาวะข้อเท็จจริงในท้องถิ่น

— กำหนดหลักเกณฑ์ความมั่นคงแข็ง
แรงของโครงการ

— ควบคุมติดตาม เร่งรัด ตรวจสอบ
และประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงาน ตามโครงการสร้าง
งานในชนบทให้ดำเนินการไปตามนโยบายของ กสช.
และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อ กสช.

— ดำเนินการอื่นใดตามที่ กสช. มอบ
หมาย

๔.๓ องค์การบริหารระดับอำเภอ องค์

การบริหารในระดับอำเภอ ได้แก่ นายอำเภอและข้าราชการส่วนภูมิภาคหรือท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมายจากนายอำเภอ ให้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ กสช. ซึ่งนายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

— ตรวจสอบความเป็นไปได้ ความมั่นคงแข็งแรง ความถูกต้องของโครงการแล้วให้ความเห็นชอบโครงการที่หน่วยงานดำเนินการนำเสนอ

— พิจารณาโครงการที่เมื่อได้ดำเนินการไปแล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จตามกำหนดระยะเวลาของโครงการนั้นได้ เนื่องจากภัยธรรมชาติหรือเหตุอื่นใด แต่หน่วยงานดำเนินการเห็นว่า ถ้าได้ขยายระยะเวลาออกไประยะหนึ่ง จะสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ แล้วนำเสนอ กสจ. หาก กสจ. เห็นว่า ไม่สมควรให้ขยายระยะเวลา ก็ให้นายอำเภอนำเงินที่เหลือ (ถ้ามี) ส่งคืนที่ทำการปกครองจังหวัด เพื่อส่งคลังภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ กสจ. มีมติให้ยกเลิกโครงการ

— นายอำเภอเป็นผู้ขอเบิกเงินทศรพระราชทานจากที่ทำการปกครองจังหวัดตามแบบ กสช. ๕ เพื่อนำไปทศรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการที่ได้รับอนุมัติเป็นจำนวนไม่เกิน ร้อยละ ๒๕ ของวงเงินค่าใช้จ่าย ตามโครงการ สร้าง งาน ใน ชนบทที่ กสจ. จัดสรรให้หน่วยงานดำเนินการรวมทั้งอำเภอ

— เป็นผู้เก็บรักษาเงินทศรพระราชทานและเงินที่เบิกจ่ายให้เจ้าหน้าที่ (ตามระเบียบฯ ข้อ ๓๑ (๒)) โดยมีผู้ร่วมรับผิดชอบอีก ๓ คน คือ เสมียนตราอำเภอ สมุห์บัญชีอำเภอ และพัฒนาการอำเภอ หรือบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดตามที่นายอำเภอเห็นสมควร

— ตรวจสอบหนังสือขอเบิกเงินของหน่วยงานดำเนินการตามแบบ กสช. ๖ โดยดำเนินการ ดังนี้

— ถ้าเป็นการเบิกเงินค่าจ้างแรงงานให้จ่ายจากเงินทศรพระราชทานให้เสร็จสิ้นภายในวันเดียวกันที่ได้รับหนังสือขอเบิกเงิน

— ถ้าเป็นการเบิกเพื่อจ่ายให้เจ้าหน้าที่ตามหลักฐานการก่องหนึ่ตามแบบ กสช. ๓ หรือ กสช. ๔ ให้นายอำเภอส่งหลักฐานการก่องหนึ่ไปขอเบิกเงินต่อที่ทำการปกครองจังหวัด

— นายอำเภอต้องจ่ายเงินให้กับผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ที่ได้ส่งของครบถ้วน ตามใบสั่งซื้อหรือได้ทำงาน แล้วเสร็จ ตามเงื่อนไข ของใบสั่งจ้าง แล้วภายใน ไม่ช้ากว่าวันที่ทำการ รุ่งขึ้นที่ได้รับแจ้ง จากหน่วยงานดำเนินการ

— ในกรณีที่ต้องปรับหรือหักภาษี ณ ที่จ่ายให้ นายอำเภอดำเนินการหักเงินค่าปรับหรือภาษีก่อนจ่ายเงินให้แก่หน่วยงานดำเนินการ

— รับผิดชอบใน การควบคุม ตรวจสอบ และติดตาม ผลการปฏิบัติงาน ตามโครงการของ

อำเภอ โดยให้นายอำเภอแต่งตั้งคณะเจ้าหน้าที่ตาม
ที่เห็นสมควร ให้มีอำนาจหน้าที่ควบคุมตรวจสอบ
ประชาสัมพันธ์ และติดตามผลการปฏิบัติตามโครง-
การ ของอำเภอนั้นให้ เป็นไปตาม นโยบาย และ วัตถุประสงค์
ประสงค์ของโครงการ

— นายอำเภอจะต้องแต่งตั้งพัฒนาการ
ประจำตำบล ถ้าไม่มีพัฒนาการก็ให้แต่งตั้งข้าราชการ
สังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาค หรือท้องถิ่นใน
อำเภอนั้น แนะนำช่วยเหลือการจัดทำหรือคัดเลือก
โครงการ และกำกับดูแลการดำเนินการเบิกจ่ายเงิน
ตามโครงการร่วมกับเลขานุการสภาตำบลๆ ละ ๑ คน
โดยให้เบิกจ่ายค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก จาก
ค่าใช้จ่ายในการ บริหารโครงการที่ กสจ. ได้ จัดสรร
ให้

— นายอำเภอมอบอำนาจในการอนุ-
มัติหรือในการดำเนินการ อย่างไรก็ดี ที่เป็น ของนาย
อำเภอตามระเบียบนี้ ให้ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้า
ประจำกิ่งอำเภอทำการแทนได้ ยกเว้นอำนาจหรือ
การดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บรักษาและการเบิกจ่าย
เงิน

— ให้นายอำเภอควบคุม สอดส่อง
ดูแลการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานดำเนินการให้เป็น
ไปตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ ตลอดจนการจ่ายเงิน
ต่าง ๆ โดยใกล้ชิด ในกรณีจำเป็นนายอำเภอจะสั่ง
ระงับหรือยับยั้ง การดำเนินงานตามโครงการทั้งหมด
หรือบางส่วนก็ได้

— ให้นายอำเภอ แต่งตั้ง ข้าราชการ
สังกัด ราชการ บริหาร ส่วน ภูมิภาค หรือ ท้องถิ่น ใน
อำเภอนั้น ๆ ตาม จำนวน ที่เห็น สมควร เดินทางไป
ตรวจสอบผลงาน และหลักฐาน การ จ่ายเงิน ทุกระยะ
๑๕ วัน และให้ทำรายงานการตรวจสอบผลงานและ
การจ่ายเงิน ของหน่วยงาน ดำเนินการ เสนอให้นาย-
อำเภอทราบ เพื่อใช้เป็นหลักฐานไว้ตรวจสอบได้

๔.๔ องค์การบริหารระดับต่ำสุด

องค์การบริหารระดับต่ำสุด ซึ่งเป็น
หน่วยงาน ดำเนินการ โครงการ กสช. ตาม
ระเบียบ ฯ ข้อ ๓ กำหนดให้ สุขาภิบาลตามพระราช
บัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๙๕ และสภาตำบลตาม
ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๓
ธันวาคม ๒๕๑๕ เป็นหน่วยงานดำเนินการ มี
อำนาจหน้าที่ดังนี้

— จัดทำโครงการโดยคัดเลือกโครง-
การ ที่เสนอบรรจุไว้ ใน แผนพัฒนา จังหวัดประจำปี
ซึ่งคณะกรรมการ วางแผน พัฒนาจังหวัด (กพจ.)
อนุมัติให้ดำเนินการได้หรือโครงการอื่นที่เห็นสมควร
โดยจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ และเสนอ
นายอำเภอเพื่อพิจารณาภายใน ๓๐ วัน นับแต่วัน
รับแจ้งวงเงินจัดสรรจาก กสจ.

— รับผิดชอบในการดำเนินงาน ตาม
โครงการ ที่ได้รับ อนุมัติ แล้ว ให้เสร็จ ภายใน เดือน
มิถุนายน

— มีอำนาจในการ เบิกจ่ายและหรือ

ก่อนนี้ผูกพันภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติสำหรับโครงการนั้น ๆ ได้การอนุมัติให้ก่อนนี้ผูกพันดังกล่าวหมายรวมถึงอำนาจในการสั่งจ้างและสั่งซื้อด้วย

— ในการอนุมัติเบิกจ่ายเงิน หรือก่อนนี้ผูกพัน ตามโครงการที่ได้รับอนุมัติตามระเบียบ ฯ ข้อ ๑๗ และ ๑๘ ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีอำนาจอนุมัติภายในวงเงินของโครงการ

— คณะกรรมการสภาตำบล สำหรับสภาตำบล

— คณะกรรมการสุขาภิบาล สำหรับสุขาภิบาล

ทั้งนี้ ให้ประธานกรรมการสภาตำบลหรือปลัดสุขาภิบาลแล้วแต่กรณี และกรรมการอื่นที่ได้รับมอบหมายอีก ๓ คน เป็นผู้ลงนามในการอนุมัติการเบิกจ่ายเงินและการก่อนนี้ผูกพัน

— ให้หน่วยงานดำเนินการมอบหมายให้กรรมการของหน่วยงานดำเนินการนั้น ๆ (แต่ต้องไม่ใช่ข้าราชการประจำ) หรือกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน กรรมการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) หรือกรรมการพัฒนาหมู่บ้านจากหน่วยงานดำเนินการไป ควบคุม และกำกับ ดูแลการปฏิบัติงานตามโครงการ โดยให้มีจำนวนคนควบคุมงานและวงเงินค่าควบคุมงานของแต่ละโครงการมากน้อยตามที่ กสจ. กำหนด โดยคำนึงถึงวงเงินและขนาดของแต่ละโครงการ

ผู้ควบคุมงานแต่ละคนไม่ว่าจะได้รับมอบหมายให้ควบคุมงานคนละกี่โครงการ ให้มีสิทธิ

ได้รับค่าควบคุมงานเป็นรายวันในอัตราค่าจ้างเท่ากับอัตราค่าจ้างแรงงานรายวันที่ กสจ. กำหนด โดยจ่ายจากค่าใช้จ่ายของโครงการ

— คณะกรรมการสภาตำบล เลขานุการสภาตำบล และคณะกรรมการสุขาภิบาลมีสิทธิได้รับจัดสรรเงินค่าพาหนะเหมาจ่ายหน่วยงานละไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท สำหรับกรรมการสุขาภิบาลให้จ่ายเฉพาะผู้ที่ไม่ได้เป็นข้าราชการประจำ

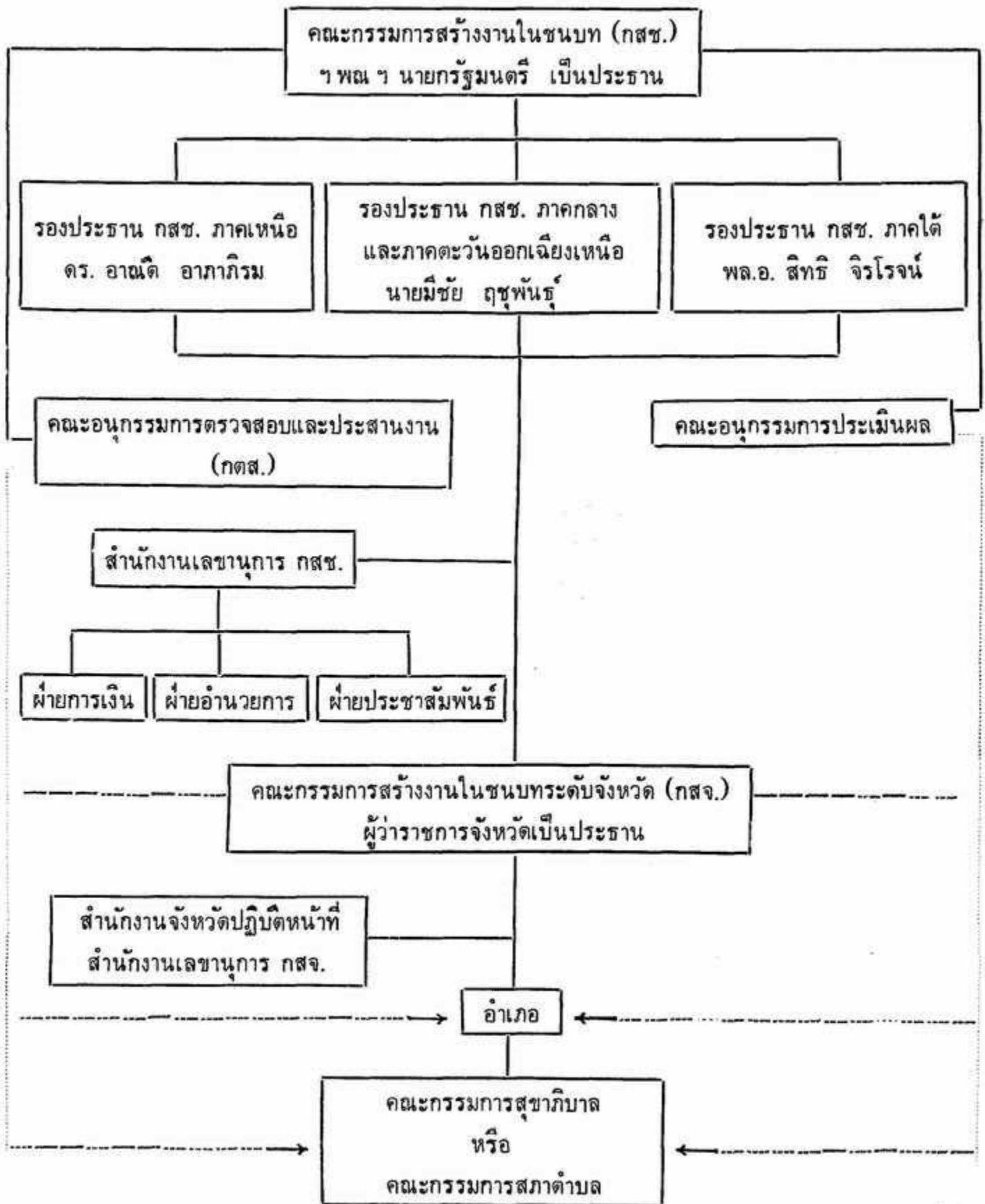
— ในการรับเงิน จากอำเภอ ให้หน่วยงาน ดำเนินการ มอบหมายให้ กรรมการ ของหน่วยงานดำเนินการ จำนวน ๓ คน ร่วมกันเป็นคณะกรรมการไปรับเงิน

— ให้หน่วยงาน ดำเนินการ จ่ายเงินให้แก่ผู้รับเงิน ณ ที่ทำการกำนัน หรือสำนักงานสุขาภิบาล หรือ สถานที่ตั้งโครงการในวันที่ได้รับเงินจากอำเภอ ในกรณีที่ไม้อาจจ่ายได้ในวันเดียวกันที่ได้รับเงินจากอำเภอ ต้องจ่ายให้ภายในวันรุ่งขึ้น โดยจ่ายต่อหน้าคณะกรรมการของหน่วยงานดำเนินการจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน

ตามที่กล่าวมา เป็นการจัดองค์การเพื่อบริหารโครงการ กสช. และอำนาจหน้าที่ตั้งแต่องค์การที่สูงถึงระดับต่ำ คือหน่วยงานดำเนินการตั้งแผนภูมิต่อไปนี้ ส่วนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและประสานงาน (กตส.) และคณะอนุกรรมการประเมินผล (กสป.) จะได้ไปกล่าวในหัวข้อ เกี่ยวกับ การติดตาม ผลการ ปฏิบัติงาน และการประเมินผลโครงการต่อไป

แผนภูมิ

การจํากัดการบริหารโครงการ กสช. ปี ๒๕๒๔

๕. ประเภทงานและลักษณะโครงการ

๕.๑ ประเภทงาน

โครงการ สร้างงานใน ชนบทจะต้องเกี่ยวข้องกับงานประเภท ดังต่อไปนี้

ประเภทที่ ๑ ก่อสร้างและปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภค บริโภค เช่น งานสร้างสระน้ำ บ่อน้ำ คูคลองส่งน้ำ รางระบายน้ำสาธารณะ งานสร้างฝาย และทำนบพื้นเมืองแบบต่าง ๆ (ยกเว้นทำนบดิน) งานซ่อมทำนบดิน งานขุดลอก ทั่วย หนอง คลอง บึง เขื่อนหรืองานอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ประเภทที่ ๒ ก่อสร้าง ปรับปรุง และซ่อมแซมสิ่งที่เป็นสาธารณะประโยชน์ต่อชุมชนและไม่เข้าข่ายโครงการประเภทที่ ๓ เช่น ถนน สะพาน โรงเรียน ที่ทำการสภาตำบลหรือศูนย์พัฒนาเด็ก

ประเภทที่ ๓ ก่อสร้าง ปรับปรุง และ ซ่อมแซม สิ่งที่เป็น ประโยชน์เกี่ยวกับ สุขภาพอนามัยหรือการเพิ่มผลผลิตด้านการเกษตร ซึ่งต้องให้สอดคล้องหรือเสริมโครงการของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ หรือโครงการในแผนพัฒนาจังหวัด

๕.๒ ลักษณะโครงการ

โครงการ แต่ละโครงการ ของ แต่ละประเภทงาน จะต้องมิลักษณะดังนี้

— เป็นงาน ที่ทำให้ เสร็จสิ้น ได้ทั้งโครงการภายในเดือนมกราคม—มิถุนายน

— เป็นงานที่ไม่ผูกพันงบประมาณในปีต่อไป

— เป็นงาน ที่ไม่ ซ้ำ ซ้อน กับ งาน ที่หน่วยราชการอื่น ๆ กำลังดำเนินการอยู่

๖. ขั้นตอนของการจัดทำโครงการและการปฏิบัติงานตามโครงการ

๖.๑ การจัดทำโครงการ

ในการจัดทำโครงการและปฏิบัติตามโครงการนั้น องค์การต่าง ๆ มีหน้าที่รับผิดชอบเป็นส่วน ๆ เสมือน เป็นการแบ่งงาน (LABOUR DIVISION) กันดังนี้

— คณะกรรมการสร้างงานในชนบทระดับจังหวัด (กสจ.) จัดสรรเงินให้แก่หน่วยงานให้เสร็จภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งเงินค่าใช้จ่ายจากคณะกรรมการ สร้างงาน ใน ชนบท (กสช.)

— หน่วยงาน ดำเนินการ ต้องจัดทำรายละเอียดและประมาณค่าใช้จ่าย ของโครงการที่จะทำโดยคัดเลือก จากโครงการ ในแผนพัฒนา จังหวัดประจำปี ที่ได้รับอนุมัติ จากคณะกรรมการ วางแผนพัฒนาจังหวัด (กพจ.) แล้ว ถ้าหน่วยงานดำเนินการใด มีความจำเป็น ต้องดำเนินการ ตามโครงการอื่นที่นอกเหนือไปจากโครงการที่กำหนดไว้ดังกล่าวข้างต้น ก็ให้กระทำได้ โดยให้หน่วยงาน ดำเนินการ จัดทำรายละเอียดและประมาณการค่าใช้จ่าย ของโครงการตามแบบ กสช. ๒

— หน่วยงาน ที่จัดทำโครงการ นำเสนอนายอำเภอพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับนับตั้งแต่ได้รับแจ้ง วงเงิน จัดสรร เป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการ กสจ. นายอำเภอจะต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับโครงการ แล้วนำเสนอ กสจ. พิจารณา

— การพิจารณาโครงการ หาก กสจ. เห็นว่า รายละเอียดข้อใดเกี่ยวกับโครงการนั้นยังไม่ถูกต้อง กับหลักเกณฑ์ตามที่ กสจ. กำหนด กสจ. มีอำนาจ พิจารณาแก้ไขได้ ตามที่เห็นสมควร และต้องอนุมัติโครงการ กสจ. เป็นรายโครงการให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับโครงการจากนายอำเภอ และหากยังมีเงินจัดสรรเหลืออยู่ กสจ. มีอำนาจพิจารณาจัดสรรให้หน่วยงานดำเนินการไปจัดทำโครงการเพิ่มเติมหรือขยายโครงการ หรือสมทบโครงการได้ตามที่เห็นสมควร แต่ทั้งนี้ต้องกระทำให้เสร็จสิ้น ภายในสิ้นเดือนมีนาคม เมื่อ กสจ. อนุมัติโครงการดังกล่าว ให้กรรมการและเลขานุการ กสจ. หนึ่งคน ลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน

— การจัดซื้อ จ้างเหมาหรือจ้างทำของและการจ้างแรงงาน ให้ใช้อัตราในราคาท้องถิ่นโดยวิธีตกลงราคา ต้องไม่เกินอัตราที่ กสจ. กำหนด และให้ใช้แบบของระเบียบดำเนินการ

— ให้นายอำเภอเบิกจ่ายเงินค่าพาหนะในการปฏิบัติงานตามโครงการให้แก่คณะกรรมการสภาตำบล เลขานุการ สภาตำบลและคณะ

กรรมการสุขาภิบาล โดยเหมาจ่ายหน่วยงานละไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท ซึ่ง กสจ. จะจัดสรรให้

๖.๒ การเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการ

โครงการ กสจ. ต้องทำให้เสร็จสิ้นได้ทั้งโครงการภายในเดือนมกราคม—มิถุนายน

๖.๓ การขยายระยะเวลาและยกเลิกโครงการ

ในการ ปฏิบัติงาน ตามโครงการอาจพบปัญหา อุปสรรคใน การดำเนินงาน จะต้อง ขยายเวลาก็อ้อมทำได้ หรืออาจยกเลิกโครงการก็เป็นได้ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

— โครงการใด ดำเนินไป แล้วแต่ไม่เสร็จตามกำหนดเวลาจะด้วยเหตุใด ๆ ก็ตามก็ให้นำโครงการเสนอนายอำเภอพร้อมเหตุผลแล้วให้นายอำเภอพิจารณาให้เสร็จภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่โครงการแล้วนำเสนอ กสจ. พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๗ วัน ถ้า กสจ. เห็นว่า ไม่ควรขยายเวลาก็มีมติให้ยกเลิกโครงการทั้งหมดหรือบางส่วน แล้วให้นายอำเภอส่งเงินคืน ปกครองจังหวัดเพื่อคืนคลังภายใน ๓ วัน นับตั้งแต่วันที่ กสจ. มีมติยกเลิกโครงการ

— หน่วยงานใดไม่อาจเริ่มดำเนินการได้เนื่องจากไม่อาจหาแรงงานได้ ก็ให้ กสจ. พิจารณาสั่งยกเลิกโครงการ

๖.๔ การติดตามผลการปฏิบัติงาน และการประเมินผลโครงการ

เพื่อให้การปฏิบัติงานและดำเนินการให้เสร็จ ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ จึงต้องมีการควบคุมและติดตามผลงานโดยแบ่งหน้าที่ของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับส่วนกลาง

๖.๔.๑. คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประสานงาน (กตส.) ประธานคณะกรรมการ สร้างงานในชนบท ได้มีคำสั่ง แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประสานงาน โดยมีนาย มีชัย ฤชุพันธุ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รองประธาน กตส. เป็นประธาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

— ตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นกรณีที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับโครงการสร้างงานในชนบท

— สืบสวน สอบสวนกรณีที่ไม่ปฏิบัติตาม ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการสร้างงานในชนบท หรือกรณีที่มีการทุจริตเกี่ยวกับโครงการสร้างงานในชนบท

— ประสาน กับ ส่วน ราชการ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน ตาม นโยบาย และ ระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการสร้างงานในชนบท

และให้มี คณะทำงาน ตรวจสอบ ใน คณะอนุกรรมการ ฯ มีชั้น ๒ คณะ คือ

๑. คณะทำงานตรวจสอบประจำภาค ซึ่งประกอบด้วยผู้ตรวจของส่วนราชการต่าง ๆ ต่อไปนี้

- ๑.๑ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ตามเขตที่รับผิดชอบ)
- ๑.๒ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย (ตามเขตที่รับผิดชอบ)
- ๑.๓ ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง (ตามเขตที่รับผิดชอบ)
- ๑.๔ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาชุมชนเขต (ในฐานะผู้ตรวจราชการกรมการพัฒนาชุมชน)

คณะทำงาน ฯ ชุดนี้ ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบตามที่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบและประสานงานมอบหมาย และรายงานผลการตรวจสอบและประสานงานต่อประธานอนุกรรมการ

๒. คณะทำงานในอนุกรรมการตรวจสอบและประสานงาน ประธานคณะกรรมการ สร้างงานในชนบท ได้มีคำสั่ง แต่งตั้ง คณะทำงานชั้น โดยให้คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ๒.๑ สืบสวน และตรวจสอบข้อเท็จจริง ใน กรณีที่มีการ ร้องเรียน เกี่ยวกับการทุจริตตามโครงการสร้างงานในชนบท ตามที่ประธานอนุกรรมการตรวจสอบและประสานงานมอบหมาย

๒.๒ ดำเนินการอื่นใดตามที่ประธาน
อนุกรรมการ ตรวจสอบ และ
ประสานงานมอบหมาย

๖.๔.๒ คณะอนุกรรมการ ประเมิน
ผลโครงการสร้างงานในชนบท (กปส.) ประธาน
คณะกรรมการ สร้างงานในชนบท ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการ ประเมินผล โครงการ สร้างงานใน
ชนบท โดยมีนายมีชัย ฤชุพันธุ์ รัฐมนตรีประจำ
สำนักนายกรัฐมนตรี รองประธาน กสช. เป็น
ประธาน (เดิม นายสมศักดิ์ ชูโต อธิบดีรัฐมนตรี
ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

— กำหนดแนวทางและรูปแบบการ
ประเมินผลโครงการสร้างงานในชนบท

— พิจารณาคัดเลือก ส่วน ราชการ
สถาบัน หรือคณะบุคคลเพื่อทำการประเมินผล
โครงการสร้างงานในชนบท

— ควบคุม ติดตาม การประเมินผล
ในข้อข้างต้น ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

— รายงาน การ ประเมินผลโครงการ
สร้างงานในชนบทต่อคณะกรรมการสร้างงานในชน
บท เป็นระยะตามที่เห็นสมควร

— ประสานงาน ทางด้าน วิชาการ กับ
คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประสานงาน

และให้มี คณะทำงานในอนุกรรมการ
ประเมินผลโครงการ สร้างงานในชนบท ขึ้นใน คณะ

อนุกรรมการ ฯ นั้น คณะหนึ่ง คือ

คณะทำงานในอนุกรรมการ ประ
เมินผลโครงการสร้างงานในชนบท โดยให้
คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดขอบเขตของการประเมิน
ผล ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการประเมินผล
ที่คณะอนุกรรมการได้กำหนดไว้

๒. กำหนด ขั้นตอน และวิธีการใน
การปฏิบัติงานสนาม

๓. ออกแบบสอบถามที่จะใช้ในการ
สัมภาษณ์

๔. กำหนดประเภทและจำนวนของ
ตัวอย่างที่จะใช้ในการประเมินผล

๕. เขียนรายงาน และ ประมวลสรุป
ผลการประเมินผลเสนอต่อคณะอนุกรรมการประเมิน
ผล

๖. ดำเนินการอื่นใด ตามที่ประธาน
อนุกรรมการประเมินผล ฯ มอบหมาย

ระดับส่วนภูมิภาค

๑. ให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดและนาย
อำเภอควบคุมตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงาน
ตามโครงการของจังหวัด อำเภอ โดยให้คณะเจ้า
หน้าที่ตามที่เห็นสมควร ให้มีอำนาจหน้าที่ควบคุม
ตรวจสอบ ประชาสัมพันธ์ และติดตามผลการ
ปฏิบัติตามโครงการ ให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์

๒. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอควบคุม สอดส่องดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ หากมีข้อร้องเรียนหรือพฤติกรรม ส่อไปในทางทุจริตหรือปฏิบัติฝ่าฝืนระเบียบ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ดำเนินการ สอบสวน เพื่อทราบข้อเท็จจริง ในกรณีจำเป็น ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ จะสั่ง ระงับ หรือยับยั้ง การดำเนินการ ตามโครงการ ทั้งหมด หรือบางส่วน ก็ได้ และในกรณีที่มีการทุจริตเรื่องการเงินให้ดำเนินการ โดยจับพยานทันที เจ็บขาด และให้ลงโทษผู้กระทำผิดในสถานหนัก

๓. ให้นายอำเภอแต่งตั้งเจ้าหน้าที่แนะนำช่วยเหลือการจัดทำหรือคัดเลือกโครงการ และกำกับดูแลการดำเนินการเบิกจ่ายเงินตามโครงการ ร่วมกับเลขานุการสภาตำบล ตำบลละ ๑ คน

๔. ให้ ปลัดอำเภอ ผู้เป็น หัวหน้า ประจำกิ่งอำเภอมีอำนาจในการ อนุมัติ หรือในการดำเนินการ ใดๆ ตามระเบียบ กสช. ตามที่นายอำเภอมอบหมายให้ทำการแทน ยกเว้นอำนาจหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บรักษาและการเบิกจ่ายเงิน

๕. ให้นาย อำเภอ แต่ง ตั้ง เจ้าหน้าที่ ตามจำนวนที่เห็นสมควร ตรวจสอบผลงานและหลักฐานการรับเงินทุกระยะ ๑๕ วัน แล้วทำรายงาน เสนอนายอำเภอเพื่อไว้เป็นหลักฐาน

๖. ให้ คณะกรรมการ สภาตำบลหรือคณะกรรมการ สุขาภิบาลแล้วแต่กรณี รับผิดชอบร่วมกัน ดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้ว ให้เสร็จสิ้นภายในเดือนมิถุนายน ในการนี้ ให้หน่วยงาน ดำเนิน การ มอบหมายให้ กรรมการ ของ หน่วยงาน ดำเนินการนั้น ๆ (แต่ต้องไม่ใช่ข้าราชการประจำ) หรือกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน กรรมการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) หรือกรรมการหมู่บ้าน จาก หน่วยงาน ดำเนินการ ไป ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติงานตามโครงการ

๗. สรุปผลการดำเนินการตามโครงการ กสช. ปี ๒๕๒๔ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๔

๗.๑ งบประมาณตามโครงการ กสช. ปี ๒๕๒๔ รวมทั้งสิ้น ๓,๕๐๐ ล้านบาท แยกเป็น

๗.๑.๑ เงินจัดสรรให้จังหวัดเพื่อดำเนินการตามโครงการ

— งบบริหารโครงการ

แยกเป็น— งบบริหารในส่วนภูมิภาค

— งบบริหารส่วนกลาง

— งบประมาณ เพื่อ จัดทำ โครงการ ของจังหวัด ๗๑ จังหวัด

แยกเป็น— งบจัดสรรให้แก่จังหวัด

— งบจัดสรรเพิ่มเติม

- ๗.๑.๒ งบประมาณที่จัดให้ส่วนราชการต่างๆ
ดำเนินงานตามโครงการ
- ๗.๑.๓ งบประมาณที่กันไว้สำหรับการดำเนิน
การเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยของกรม
การปกครอง
- ๗.๑.๔ งบประมาณ ที่กันไว้ เป็น งบ พัฒนา
จังหวัด (ส.ส.)

๗.๒ ผลการดำเนินงานโครงการ ตามรายงาน
ของจังหวัดต่าง ๆ

๗.๒.๑ โครงการ ที่ อนุมัติ ทั้งสิ้น ๕๕,๖๗๖
โครงการ เป็นเงิน ๒,๘๒๕.๑๗
ล้านบาท คิดเป็น ๙๒.๗๘% ของ
วงเงินจัดสรรให้ ๗๑ จังหวัด แยก
เป็นโครงการ

โครงการประเภทที่ ๑ จำนวน ๓๑,๑๕๓โครงการ
วงเงิน ๑,๓๘๙.๐๖ บาท
สัดส่วน แรงงาน / วัสดุ =
๘๑/๑๙ เกินจากเป้าหมาย
 $๗๐/๓๐ = ๑๑$

โครงการประเภทที่ ๒ จำนวน ๒๐,๒๘๖โครงการ
วงเงิน ๑,๐๔๒.๖๔ บาท
สัดส่วน แรงงาน / วัสดุ =
๔๗/๕๓ ต่ำกว่าเป้าหมาย
 $๕๐/๕๐ = ๓$

โครงการประเภทที่ ๓ จำนวน ๔,๒๓๗ โครงการ
วงเงิน ๓๔๒.๘๘ บาท
สัดส่วน แรงงาน / วัสดุ =
 $๓๒/๖๘$ เกินกว่าเป้าหมาย
 $= ๓๐/๗๐ = ๒$

สัดส่วนโครงการประเภทที่ ๑/๒/๓ = ๔๖/
๓๖/๑๑

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ปี ๒๕๒๕

จากการประมวลผลแบบสอบถามและ ทักนะ
ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอและจากราย
งานผลการตรวจราชการ ของผู้ตรวจราชการ ระดับ
ต่างๆ พอสรุปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ
ตามโครงการ กสช. ปี ๒๕๒๕ ที่มีสาระสำคัญ คือ

๘.๑ ขาดช่างเทคนิคที่มีความชำนาญงาน
ช่าง สาขา ต่าง ๆ ใน การ ดำเนิน งาน ตาม โครงการ
ปัญหานี้ภาคเหนือมีปัญหาดังกล่าวมากกว่าภาคอื่น ๆ

๘.๒ ราคาวัสดุก่อสร้างมีราคาสูงกว่าที่ กสช.
กำหนด

๘.๓ สภาพตำบลแบ่งเงินที่ได้รับจัดสรรโดย
ใช้จำนวนหมู่บ้านทำให้เงินกระจายเป็นโครงการ
ย่อย แต่จังหวัดอำเภอไม่มีอำนาจควบคุมแก้ไข

๘.๔ การกำหนดวัน เวลา ในการเบิก
จ่ายเงินกระชั้นชิดเกินไป เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ
หลักฐานไม่ทันและแบบรายงานมีมากแบบเกินไป

๘.๕ ไม่มี ความ คล่องตัว ในการ พิจารณา
โครงการ เพราะการกำหนดอัตราส่วนและสัดส่วน
ระหว่างประเภทโครงการและค่าแรงงานกับค่าวัสดุ
หรือจ้างเหมาของแต่ละโครงการ

๘.๖ การให้ยืมเงินทรองราชการ จำนวน
๒๕ % ของโครงการที่อนุมัตินั้น ทำให้ไม่สะดวก
รวดเร็วและคล่องตัวในการดำเนินงาน เพราะเป็น
จำนวนเงินที่น้อยเกินไป ควรให้ยืมจำนวน ๒๕ %
ของ วงเงินที่ จัดสรรให้ หน่วยงาน ดำเนินการ ต่าง ๆ
รวมทั้งอำเภอ

๘.๗ กิ่งอำเภอไม่มีอำนาจในการ เบิก จ่าย
เงิน ทำให้การบริหารงานโครงการ กสช. ต้องล่าช้า
ไม่คล่องตัว

๘. ความ คิดเห็น และ ข้อ เสนอแนะ ในการ ดำเนินงานโครงการ กสช.

สำนักงานเลขานุการ กสช. ได้ออกแบบสอบ
ความเห็นจากผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ตรวจราชการที่
มีหน้าที่ตรวจงาน กสช. และนายอำเภอทั่วประเทศ
เพื่อเป็นแนวทางในการ แก้ไข ปรับปรุง การ ดำเนิน
งานโครงการ กสช. ที่ผ่านมา และเพื่อประกอบ
การพิจารณาในการกำหนดนโยบายโครงการ กสช.
ปี ๒๕๒๕ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
สมบูรณ์ มากขึ้น ตรงตามเป้าหมายที่สุด ซึ่งพอ
ประมวลความเห็นได้ดังนี้

๘.๑ ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด

- โครงการ กสช. ควรมีต่อเนื่องไปอีกระยะ
หนึ่ง เพื่อเพิ่มรายได้ราษฎรในชนบท
- โครงการ กสช. ช่วยให้ราษฎรในชนบทมี
แหล่งน้ำและประโยชน์อื่น ๆ
- ราษฎรที่ยากจน ใน ชนบท มีขวัญ กำลังใจ
ดีขึ้น
- ช่วยเสริมสร้างสภาพตำบลให้เข้มแข็งและมี
ความคิดริเริ่มในการ ช่วยกันพัฒนาท้องถิ่น
ของตน
- จังหวัด สามารถ ดำเนินงาน ที่ สร้าง ความ
ศรัทธา และความ เชื่อถือแก่ประชาชน ใน
ท้องถิ่น

๘.๑.๒ ความเห็นของนายอำเภอ

- ราษฎรในตำบลหมู่บ้านให้ความร่วมมือ
ในการดำเนินงาน กสช. เพราะได้รับผลรวดเร็ว
ทันกับความต้องการ
- ได้รับความสะดวกใน การ ปฏิบัติงาน
ตามโครงการ กสช. เพราะมีขั้นตอนระเบียบปฏิบัติ
เป็นการเฉพาะและชัดเจน
- โครงการ กสช. เป็นการฝึกผู้นำใน
ท้องถิ่น
- โครงการ กสช. ช่วยฝึกช่างในตำบล
หมู่บ้าน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการดูแลรักษาและ
ก่อสร้างโครงการอื่น ๆ

๕.๑.๓ ความเห็นของผู้ตรวจราชการ

— ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ มีความเห็นเหมือนกับ ความเห็น และข้อสังเกตของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ

— ความเห็น ที่สำคัญ และ เหมือน หรือ คล้ายคลึงกันทุกภาค คือ

— ไม่ ควร กำหนด หลัก เกณฑ์ อัตรา ส่วน โครงการ แต่ละ ประเภท และ การ ให้ กสช. มี อำนาจ กำหนด อัตราส่วนค่าแรงงานและวัสดุเอง

— ควรมอบอำนาจให้กิ่งอำเภอเหมือน อำเภอและควรให้อำเภอยืมเงิน ทด รองจ่ายได้มากกว่า ๒๕ %

— กสช. ควรหาทางแก้ไขปัญหาราคา วัสดุ อุปกรณ์ ใน การ ก่อสร้าง บาง ชนิดที่ขาดแคลนและ ราคาสูง ขึ้น เรื่อย ๆ

— ควรให้มีช่างเทคนิคดำเนินการตาม โครงการ กสช. เป็นต้น

— จากแบบตรวจสอบ ๆ ของผู้ตรวจราชการทุกระดับ ที่ตรวจสอบระดับโครงการระดับ อำเภอและสุขาภิบาล และระดับสภาตำบล ส่วน ใหญ่แจ้งว่า ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการแต่อย่างใด หรือบางระดับมีปัญหาและอุปสรรค บ้างแต่จังหวัด อำเภอ สุขาภิบาล และสภาตำบล ก็แก้ไขปัญหาเองได้

ส่วนความเห็นและข้อเสนอแนะของหัวหน้า สำนักงานจังหวัด สำนักงานเลขานุการ กสช. มิได้ สรุปเสนอเป็นข้อมูลในการสัมมนานโยบายโครงการ กสช. ปี ๒๕๒๕ เพราะขณะนั้นได้รับความคิดเห็น ไม่มากพอที่จะสรุปได้ แต่ต่อมาได้รับเกือบครบ ปรากฏว่าความคิดเห็น และข้อเสนอแนะคล้ายคลึงกับ ระดับอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว

๕.๑.๔ ความเห็นของผู้รวบรวมและเรียบ เรียงพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ

ผู้เขียนมีความเห็นด้วยกับ ความเห็น ของทุกระดับที่กล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตามขอเสนอความ เห็นเพิ่มเติม เช่น

— วัสดุอุปกรณ์ถือโอกาสขึ้นราคา เพราะ มีการดำเนินการพร้อมกันทั่วประเทศ เพื่อแก้ไข ปัญหาดังกล่าวทางราชการต้อง ควบคุมราคาค่าวัสดุ ก่อสร้างอย่างจริงจัง และเข้มงวดทุกพื้นที่ โดย ให้มีมาตรการ กลางควบคุม ราคาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมกันทั่วประเทศ

— ความรู้ความสามารถของสภาตำบลส่วน มากยังไม่เพียงพอ ในการจัดทำโครงการและบริหาร โครงการ จึงควรปรับปรุงโครงสร้างและขีดความ สามารถของสภาตำบลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กว่า ปัจจุบัน

— บางท้องที่หาคนทำงาน กสช. ยาก เพราะ ค่าแรงงานต่ำ ควรให้ กสช. มีอำนาจกำหนดให้สูง ขึ้นกว่าที่ กสช. กำหนดขึ้นได้ โดยขออนุมัติ กสช.

— เพื่อให้การบริหารโครงการ กสช. เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายและคล่องตัวยิ่งขึ้น ควรกำหนดให้มี คณะกรรมการสร้างงาน ในชนบทระดับอำเภอ (กสอ.) คอยกลั่นกรองอีกชั้นหนึ่งก่อนเสนอ กสจ. พิจารณา

๙.๒ **ความเห็นที่ควรปรับปรุงแก้ไข** ความเห็นของทุกระดับที่สอดคล้องต้องกัน คือ

— อัตราส่วนการจัดสรรวงเงิน ควรกำหนดเป็นรายจังหวัด

— ควรจัดให้มีการ สนับสนุน ช่าง ในระดับอำเภอและหมู่บ้าน

— ควรจัดสรรเงินส่วนหนึ่งให้อำเภอ จังหวัดและอำเภอ สามารถพิจารณาสนับสนุนโครงการ กสช. ระหว่างตำบลได้

— ควร ให้ กิ่งอำเภอ สามารถมี อำนาจ เป็นเอกเทศดำเนินการเช่นเดียวกับอำเภอ

— ควรให้พัฒนากร เกษตรตำบลหรือปลัดอำเภอ เป็นเลขานุการในการปฏิบัติตามโครงการ กสช. แทนครู

— ควรวางมาตรการดูแลรักษา และสร้างโครงการต่อเนื่อง

๑๐. **สรุปสาระสำคัญ ผล การ สัมมนา กสช.**

๒๕๒๕

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้เชิญนักปฏิบัติ นักวิชาการ และหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ข้อกับการพัฒนาชนบท ไปสัมมนาเมื่อวันที่ ๒๗-๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๕ ณ ตึกสันติไมตรีทำเนียบรัฐบาลเพื่อรวบรวมข้อมูลและข้อคิดเห็นจากบุคคลต่างๆ ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายโครงการ กสช. พ.ศ. ๒๕๒๕ ของรัฐบาล ซึ่งประมวลหลักการและแนวความคิดได้ ดังต่อไปนี้

๑๐.๑ **หลักการและแนวความคิด**

— รักษาวัตถุประสงค์การกระจายรายได้ และใช้แรงงานเป็นหลักของโครงการ

— ไม่ควรทำโครงการนี้เป็นโครงการพัฒนาตามปกติไปซ้อนกับงาน ของกรมแต่ขอให้เสริมในส่วนที่ขาดได้

— ให้รักษาความคล่องตัวการจัดสรรเงินลงสู่ตำบลตามระเบียบที่ทำมาแล้ว

— เพื่อให้โครงการที่ทำขึ้นมาอย่างมีหลักเกณฑ์ ไม่เป็นเบี้ยหัวแตก ควรจะพิจารณาให้แผนตำบลระยะยาวไว้ล่วงหน้าในส่วนที่จะใช้แรงงาน

— ขีดความสามารถของสภาตำบล ควรจะจัดงบประมาณให้ทำการฝึกอบรม และทำโครงการ กสช. ไปพร้อมกัน

— พิจารณาความคล่องตัวของแผนพัฒนาจังหวัดมาเสริมระเบียบ กสช. เพื่อความยืดหยุ่นในการพิจารณาโครงการ

— พิจารณาใช้เงิน กสช. มาส่งเสริมโครงการอุตสาหกรรมขนาดย่อมเป็นการสร้างงาน

- กสช. ควรเน้นเฉพาะลักษณะงานใช้แรงงานให้เห็นชัดเจนในแต่ละจังหวัด โดยจังหวัดเป็นผู้กำหนด
- เป็นเรื่องการใช้แรงงานมากกว่าการเป็นวัตถุประสงค์สร้างความคงทนถาวร
- เร่ง เสริม ความ สมบูรณ์ การ จัด ทำแผน จังหวัดและแผนตำบล ระยะยาวหากทำได้แล้ว งาน กสช. ก็คงจะเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้แรงงานได้
- กสช. น่าจะพิจารณาผลได้ทางเศรษฐกิจควบคู่กันไปกับการจ้างแรงงานด้วย
- จัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เข้าใจหลักการและวัตถุประสงค์ เช่น พัฒนาการ ครู เกษตรตำบล สาธารณสุข ตำบล ปลัดอำเภอ
- จัดทำบัญชียากจน เพื่อให้คนจนสามารถหมุนเวียน ไป รับ จ้าง ทำงาน กสช. ใน ตำบลต่าง ๆ ได้

๑๐.๒ งบประมาณและการจัดสรร

- ขอให้มียังเงิน ๓,๕๐๐ ล้านบาทเท่าเดิม ไม่ควรลดอีก ยังมีประชาชนยากจนทำงาน น้อยกว่าที่เป็นจริงจากวงเงินเดิมที่มีอยู่
- ใช้วงเงินจัดสรรของปี ๒๕๒๔ เป็นเกณฑ์จัดสรรให้จังหวัด

- การจัดสรรงบประมาณจะทำตามนโยบายที่ตกลงกันได้ ลดปัญหาทางปฏิบัติให้กระจายไปสู่ภูมิภาค
- อัตราส่วนแรงงานและค่าวัสดุ ควรให้รักษ้อัตราส่วนแรงงานมากกว่าวัสดุ ขอให้จังหวัดมีความยืดหยุ่นในการพิจารณา
- งบทดลองจ่ายค่าแรงงาน ๒๕ % ไม่มีปัญหาส่วนรวมแต่เป็นปัญหาปฏิบัติไม่ตรงขั้นตอนบางแห่ง
- นโยบาย ควรจะพิจารณาว่าจะใช้เงินทดลองจ่ายกับวัสดุหรือไม่ ถ้าจะทำคงต้องจ่ายเงินอีกมาก

๑๐.๓ การกำหนดกิจกรรมต่อเนื่อง

- ให้อินยัน กสช. จะทำต่อไปอีก ๓-๕ ปี ให้แน่ใจ เพื่อจะได้ทำแผนต่อเนื่องได้
- พิจารณาโครงการ ต่อเนื่อง ระหว่างตำบล อำเภอ
- พิจารณาโครงการที่หน่วยราชการทำไว้จะทำต่อ โดยใช้แรงงานอย่างไร เช่น ขุด คลอง ส่ง น้ำ ของ โครงการ แหล่งน้ำ โครงการปลูกป่าของกรมป่าไม้
- องค์การที่ดูแลรักษาโครงการ กสช. ควรเป็นสภาตำบล โดยมีพัฒนากรเป็นผู้กำกับดูแล ใช้เงินอุดหนุนสภาจังหวัด
- จัดทำทะเบียนโครงการ และผลงานที่ได้จาก กสช. ยกให้สภาตำบลเป็นผู้ดูแล

โดยให้จังหวัดและอำเภอเป็นผู้วางแผนทางปฏิบัติ

- จัดทำการฝึกอบรมสภาตำบลให้พิจารณาการ จัด ทำโครงการ ที่ทำ ไว้ ใน แต่ ละปี และเห็นว่าจำเป็นต้องทำขยายต่อไปให้ใช้ประโยชน์เต็มที่

๑๑. นโยบายการดำเนินงานโครงการ กสช.

พ.ศ. ๒๕๒๕

ตามที่กล่าวมาแล้วว่า ในการประชุมคณะกรรมการสร้างงานในชนบท ครั้งที่ ๒/๒๕๒๕ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๒๕ ที่ประชุมได้พิจารณา กำหนดนโยบายในการพัฒนาชนบทไว้ ๒ แบบงาน และได้กำหนดนโยบายการดำเนินงานโครงการ กสช. พ.ศ. ๒๕๒๕ ดังต่อไปนี้

๑๑.๑ **หลักการและแนวความคิด** โครงการ กสช. พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้คงวัตถุประสงค์ในเรื่องการกระจายรายได้ และการจ้างแรงงานในช่วงฤดูว่างงาน รวมทั้งเสริมประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนาตำบลและการวางแผนพัฒนาจังหวัด

๑๑.๒ **การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย** โครงการ กสช. ปี ๒๕๒๕ จะดำเนินการครอบคลุมทุกตำบล และสุขาภิบาลที่มีรายได้ต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี และเน้นการทำบัญชีคนยากจน และคนว่างงานในตำบลหมู่บ้าน

๑๑.๓ **งบประมาณและการจัดสรรเงิน**

กสช. ให้คงยอดงบประมาณ กสช. ปีละ ๓,๕๐๐ ล้านบาทไว้ การจัดสรรเงินและอัตราส่วนค่าแรงงานและค่าวัสดุให้ใช้หลักเกณฑ์ปี ๒๕๒๕ และให้จังหวัดมีอำนาจจัดทำโครงการ ร่วมกันระหว่างตำบลหรือหลายตำบลใน ยอด วงเงิน ๒๐ % ของวงเงินที่จังหวัดได้รับจัดสรร

๑๑.๔ **โครงการ กสช. และกิจกรรม**

ต่อเนื่อง เพื่อให้โครงการ กสช. ที่ทำมาแล้วได้ผล ประโยชน์เต็มที่ และกิจกรรมต่อเนื่องให้รวมถึงโครงการเพื่อเพิ่มผลผลิต สุขภาพอนามัย อาหาร และโภชนาการ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร รวมทั้งการปลุกฝังความคิดในการ รวมกลุ่มของ ประชาชน เพื่อใช้ประโยชน์และบำรุงรักษาโครงการ กสช.

๑๑.๕ **การสนับสนุนด้านช่างและความรู้เทคนิคขั้นพื้นฐาน** จะต้องระดมหน่วยงานจัดทำคู่มือด้านช่างประเภทต่าง ๆ เพื่อใช้อบรมประชาชน และเจ้าหน้าที่ของทางราชการ ใช้เป็นแนวทางการวางโครงการ สกช. ปี ๒๕๒๕

๑๑.๖ **การบริหารและการติดตามโครงการ กสช.** ให้ใช้รูปแบบการบริหารโครงการ กสช. ปี ๒๕๒๕ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สำหรับระดับอำเภอให้ตั้งคณะทำงานกลั่นกรองความถูกต้องของโครงการ

๑๑.๗ การพัฒนาความคิดที่ถูกต้อง จะต้องพัฒนาความคิดของประชาชน และข้าราชการ ให้ยึดมั่นในการทำงานร่วมกัน เสียสละเพื่อส่วนรวม รู้จักประหยัด และมีคุณธรรม

๑๑.๘ ความสัมพันธ์กับงานพัฒนาชนบท จะต้องมีการพัฒนาชนบทระดับชาติ เพื่อกำหนดนโยบายและกำกับดูแล โครงการ กสช. และ โครงการพัฒนาพื้นที่ยากจน ให้สอดคล้องและสนับสนุนนโยบายพัฒนาชนบทโดยส่วนรวม

๑๒. สรุป

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่า โครงการ กสช. ก่อให้เกิดสิ่งที่เป็น สาธารณประโยชน์ต่อประชาชนชนบทอย่างมากมายและทำให้ประชาชนมีงานทำและมีรายได้แล้ว โครงการสร้างงานในชนบทยังได้ให้ความรู้ขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนในหลายๆด้าน อาทิ เช่น ทางด้านช่าง ได้ให้ความรู้ทางด้านการออกแบบ การก่อสร้างและเทคนิคต่างๆ ทำให้ราษฎรได้จัดทำสิ่งสาธารณประโยชน์ต่างๆ ในท้องถิ่นด้วยตนเอง เป็นแนวทางให้รู้จักการพัฒนาท้องถิ่นด้วย

ตนเองในด้านการปกครองตนเอง โครงการ กสช. ได้ปลุกฝังการปกครองในระบอบประชาธิปไตยลงไปถึงจุดที่เล็กที่สุดคือ สภาตำบลให้รู้จักริเริ่มโครงการประชุมปรึกษาหารือ ตัดสินใจในการจัดทำโครงการในรูปสภาตำบล โดยถือความต้องการของท้องถิ่น ประกอบกับหลักเกณฑ์ที่โครงการ กสช. ได้กำหนดไว้ในระเบียบเป็นหลัก ขั้นตอนและวิธีการเป็นแนวเดียวกันทั่วทั้งประเทศ

สิ่งสำคัญ ที่อาจ กล่าวได้ อย่างน่า ภาคภูมิใจ อย่างยิ่งก็คือ โครงการ กสช. เป็นโครงการๆ เดียวที่มีความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชนที่ใกล้ชิดที่สุด ๆ ผนว นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในการวินิจฉัยสั่งการในแต่ละภาคทั้ง ๔ ภาค ได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมโครงการ กสช. และพบปะราษฎรในท้องที่จังหวัดต่างๆ อย่างใกล้ชิด โครงการ กสช. ยังเป็นเครื่องเชื่อม ความสัมพันธ์ที่มี ช่องว่างน้อยที่สุดระหว่างผู้บริหารงาน ระดับสูงคือ รัฐบาลกับประชาชนนับว่ารัฐบาลได้ให้ความเอาใจใส่ดูแลชาวชนบทและพยายาม อย่างยิ่ง ที่จะช่วย แก้ปัญหาต่างๆ ให้หมดสิ้นไป เพื่อยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนในชนบทให้ดีขึ้นอย่างจริงจังที่สุด ๑๖

“มือที่หย่อนเป็นเหตุให้เกิดความยากจน แต่มือที่ยันขันแข็งกระทำให้มั่งคั่ง”

สุภาษิต ๑๐ : ๔

การสอบแข่งขัน เพื่อรับทุน รัฐบาล

บัญญัติ ศุภศิลป์ ผู้รวบรวม

การสอบแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาลไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ก.พ. ได้ดำเนินการเป็นประจำทุกปีมา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสรรหาบุคคลที่มีความรู้และความสามารถไปศึกษาวิชาการในสาขาต่างๆ ณ ต่างประเทศ ตามความต้องการของส่วนราชการต่างๆ ในฝ่ายพลเรือน โดยมุ่งหวังว่าผู้ได้รับทุนเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้กลับมาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป ทุนรัฐบาลนี้เป็นทุนที่ใช้เงินจากงบประมาณแผ่นดิน ฉะนั้น ก.พ. จึงต้องทำสัญญาผูกมัดกับผู้รับทุน รัฐบาล ว่า จะต้องกลับมาปฏิบัติราชการในส่วนราชการซึ่งกำหนดไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ เท่า ของเวลาที่ใช้ในการศึกษา ในกรณีที่ผู้ได้รับทุนไม่ปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว จะต้อง ชด ใช้ เป็น เงิน จำนวน ๒ เท่า ของจำนวนเงินที่ใช้จริงในระหว่างการศึกษา

ทุนรัฐบาลจะมีประมาณปีละ ๓๐๐ ทุน ในจำนวน ๓๐๐ ทุนนี้ ก.พ. เป็นผู้จัดสรรและจัดในลักษณะเป็นทุนหมุนเวียนกัน กล่าวคือ จะแบ่ง

ทุนจำนวนหนึ่งเป็นทุน ของ ผู้ที่ กำลัง ศึกษาอยู่ ต่าง ประเทศ กับอีกจำนวนหนึ่งเป็นทุนที่จะต้องจัดสรรใหม่ให้กับส่วนราชการต่างๆ เพื่อจะส่งผู้ได้รับทุนไปศึกษาต่างประเทศ สำหรับทุนที่จัดสรรใหม่นี้จะมีจำนวนเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับจำนวน ของผู้ที่ศึกษาอยู่ที่ต่างประเทศ สำเร็จ การศึกษาแล้ว เดินทาง กลับ ประเทศไทยเป็นจำนวนเท่าใด เช่นมีผู้ได้รับทุนที่ศึกษาอยู่ต่างประเทศในปีนั้น จะต้องเดินทางกลับ ๕๐ คน ฉะนั้นในปีนั้นก็จัดสรรทุนใหม่ได้ ๕๐ คน เป็นต้น

สำหรับหลักการในการจัดสรรทุนรัฐบาลไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศให้กับส่วนราชการต่างๆ นั้น ก.พ. ได้พิจารณาให้ความสำคัญแก่ทุนที่มีผลเป็น “ตัวคูณ” มากกว่าทุนที่มีผลเป็น “ตัวบวก” คือพิจารณาให้ทุนแก่สถาบันอุดมศึกษา ประมาณ ๑ ใน ๓ ของทุนที่จัดสรรทั้งหมด โดยหวังว่าเมื่อผู้ได้รับทุนสำเร็จการศึกษา กลับ มาแล้ว จะได้ ใช้ ความรู้ ความสามารถมาถ่ายทอดให้แก่นิสิตนักศึกษาต่อไป

อีกซึ่งถือว่าเป็นตัวคุณ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึง ความต้องการ กำลัง คน ใน ด้าน ต่าง ๆ ของส่วนราชการที่ สอดคล้องกับ แผน พัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ตลอดจนพิจารณาถึงสาขาที่เป็นงานหลักหรืองานสำคัญของทางราชการ หรือสาขาวิชาที่ไม่มีการสอนในประเทศไทย หรือมีการสอนแต่การสอนไม่เพียงพอกับความต้องการทั้งในระดับและเนื้อหาของวิชา ดังนั้น ในแต่ละปีทุนที่จัดสรรให้ไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศจึงมีสาขาวิชาแตกต่างกัน และมีตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา ปริญญาตรี โทและเอก โดยแบ่งการสอบแข่งขันออกเป็น ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ เป็นการสอบแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาลไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศระดับปริญญาโท—เอก ซึ่งจะเปิดรับสมัครสอบประมาณเดือนสิงหาคม—กันยายน ของทุกปี

ครั้งที่ ๒ เป็นการสอบแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาลไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศระดับมัธยมศึกษาและปริญญาตรี ซึ่งจะรับสมัครสอบประมาณเดือนมีนาคม—เมษายนของทุกปี

สำหรับ ผู้เคยได้ ทุน รัฐบาล ไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ในสาขาวิชาต่าง ๆ และกลับมารับราชการเป็นกำลังสำคัญแก่ประเทศชาติในขณะนี้ เช่น นายสมพร บุญยคุปย์ (๒๔๘๑) อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และเลขาธิการสำนักงานคณะ กรรมการ ส่งเสริม การลงทุน, ดร. อรุณ

ภาณุพงศ์ (๒๔๙๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ, ดร. เฉลียว สุรสิทธิ์ (๒๔๙๓) อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ, ดร. เถลิง ธีรารังนาวาสวัสดิ์ (๒๔๙๔) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ดร. เอกวิทย์ ณ ถลาง (๒๔๙๗) อธิบดีกรมวิชาการ และนายบัญญัติ สุขีวะ (๒๕๐๐) ประธานศาลฎีกา เป็นต้น

ใน การ สอบ แข่งขัน เพื่อ รับทุน รัฐบาล ไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศในระดับปริญญาโท—เอก ซึ่งจะเปิดรับสมัคร ประมาณ เดือน กันยายน ๒๕๒๔ นี้ คาดว่าจะมีทุนที่จะเปิดรับสมัครสอบประมาณ ๗๓ กว่าทุน แต่จะมีทุนในสาขาวิชาใดบ้างนั้นประมาณปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๒๔ คงจะทราบ ผู้ใดสนใจติดต่อ สอบถาม ขอทราบรายละเอียดได้ที่ กองการสอบ สำนักงาน ก.พ. ในการสอบแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาลที่ผ่านมามีข้อน่าสังเกตอยู่อย่างหนึ่งคือ ในแต่ละปีจะมีผู้ได้รับทุนจำนวนน้อย คือจะมีผู้ได้รับทุนประมาณร้อยละ ๕๐ ของทุนที่จัดสอบ เหตุที่มีผู้ได้รับทุนน้อยนั้นผู้เขียนได้พยายามค้นหาสาเหตุว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้น ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

๑. ข้อสอบอาจจะยากเกินไป
๒. ผู้เข้าสอบอาจจะเตรียมตัวไม่พร้อมที่จะเข้าสอบ
๓. เนื้อหาวิชาสอบกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ ทำให้มีปัญหาในการดูหนังสือเตรียมตัวสอบ

๔. กรรมการออกข้อสอบกำหนดมาตรฐาน หรือบางทุนไม่มีผู้สมัครสอบเลยก็มี
การตรวจกระดาษคำตอบไว้สูงเกินไป เพื่อให้เห็นว่า การสอบ แข่งขัน ทุนรัฐบาล
๕. ทุนส่วนใหญ่เป็นทุนทางการแพทย์ ทุน เป็นอย่างไรจึงใคร่ขอเสนอสถิติเกี่ยวกับการ สอบทุน
เหล่านี้มีผู้สมัครสอบเป็นจำนวน น้อย ๓ ปีที่ผ่านมาดังนี้

**การจัดกลุ่มทุนที่ไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศในระดับปริญญาโท—เอก
ประจำปี ๒๕๒๑—๒๕๒๓**

- กลุ่มที่ ๑ กลุ่มวิศวกรรมศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ
- กลุ่มที่ ๒ กลุ่มเศรษฐศาสตร์
- กลุ่มที่ ๓ กลุ่มวิทยาศาสตร์—คณิตศาสตร์
- กลุ่มที่ ๔ กลุ่มแพทย์ พยาบาล สาธารณสุข เกษศาสตร์ ทันตแพทย์ จิตวิทยา
- กลุ่มที่ ๕ กลุ่มเกษตร
- กลุ่มที่ ๖ กลุ่มบริหารธุรกิจ บัญชี
- กลุ่มที่ ๗ กลุ่มสถิติ คอมพิวเตอร์
- กลุ่มที่ ๘ กลุ่มกฎหมาย
- กลุ่มที่ ๙ กลุ่มสถาปัตยกรรมศาสตร์ วิจิตรศิลป์
- กลุ่มที่ ๑๐ กลุ่มภูมิศาสตร์—ประวัติศาสตร์
- กลุ่มที่ ๑๑ กลุ่มการศึกษา
- กลุ่มที่ ๑๒ กลุ่มรัฐศาสตร์—รัฐประศาสนศาสตร์
- กลุ่มที่ ๑๓ กลุ่มสัตวแพทยศาสตร์

สถิติเกี่ยวกับทุนรัฐบาลระดับปริญญาโท-เอก ปี ๒๕๒๑

กลุ่มที่	จำนวน ทุน	จำนวนผู้ สมัครสอบ	จำนวนผู้ เข้าสอบ	จำนวนผู้ สอบผ่าน ข้อเขียน	ผู้สอบข้อ เขียนได้คิด เป็นร้อยละ	จำนวน ผู้ได้รับทุน	ผู้ได้รับทุน คิดเป็น ร้อยละ
๑	๑๖	๒๑๐	๑๕๑	๑๐	๖.๖๒	๗	๔๓.๗๕
๒	๗	๑๘๑	๑๓๗	๗	๕.๑๐	๒	๒๘.๕๗
๓	๙	๙๘	๘๕	๗	๘.๒๓	๔	๔๔.๔๔
๔	๑๕	๒๔๓	๒๐๔	๑๐	๔.๙๐	๖	๔๐.๐๐
๕	๖	๑๒๖	๙๔	๗	๗.๔๔	๔	๖๖.๖๖
๖	๒	๑๐๕	๖๙	๓	๔.๓๔	๑	๕๐.๐๐
๗	๙	๑๓๘	๑๐๔	๑	๐.๙๖	๑	๒๕.๐๐
๘	๑๐	๓๖๔	๓๑๓	๑๒	๓.๘๓	๓	๓๐.๐๐
๙	๒	๕๐	๔๕	๖	๑๓.๓๓	๑	๕๐.๐๐
๑๐	๓	๑๐๙	๗๒	๕	๖.๙๔	๓	๑๐๐.๐๐
๑๑	๒	๑๖๕	๑๐๕	๒	๑.๙๐	๑	๕๐.๐๐
๑๒	๑	๘๓	๕๔	๑	๑.๘๕	๑	๑๐๐.๐๐
๑๓	๑	๒๑	๑๕	—	—	—	—
รวม	๗๘	๑,๘๙๓	๑,๔๔๘	๗๑	๔.๙๐	๓๔	๔๔.๑๙

สถิติเกี่ยวกับทุนรัฐบาลระดับปริญญาโท—เอก ประจำปี ๒๕๒๒

กลุ่มที่	จำนวน ทุน	จำนวนผู้ สมัครสอบ	จำนวนผู้ เข้าสอบ	จำนวนผู้ สอบผ่าน ข้อเขียน	ผู้สอบข้อ เขียนได้คิด เป็นร้อยละ	จำนวน ผู้ได้รับทุน	ผู้ได้รับทุน คิดเป็น ร้อยละ
๑	๑๖	๑๘๕	๑๒๕	๑๓	๑๐.๔	๑๑	๖๘.๗๕
๒	๕	๑๖๒	๑๐๘	—	—	—	—
๓	๘	๑๙๓	๑๕๒	๑	๐.๖๕	๑	๑๒.๕๐
๔	๑๐	๑๖๙	๑๒๑	๑๑	๙.๐๙	๘	๘๐.๐๐
๕	๔	๕๖	๔๕	๑๙	๔๒.๒๒	๔	๑๐๐.๐๐
๖	๕	๒๘๓	๑๗๖	๒	๑.๑๓	๒	๔๐.๐๐
๗	๕	๑๖๒	๑๒๗	๑๐	๐.๗๘	๔	๑๐๐.๐๐
๘	๕	๒๙๓	๒๐๐	๒	๑.๐๐	๒	๒๒.๒๒
๙	๒	๓๓	๒๕	๙	๓๖.๐๐	๑	๕๐.๐๐
๑๐	๑	๗๐	๔๔	๔	๙.๐๙	๑	๑๐๐.๐๐
๑๑	๑	๑๓๔	๙๓	๔	๔.๓๐	๑	๑๐๐.๐๐
๑๒	๑	๗๘	๔๓	—	—	—	—
๑๓	—	—	—	—	—	—	—
รวม	๖๖	๑,๘๑๘	๑,๒๕๙	๗๕	๕.๙๕	๓๕	๕๒.๑๑

สถิติเกี่ยวกับทุนรัฐบาลระดับปริญญาโท—เอก ประจำปี ๒๕๒๓

กลุ่มที่	จำนวน ทุน	จำนวนผู้ สมัครสอบ	จำนวนผู้ เข้าสอบ	จำนวนผู้ สอบผ่าน ข้อเขียน	ผู้สอบข้อ เขียนได้คิด เป็นร้อยละ	จำนวน ผู้ได้รับทุน	ผู้ได้รับทุน คิดเป็น ร้อยละ
๑	๒๔	๒๑๔	๑๗๓	๖๐	๓๔.๖๘	๖	๒๕.๐๐
๒	๒๔	๘๒๙	๕๙๖	๑๐	๑.๖๗	๔	๑๖.๖๖
๓	๖	๑๗๙	๑๐๕	๘	๗.๖๑	๒	๓๓.๓๓
๔	๓๒	๓๖๓	๒๗๑	๑๘	๖.๖๔	๑๑	๓๔.๓๗
๕	๙	๓๒๕	๒๓๑	๕	๒.๑๖	๕	๕๕.๕๕
๖	๘	๕๙๕	๓๘๔	๓๙	๑๐.๑๕	๖	๗๕.๐๐
๗	๙	๒๖๗	๑๘๕	๑๐	๐.๕๔	๓	๗๕.๐๐
๘	๘	๕๐๔	๔๑๓	๑๗	๔.๑๑	๖	๗๕.๐๐
๙	๒	๗	๗	—	—	—	—
๑๐	—	—	—	—	—	—	—
๑๑	๖	๖๐๓	๔๑๖	๒	๐.๕๘	๒	๓๓.๓๓
๑๒	๔	๓๑๙	๒๐๙	๒	๐.๙๕	๑	๒๕.๐๐
๑๓	๓	๓๕	๒๗	๑	๓.๗๐	๑	๓๓.๓๓
รวม	๑๓๐	๔,๒๔๐	๓,๐๑๗	๑๗๒	๕.๗๐	๔๗	๓๖.๑๕

หมายเหตุ ทุนรัฐบาลปี ๒๕๒๓ นี้มีการเปิดรับสมัครสอบ ๒ ครั้ง การสอบในครั้งที่ ๒ เป็นการสอบ
ซ่อมทุนในหน่วยที่ไม่มีผู้สอบได้ของครั้งแรก สถิติการสอบที่อยู่ข้างบนนี้ได้เอาทั้งสองครั้งมา
รวมกัน

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบทุน รัฐบาล
ระดับปริญญาโท—เอก โดยทั่วไปมีดังนี้

๑. เป็นผู้มีคุณสมบัติทั่วไป ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ และเป็นผู้มีคุณสมบัติเฉพาะตามที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยสอบ
๒. มีอายุนับถึงวันหมดกำหนดรับสมัครไม่เกิน ๓๕ ปี
๓. เป็น ผู้ซึ่ง ไม่เคยได้ รับ ปริญญาโท หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทในสาขาวิชาชีพ หรือ เน้นทางเดียวกับทุนที่จะไปศึกษา หรือ ปริญญาโททางเดียวกับที่ได้กำหนดไว้ เป็น คุณสมบัติเฉพาะ ของผู้สมัคร สอบ ในแต่ละหน่วย ยกเว้นทุนตามความต้องการ ของมหาวิทยาลัย และ สถาบันอุดมศึกษา
๔. ผู้สมัคร สอบ ต้องเป็น ผู้ได้ รับ ปริญญา หรือประกาศนียบัตรที่เทียบเท่าปริญญา ตรงตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ
 - ๔.๑ ได้รับเกียรตินิยม หรือ
 - ๔.๒ มีผลการเรียนเฉลี่ยตลอด หลักสูตรการศึกษาไม่น้อยกว่า ๒.๕ (ในระบบการวัดผลที่คะแนนให้ A=4, B=3, C=2, D=1, E=0

หรือ F=0) หรือร้อยละ ๗๐
หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้

ในการสมัครสอบผู้สมัคร จะต้องเตรียมเอกสารหลักฐานมาในวันสมัครสอบดังนี้

๑. รูปถ่ายขนาด ๒ x ๒ นิ้ว ถ่ายครั้งเดียวกันไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๕ รูป
๒. เงินค่าธรรมเนียมสอบหน่วยละ ๕๐ บาท สำหรับหลักฐานอื่น ๆ ที่ต้องเตรียมให้พร้อม ถ้าสอบผ่าน ข้อเขียน แล้ว จะต้อง นำไปยื่น เพิ่มเติมมีสำเนาทะเบียนบ้าน ใบปริญญาบัตร หรือ Transcript of Records

หลักสูตรการสอบแข่งขันเพื่อรับทุน รัฐบาลไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ก.พ. ได้กำหนดหลักสูตรการสอบเป็นลักษณะบันได ๓ ชั้น คือ

ขั้นที่ ๑ ก.พ. ได้กำหนดให้สอบภาควิชาทั่วไป คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน มีสอบ ๒ วิชา คือ

๑. ความถนัดเชิงวิชาการ (Scholastic Aptitude Test) ๑๐๐ คะแนน
๒. ภาษาอังกฤษ (English Proficiency Test) ๑๐๐ คะแนน

การที่กำหนดให้สอบภาควิชาทั่วไปโดยมีจุดมุ่งหมายสองประการคือ ต้องการทดสอบด้านเชาวน์ปัญญาไหวพริบของผู้สอบว่าสูงพอที่จะศึกษาต่อในระดับการศึกษาชั้นสูงขึ้นไปได้อย่างดี หรือพูดตามภาษารวมตาสามัญก็คือควรจะเป็นคนหัวดี เรียน

หนังสือเก่งและประการที่สองต้องการทดสอบภาษาอังกฤษของผู้สอบว่าดีพอหรือไม่ เพื่อที่จะได้ไม่
เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในต่างประเทศ

ขั้นที่ ๒ ก.พ. กำหนดให้สอบวิชาภาควิชา เฉพาะ คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน อาจจะมีวิชา สอบ ๑ วิชา หรือ ๒ วิชาก็ได้ จุดมุ่งหมายของการ ทดสอบ วิชา เฉพาะนี้ ก็เพื่อทดสอบ พื้น ความรู้ วิชา เฉพาะของผู้สอบว่าดีพอที่จะไปศึกษาต่อในชั้นสูงขึ้น และขณะนั้นก็ยังมีความรู้เหล่านั้นที่อยู่หรือไม่

ขั้นที่ ๓ ก.พ. ได้กำหนดไว้ว่าผู้ใดผ่านการ ทดสอบบันไดทั้งสองชั้นมาแล้วจึงจะมีสิทธิขึ้นบันได ชั้นที่สาม คือสอบสัมภาษณ์ ซึ่งการสอบสัมภาษณ์ นี้มีจุดมุ่งหมายหวังที่จะได้ผู้ที่มีบุคลิกลักษณะ ท่วงที วาจา และความเหมาะสมโดยทั่วไปดีพอที่จะไป ศึกษาต่อในต่างประเทศได้

ฉะนั้น ในการสอบทุนรัฐบาลไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ผู้ที่จะสมัครสอบจะต้องเตรียมตัวให้ พร้อมและดีพอ และผู้ที่จะสอบแข่งขันได้จะต้องเป็น ผู้ผ่านบันไดทั้งสามขั้นนั้นให้ได้ นอกจากจะผ่าน บันไดทั้งสามขั้นให้ได้แล้วยังต้องเป็นผู้ที่สอบแข่งขัน ได้เป็นลำดับที่ ๑ อีกด้วย จึงจะเป็นผู้ได้รับทุน ทั้งนี้ เพราะว่าทุนรัฐบาลหน่วยหนึ่งมีทุนเพียงทุนเดียวเท่า นั้น

มีหลายคน สงสัยเกี่ยวกับ วิชาความถนัดเชิง วิชาการว่าเป็นอย่างไรไม่เคยเรียนมา เพื่อความ กระจางในเรื่องนี้ จึงขอ นำเอารายละเอียด เกี่ยวกับ

วิชานี้ซึ่งเขียนไว้ในคู่มือการสอบทุนรัฐบาล คิดว่า จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สมัครสอบดังนี้

วิชาความถนัดเชิงวิชาการ (Scholastic Aptitude Test) บางแห่งเรียกว่าความถนัดทางการ เรียนหรือเชาวน์ปัญญา ไม่ใช่ความรู้รอบตัว เรา ไม่ต้องการวัดความจำ จุดเน้นสำคัญของความถนัด เชิงวิชาการก็คือ ความสามารถในการที่จะศึกษา เล่าเรียน การคิดหาเหตุผลทั้งในแบบรูปธรรมและ นามธรรม และการปรับตัวเข้ากับสภาพการเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียน ในระดับอุดมศึกษา ปัญญาและเนื้อหาในการคิด นั้นได้ พยายาม เลือกมา เฉพาะที่เป็นของกลาง ๆ โดยไม่ให้เกิดการได้เปรียบ เสียเปรียบกันระหว่างผู้เข้าสอบที่มาจากสถาบันต่างๆ ผู้ที่ เคย ผ่าน ข้อ สอบ แบบนี้มาแล้ว ก็ไม่ ช่วย ให้ได้ คะแนนดีกว่าผู้ที่เคยสอบมาก่อน (นอกจากจะเป็น ข้อสอบเดิมและผู้เข้าสอบเตรียมคำตอบไว้ก่อนแล้ว) ความแตกต่าง เท่าที่ได้ พิสูจน์ มาแล้ว เป็น เรื่อง ของ บุคคลมากกว่าสถาบัน คนที่มีเชาวน์ปัญญาทางการ เรียนหรือสมองดีกว่าย่อมได้เปรียบ โดยเฉพาะผู้ที่ สมัครสอบในหน่วยเดียวกันด้วยแล้ว ความได้ เปรียบหรือเสียเปรียบจะขึ้นอยู่กับระดับเชาวน์ปัญญา เท่านั้น เนื่องจากการเรียนในระดับอุดมศึกษามี หลายแขนงวิชา นักวิชาการ จึงได้วิเคราะห์มา เฉพาะส่วนประกอบสำคัญที่ทุกคน มีอยู่แต่จะมีอยู่ใน ลักษณะ ใด นั้น ย่อม แตกต่าง กัน ตาม ระดับ เชาวน์ ปัญญาของแต่ละคน ข้อสอบลักษณะนี้ผู้ได้รับทุน

อาจต้องไปสอบทำนองนี้ในต่างประเทศ

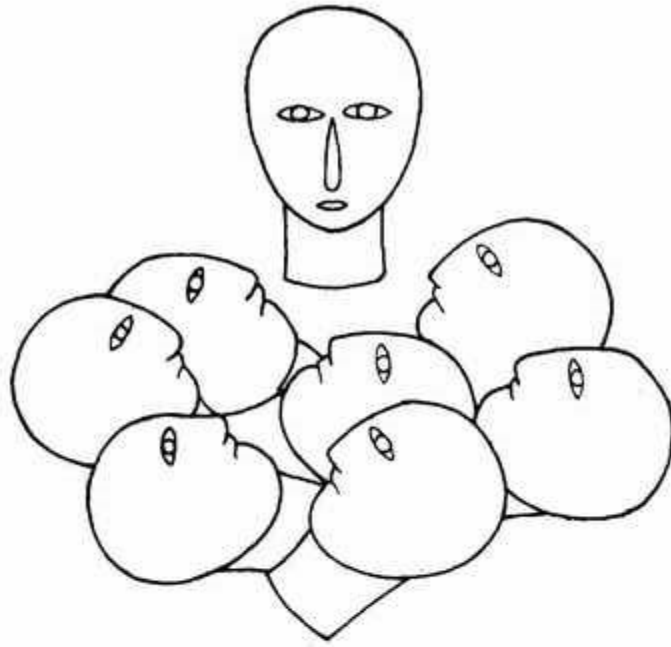
ในการ สอบ แข่งขัน เพื่อ รับ ทุน รัฐบาล ไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศมีหลายคนสงสัยว่าทาง ก.พ. มีนโยบายปราบปรามผู้ทุจริตการสอบอย่างไร หรือมีวิธีการอะไรที่ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เข้าสอบ ทั้งนี้ เพราะว่าการสอบแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาลไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ผู้ที่สอบได้ที่หนึ่งเท่านั้นจึงจะมีสิทธิ์ได้รับทุน เพื่อให้ผู้ที่สมัครสอบแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาลไม่ต้องกังวลในเรื่องนี้จึงใคร่ขอเล่าวิธีการต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอบของ ก.พ. ที่ปฏิบัติอยู่ในขณะนี้ดังนี้

ในเรื่องการปราบปรามผู้ทุจริตการสอบ ก.พ. มีนโยบายที่จะปราบปรามผู้ทุจริตการสอบอย่างเด็ดขาดและจริงจังมาโดยตลอด สำหรับวิธีการป้องกันการทุจริตการสอบนั้น สำนักงาน ก.พ. มีวิธีการอยู่ ๒ อย่าง คือ ๑. วางระบบและขั้นตอนต่างๆ ให้รัดกุมสามารถตรวจสอบกันได้ตลอดเวลา และพยายามใช้คนที่เกี่ยวข้องกับ ความลับ ให้น้อย ที่สุด โดยใช้เครื่องจักรเข้าช่วยให้มากที่สุด ๒. ต้องปราบปรามผู้ทุจริตการสอบอย่างจริงจัง และผู้ใดที่ทุจริตการสอบต้องลงโทษสถานหนักดังนี้

- ถูกลงโทษปรับให้สอบตก
- ผู้ทุจริตการสอบถือว่าขาดคุณสมบัติที่จะเข้ารับราชการตามมาตรา ๒๔ (๑๔) แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔

— ผู้ทุจริตการสอบที่เป็น ข้าราชการ จะถูก ลงโทษ ทางวินัย สถานหนัก คือไล่ออก ปลดออก ให้ออก

ในด้านการดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อรับทุน รัฐบาลนั้น ก.พ. มีนโยบายที่จะสรรหาบุคคลที่มีความรู้และความสามารถ ไปศึกษาวิชาการ ใน สาขา ต่าง ๆ ณ ต่างประเทศ โดยยึดหลักการให้ความเสมอภาคและความเป็นธรรมแก่ผู้สมัครสอบทุกคน โดยเสมอหน้ากัน ในการดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อรับทุนรัฐบาล ก.พ. จะแต่งตั้งกรรมการดำเนินการสอบแข่งขันชั้นชุดหนึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จากที่ต่าง ๆ มาควบคุมการ ดำเนินการ สอบ แข่งขัน เพื่อรับทุนรัฐบาลที่สำนักงาน ก.พ. เป็นผู้ดำเนินการ สอบว่า ดำเนินการให้ เป็นไป ตาม เป้าหมายที่ ก.พ. กำหนดไว้หรือไม่ และการสอบในครั้งนั้นยุติธรรมหรือไม่ เป็นต้น สำหรับกรรมการออกข้อสอบ คณะ กรรมการ ดำ เนิน การ สอบ แข่ง ขัน จะ เป็น ผู้ พิจารณาคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ จากสถาบันต่าง ๆ มาเป็นกรรมการออกข้อสอบ โดยปกติกรรมการออกข้อสอบจะมีกรรมการวิชาละ ๓ ท่าน และกรรมการที่ออกข้อสอบในแต่ละวิชาจะมีการประชุมตกลงรายละเอียดเนื้อหาวิชาที่จะออกข้อสอบกรรมการท่านหนึ่งจะต้องออกข้อสอบมาประมาณ ๓-๕ ข้อ แล้วบิดฉีกใส่ซองสองชั้นอย่างดี ซึ่งทางสำนักงาน ก.พ. จะได้เก็บรักษาข้อสอบนี้ไว้เป็น ความลับและอยู่ในที่ปลอดภัย เมื่อถึงวันสอบของ

การสอบในภาคเช้า คณะ กรรมการ ดำเนินการ สอบ
แข่งขันก็จะมาประชุมเพื่อเลือกข้อสอบในวิชาหนึ่ง ๆ
จะมีข้อสอบ ๙-๑๕ ข้อ กรรมการจะเลือกข้อสอบ
ใช้สอบเพียง ๕ ข้อ การเลือกข้อสอบจะเริ่มเลือก
เวลา ๗.๐๐ น. เมื่อเลือกข้อสอบแล้วจะมีเจ้าหน้าที่
พิมพ์ข้อสอบ เจ้าหน้าที่ที่พิมพ์ข้อสอบนี้จะต้องถูก
กักตัวจนกว่า การสอบจะเริ่ม สอบไป แล้ว ๑๕ นาที
จึงจะออกจากห้องพิมพ์ได้ ในการสอบของภาคบ่าย
ก็จะปฏิบัติในทำนองเดียวกัน หลังจากสอบเสร็จ
แล้วเจ้าหน้าที่จะแยกกระดาษคำตอบแต่ละข้อเพื่อส่ง
ไปให้กรรมการตรวจกระดาษคำตอบในการนี้ ทาง
สำนักงาน ก.พ. กำหนด รหัส ประจำวิชา แทน เลข
ประจำตัวสอบของผู้เข้าสอบในแต่ละคน ส่วนเลข
ประจำตัวสอบของผู้เข้าสอบเมื่อออกรหัสให้ใหม่แล้ว

เลขประจำตัวสอบนี้จะถูกเก็บไว้ กรรมการตรวจ
กระดาษ คำ ตอบ จะไม่ ทราบ ว่า ขณะ นี้ กำลัง ตรวจ
กระดาษคำตอบของผู้ใด จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะ
ช่วยรักษาความเป็นธรรม ให้แก่ผู้สอบ ได้ทาง หนึ่ง
สำหรับการกรอก และรวม คะแนนสอบ แข่งขัน เพื่อ
รับทุนนั้น ทางสำนักงาน ก.พ. จะจัดเจ้าหน้าที่รับ
ผิดชอบโดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ซึ่งต่างกลุ่มต่างรวม
คะแนนของตนเองอย่างอิสระ หลังจากกรอกและ
รวมคะแนนสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทั้งสองกลุ่มจะ
นำเอาคะแนนมาตรวจสอบกัน ทั้งนี้ เพื่อป้องกัน
การผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น

สำหรับตัวอย่างข้อสอบภาษาอังกฤษที่เคยจัด
พิมพ์ไว้ในคู่มือสอบทุนรัฐบาลมีดังนี้

ตัวอย่างข้อสอบภาษาอังกฤษ

FORM I

Part I (30 marks) READING COMPREHENSION

Passage One (15 marks)

A. Read the following passage for understanding of the whole.

In the United States, since World War II, there has been clearly discernible trend, especially among the growing group of university students, toward early marriage. Many youths begin dating in the first stages of adolescence, continue to date the same person through high school, and marry before their formal education has been completed. In some quarters, there has been much shaking of graying heads and clucking of middle-aged tongues over the ways of "Wayward youth." Emotional maturity, however, is no respecter of birthdays; it does not arrive automatically at twenty—one or twenty—five. Some achieve it surprisingly early, while others never do even in three—score years and ten.

Many students are marrying as an escape, not only from an unsatisfying home life, but also from their own personal problems of isolation and loneliness. And it can almost be put down as a maxim that any marriage entered into as an escape cannot prove entirely successful. The sad fact is that marriage seldom solves one's problems; more often it merely accentuates them. Furthermore, it is doubtful whether the home as an institution is capable of carrying all that the young are seeking to put into it; one might say in theological terms, that they are forsaking one idol to worship another. Young people correctly understand that their parents are wrong in believing that "success" is the ultimate good, but they erroneously believe that they themselves have found the true center of life's meaning. Their expectations of marriage are essentially utopian and therefore incapable of fulfillment. They want too much; consequently, tragic disillusionment is often sure to follow.

What shall we, then conclude concerning early marriages? One cannot generalize. All early marriages are not bad any more than all later ones are good. Satisfactory marriages are determined, not by chronology, but by the emotional maturity of the partners. Therefore, each case must be judged on its own merits. If the early marriage is not an escape, if it is entered into with relatively few illusions or false expectations, and if it is economically feasible, why not? Good marriages can be made from sixteen to sixty, and so can bad ones.

- B. Choose the answer that best completes each statement in accordance with the passage; then mark the letter (A, B, C, D, or E) of that answer on the answer sheet for Part I items
1. According to this passage, the increasing tendency toward early marriages.....
 - A. is a direct result of World War II
 - B. is a result of attending a university
 - C. is a sign of growing up
 - D. can be clearly perceived
 - E. can be expected
 2. According to this passage, young people who begin dating early and "go steady" early.....
 - A. will marry before they complete their formal education
 - B. tend to marry early
 - C. invariably marry early
 - D. often never marry
 - E. create a serious social welfare problem
 3. According to this passage, successful marriages are determined primarily by.....

A. chronological age	D. emotional maturity
B. the partners adolescence	E. educational backgrounds
C. intelligence	
 4. The author suggests that many of today's early marriages are a result of.....

A. lack of merit	D. escapism
B. lack of theology	E. disillusionment
C. lack of formal education	
 5. If an individual who has problems marries, his problems.....
 - A. usually solve themselves
 - B. generally disappear
 - C. tend to become more pronounced
 - D. become emotional accents
 - E. change their emphasis
 6. The author states that the home as an institution is.....
 - A. not worthy of worship
 - B. probably not capable of being what many young people expect it to be

- C. undoubtedly the true center of life's meaning
 D. probably not capable of being the basic unit of society
 E. what every individual should aim to build
7. The author states that many young people marry early because they are.....
 A. seeking success
 B. incapable of fulfillment
 C. dissatisfied with life at home
 D. lonely
 E. both C and D
8. The expectations of marriage as visualized by young people can be described as.....
 A. realistic
 B. idealistic
 C. materialistic
 D. spiritualistic
 E. feasible
9. So far as early marriages are concerned, the author believes.....
 A. that one can make no general rule
 B. that one must consider each case separately
 C. that one must consider the partners physical maturity and financial status
 D. that one must first ascertain the educational backgrounds and expectations of the partners
 E. both A and B
10. Which of the following statements would the author not agree with?.....
 A. An early marriage should be economically feasible.
 B. All early marriages are not bad.
 C. Bad marriages can be made at any age.
 D. Satisfactory marriages are determined by the age of the partners.
 E. Not all later marriages are good.
11. In line 7, the phrase "much shaking of graying heads and clucking of middle-aged tongues" indicates.....
 A. the disapproval of two generations
 B. certain signs of ageing
 C. the uncertainty of the old and nearly old
 D. the nervousness of most elders
 E. both C and D
12. In line 19, it in "all that the young people are seeking to put into it" refers to.....

- A. the escape
B. an institution
C. the home
- D. one idol
E. neither A, B, C, nor D
13. In line 32, "each case" means each case of.....
A. marriage
B. chronology
C. emotional maturity
D. one idol
E. neither A, B, C nor D
14. In line 36, bad ones in the phrase "and so can bad one" refers to.....
A. expectations
B. illusions
C. partners
D. merits
E. neither A, B, C, nor D
15. In line 20, "forsaking one idol to worship another" means they are.....
A. changing their religion
B. leaving one unsatisfactory home for another
C. escaping from a false god to a happy home
D. giving up their old religion for a new idol
E. doing neither A, B, C, nor D

Passage Two (15 marks)

A. Read the following passage for understanding of the whole :

The primary basis upon which children select interests is that of the emotional appeal that is felt. Their likes and dislikes are personal, and an interest must produce satisfactions and be consistent with their personal aims in order to be acceptable. If unpleasant mental effort makes pursuit of an intellectual interest dissatisfying, preference is likely to be given to substituted interests in which physical activity predominates.

Many interests are associated with wish fulfillment. Individuals constantly seek experiences that afford them success. Their standards of success vary but are usually associated with desire for personal recognition or maintenance of self-esteem. The experiences through which success is sought may be obtained through active interests, in which one is personally engaged in the pursuit of an interest, like playing tennis or building boats. The experiences of others may be utilized vicariously, as in inactive or passive interests, from which the emotional effect may be felt through mental participation. Reading a book or watching a tennis match constitutes a passive interest. Interests may be vicariously motivated. Several motives may operate simultaneously; but although individuals may be aware of their preferences for certain activities, they are seldom conscious of the purposes that such activities serve.

(อ่านต่อฉบับหน้า)

ปัญหาเปรียบเทียบข้าราชการพลเรือน

ผู้ตอบปัญหาประจำ

สำนักงาน ก.พ.	วันชัย	สันติสุข	กรมบัญชีกลาง	ผาสุนิตย์	ปิณฑะรุจิ
	วีระ	ไชยธรรม		สมพงษ์	วัฒนาสาร
	ประพาส	ทองศักดิ์			
	สมเกียรติ	ชุมวิสูตร			

การเลื่อนขั้นเงินเดือน

ผู้ถาม : ข้าราชการระดับ ๒

ข้าพเจ้าเป็นข้าราชการระดับ ๒ รับเงินเดือน
ขั้น ๑,๙๐๕ บาท ได้ถูกลงโทษตัดเงินเดือนตาม
คำสั่งของจังหวัด โดยมีกรณีกระทำผิด คือ เมื่อ
๔๘

วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๒๔ เวลา ๑๙.๐๐-๒๐.๐๐ น.
ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่เวรรีบ-ส่งวิทยุ จึงถูกลงโทษตัด
เงินเดือน ๑๐% มีกำหนด ๒ เดือน ตั้งแต่เดือน
มิถุนายน ๒๕๒๔ เป็นต้นไป

ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอทราบว่า ในการถูกลงโทษ
ตัดเงินเดือนครั้งนี้ ข้าพเจ้าจะได้รับการขึ้นเงินเดือน
ในปีงบประมาณ ๒๕๒๕ หรือไม่ เพราะหลักเกณฑ์

การพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ข้อ ๗ (๒) นั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่าข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะได้รับการขึ้นเงินเดือนหลังจากที่ถูกตัดเงินเดือนครบ ๒ เดือนแล้ว ข้าพเจ้าได้สอบถามเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายแล้วเข้าใจว่าขึ้นเงินเดือนได้แต่ไม่มั่นใจและยังไม่มีตัวอย่างที่ได้ปฏิบัติกันมา จึงขอความกรุณาช่วยอธิบายให้ทราบด้วยว่า จะมีวิธีการอย่างไรข้าพเจ้าจึงจะได้รับการขึ้นเงินเดือน

ตอบ

โดยที่ในรอบปีที่แล้วมาของปีงบประมาณ ๒๕๒๕ (ตั้งแต่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๓—๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๔) คุณถูกลดโทษตัดเงินเดือน ๒ เดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๒๔ ผู้บังคับบัญชาจึงไม่อาจเลื่อนชั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๒๕ ให้

คุณได้ เพราะต้องห้ามตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ข้อ ๗ (๒) วรรคหนึ่ง ที่กำหนดว่าในรอบปีที่แล้วมาจนถึงวันออกคำสั่งเลื่อนชั้นเงินเดือน ต้องไม่ถูกลดโทษทางวินัย เว้นแต่โทษภาคทัณฑ์ และกรณีของคุณนี้ไม่เข้าข้อ ๗ (๒) วรรคสองด้วย เพราะ การกระทำความผิดครั้งนี้คุณยังไม่เคยถูกลงเลื่อนชั้นเงินเดือนประจำปีมาก่อนเลย

อนึ่ง หากผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วเห็นสมควรเลื่อนชั้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๒๕ ให้แก่คุณโดยมีเหตุผลเป็นกรณีพิเศษ ผู้บังคับบัญชาก็อาจเสนอเรื่องไปเพื่อ ก.พ. พิจารณาอนุมัติตามข้อ ๑๒ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ได้ และเมื่อ ก.พ. อนุมัติแล้วผู้บังคับบัญชาจึงจะส่งเลื่อนชั้นเงินเดือนให้คุณต่อไปได้ ๑๖

ความเกียจคร้าน เป็นรากเงาของความชั่วร้ายทั้งหลาย

(พันโท อาทิตย์ ณ เชียงใหม่)

กฎหมายและระเบียบใหม่

ที่ สร ๑๐๐๑/ว ๓๐๕๗

เรียน เลขาธิการ ก.พ.

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่ สร ๐๒๐๒/ว ๑๓๓ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๒๔ เรื่อง การสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอนข้าราชการ
พลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งที่มีลักษณะบริหาร ทั้งนี้ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้แจ้งส่วนราชการ
ทราบ

นายสติ ศรีบุญเรือง

(นายสติ ศรีบุญเรือง)

ผู้ช่วยปลัดสำนักฯ ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๖ กรกฎาคม ๒๕๒๔

ที่ สร ๐๒๐๒/ว ๑๓๓

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอนข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งที่มีลักษณะบริหาร
เรียน

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๒๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ
ให้ถือเป็นหลักการว่า ในกรณีการขอให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ดำรงตำแหน่งที่มีลักษณะบริหาร ตามที่
ก.พ. กำหนด ซึ่งจะต้องสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย หรือโอน ตามความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ให้คงดำรงตำแหน่งเดิมต่อไปอีก นั้น ให้ขอได้เพียงครั้งละ ๑ ปี
จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๕๑๒๒๒๐

๒๗ เมษายน ๒๕๒๔

เรื่อง การให้ข้าราชการไปศึกษา หรือฝึกอบรมต่อจากการลา กิจ ลาพักก่อน ณ ต่างประเทศ
เรียน เวียนกระทรวง ทบวง กรม

ตามที่ระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ และฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๑๘ ข้อ ๑๕ ระบุว่า "การให้ข้าราชการไปศึกษา หรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ด้วยทุนประเภท ๒ ให้กระทรวงหรือทบวงเจ้าสังกัดทำความตกลงกับ ก.พ.เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นชอบแล้ว ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจจึงจะอนุมัติให้ข้าราชการผู้นั้นไปศึกษา หรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ได้" ประกอบกับระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรมและดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๒ ข้อ ๑๑ (๔) ซึ่งระบุไว้ด้วยว่า "ข้าราชการที่จะไปศึกษา ณ ต่างประเทศ จะต้องเป็นผู้มีสุขภาพดีพอที่จะไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ได้ โดยผ่านการตรวจร่างกายจากคณะกรรมการแพทย์ ของ ก.พ." นั้น

บัดนี้ ปรากฏว่า ได้มีข้าราชการซึ่งได้รับอนุมัติจากกระทรวงเจ้าสังกัดให้ลา กิจหรือลาพักก่อน ณ ต่างประเทศ เป็นจำนวนมาก ราย ได้ขอยุ่ศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ หลังจากครบกำหนด การลา กิจ หรือลาพักก่อนแล้ว โดยกระทรวงเจ้าสังกัดมิได้ทำความตกลงไว้ล่วงหน้าก่อนข้าราชการเดินทาง ไปศึกษา หรือฝึกอบรมแต่อย่างใด และข้าราชการเหล่านั้นก็มิได้รับการตรวจร่างกายจากคณะกรรมการ แพทย์ของ ก.พ. ก่อน

ฉะนั้น ก.พ. จึงลงมติขอความเข้าใจมายังกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ว่า การให้ข้าราชการ ไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ โดยมีได้รับการตรวจร่างกายจากคณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. ก่อน และกระทรวงเจ้าสังกัดมิได้ทำความตกลงกับ ก.พ. ไว้ก่อนนั้น เป็นการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับระเบียบว่า ด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ ดังกล่าวข้างต้น และขอความร่วมมือ ได้โปรดดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบทุกประการด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดได้ทราบ และดำเนินการตาม ระเบียบโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ประวิณ ณ นคร

(นายประวิณ ณ นคร)

เลขาธิการ ก.พ.

กองการศึกษาต่างประเทศ

โทร. ๒๘๑๔๔๓

๑๗ มิถุนายน ๒๕๒๔

เรื่อง แนวทางการพิจารณาให้ข้าราชการไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา

เรียน เวียงกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ใช้ระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม และดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๑๒ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๒ เป็นต้นไป ซึ่งในระเบียบดังกล่าวนี้ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ข้าราชการไปศึกษาหรือฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ ว่า ให้พิจารณาตามลำดับก่อนหลัง โดยคำนึงถึงความรีบด่วนและความจำเป็นมากน้อยของโครงการหรือแผนงานที่ทางราชการกำหนดไว้ ให้พิจารณาความจำเป็นและความต้องการของทางราชการที่จะได้ผู้มีความรู้ ความชำนาญในสาขาวิชาและระดับความรู้ที่เหมาะสมแก่หน้าที่ ที่กำหนดให้กลับมาปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเป็นการแน่นอน ให้พิจารณาถึงอัตราค่าจ้างที่มีอยู่ โดยให้มีผู้อยู่ปฏิบัติงานเพียงพอไม่ให้เกิดเสียราชการ และไม่ต้องตั้งอัตราค่าจ้างเพิ่ม โดยกำหนดโควตาเป็นรายการ สำหรับสาขาวิชาและระดับความรู้ที่จะให้ข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศ นั้น โดยปกติต้องเป็นสาขาวิชาและระดับความรู้ที่ทางราชการต้องการมาก ซึ่งไม่มีการศึกษาในประเทศไทยหรือมีแต่ยังไม่เพียงพอ หรือไม่สูงพอ ทั้งนี้ โดยปกติจะให้ไปศึกษาเฉพาะในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีและไม่สูงกว่าปริญญาโท สำหรับผู้ที่จะไปศึกษาชั้นปริญญาเอกต้องมีโครงการที่จะกลับมาทำการสอนหรือวิจัย ซึ่ง ก.พ. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้ข้าราชการไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ไว้ด้วยว่า ข้าราชการจะต้องมีความรู้ในด้านภาษาต่างประเทศถึงระดับที่ ก.พ. กำหนด และมีสถานศึกษาตอบรับ สำหรับผู้ที่จะไปศึกษา ณ สหรัฐอเมริกา จะต้องมียุทธศาสตร์ศึกษาตอบรับโดยไม่มีเงื่อนไข ทั้งนี้ เพื่อให้ข้าราชการได้ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มที่ และใช้เวลาให้น้อยที่สุดตามหลักสูตรของแต่ละวิชาที่สถานศึกษากำหนดไว้ หากสถานศึกษาตอบรับโดยมีเงื่อนไข เช่น ให้ไปทดสอบภาษาอังกฤษเมื่อเดินทางถึงสถานศึกษา ข้าราชการผู้นั้นก็ต้องผ่านการทดสอบ TOEFL ให้ได้ ๕๐๐ คะแนน หรือ Michigan Test ให้ได้ ๘๐ คะแนนก่อน หรือหากสถานศึกษาตอบรับโดยมีเงื่อนไขให้ข้าราชการไปศึกษาภาษาอังกฤษก่อน โดยจะให้ข้าราชการไปศึกษาวิชาในหลักสูตรควบคู่กันไปด้วยก็จะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังกล่าว นั้น

บัดนี้ ปรากฏว่า Roosevelt University, Chicago, Illinois ได้ตอบรับให้ข้าราชการไปเข้า
ศึกษาโดยมีเงื่อนไขว่าต้องไปศึกษาภาษาอังกฤษก่อน และจะให้ลงทะเบียนศึกษาวิชาในหลักสูตรควบคู่ไป
ขณะเดียวกันด้วย ครั้นเมื่อ ก.พ. ได้ติดตามผลการศึกษาของข้าราชการผู้นั้นก็ปรากฏว่าได้เข้าศึกษาภาษา
อังกฤษเพียงอย่างเดียว โดยมีได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนศึกษาวิชาในหลักสูตรด้วยแต่อย่างใด ซึ่ง ก.พ.
พิจารณาเห็นว่า มิได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดไว้ จึงมีมติไม่เห็นชอบให้ข้าราชการที่ได้รับ
หลักฐานตอบรับให้ไปศึกษา ณ Roosevelt University, Chicago, Illinois โดยมีเงื่อนไขดังกล่าวไปศึกษาอีก
ต่อไป และหากปรากฏภายหลังว่าสถานศึกษาใดได้ตอบรับให้ข้าราชการไปศึกษา โดยมีเงื่อนไขเช่นเดียว
กันนี้ และมีได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่แจ้งไว้ ก.พ. ก็จะพิจารณาในทำนองเดียวกันด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดได้ทราบต่อไปด้วย จะ
ขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ประวิณ ณ นคร

(นายประวิณ ณ นคร)

เลขาธิการ ก.พ.

กองการศึกษาต่างประเทศ

“ริมฝีปากที่พูดจริง ทนอยู่ได้เป็นนิตย์ แต่ลิ้นที่พูดมุสาอยู่ได้เพียงประเดี๋ยวเดียวเดี๋ยวนั้น”

สุภาษิต ๑๒ : ๑๕

การปรับปรุง เงินเดือนของ ข้าราชการ พลเรือนและ พนักงานรัฐ- วิสาหกิจ

นิวัฒน์ วัชรวิภากร

นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือน ข้าราชการพลเรือน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน รวมทั้งสิ้น ๖ ครั้ง ในช่วงระยะเวลา ๒๕ ปี คือในปี พ.ศ. ๒๕๐๒, ๒๕๑๐, ๒๕๑๗, ๒๕๒๑, ๒๕๒๒, และ ๒๕๒๓ เฉลี่ยแล้วเท่ากับเป็นการปรับปรุงอัตราเงินเดือน ๕ ปีต่อครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๗—๒๕๒๓ เพียงระยะเวลา ๗ ปี มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือน ๆ ใหม่ถึง ๔ ครั้ง ทั้งนี้เพราะ การเปลี่ยนแปลงของสถานะเศรษฐกิจและการเมือง ได้ส่งผลกระทบต่อให้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง โครงสร้างอัตราเงินเดือน ของ ข้าราชการ พลเรือน อย่างรุนแรง ปัญหาทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลง

แปลงของค่าครองชีพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อ สภาวะความเป็นอยู่ ของข้าราชการ ทุกระดับ เป็นอย่างยิ่ง ในหลักการทั่วไป อัตราเงินเดือน ของข้าราชการพลเรือนนั้นควรปรับปรุงให้สอดคล้อง กับความเปลี่ยนแปลงของค่าครองชีพอยู่เสมอ หรือ อย่างน้อยที่สุด ควร มีการ พิจารณา โครงสร้างอัตรา เงินเดือนของข้าราชการพลเรือนใหม่ทุกสองปี

นับตั้งแต่ปี ๒๕๐๒ เป็นต้นมา การปรับปรุง อัตราเงินเดือน ของ ข้าราชการ นั้น จะ เป็น การ ปรับปรุงอัตราเงินเดือนในระดับต่ำเป็นสำคัญ โดย ไม่ ค่อย คำนึงถึง ความสำคัญ ของ อัตรา เงินเดือนใน ระดับสูง ฉะนั้น เมื่อเทียบการเปลี่ยนแปลงของ อัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดและสูงสุดในปี ๒๕๒๔ กับ

ปี ๒๕๐๒ แล้วปรากฏว่า อัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุด จะถูกปรับปรุงให้สูงขึ้นกว่าปี ๒๕๐๒ ประมาณร้อยละ ๒๐๐ ส่วนอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดนั้นถูกปรับปรุงให้ สูงขึ้นกว่าปี ๒๕๐๒ เพียงร้อยละ ๕๐ เท่านั้น การ ปรับปรุงอัตราเงินเดือนในลักษณะนี้มีผลทำให้ความ แตกต่างระหว่างอัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดและสูงสุดลด น้อยลง เช่น ในปี ๒๕๐๒ อัตราเงินเดือนขั้นสูงสุด ต่างไปจากอัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุด ๑๔ เท่า แต่ในปี ๒๕๒๔ จะต่างกันเพียง ๑๔ เท่า ซึ่งถ้ารวมเงิน เพิ่มค่าครองชีพเข้ากับอัตราเงินเดือนในระดับต่ำสุด แล้วจะต่างกันเพียง ๑๑ เท่า

เมื่ออัตราเงินเดือน ขั้นต่ำสุดและ สูงสุดไม่มีความแตกต่างกันมากแล้ว ก็ควรจะปรับปรุงอัตรา เงินเดือนของทุกระดับตำแหน่งให้เปลี่ยนแปลงไปใน อัตราส่วนที่เท่าเทียมกัน การเน้นปรับปรุงอัตรา เงินเดือนเฉพาะระดับต่ำโดยไม่คำนึง อัตราเงินเดือน ในระดับสูงนั้นจึงไม่ถูกต้อง เพราะผู้ดำรงตำแหน่ง ในระดับสูงนั้นเป็นผู้กำกับนโยบายวางแผน ควบคุม ตัดสินใจดำเนินการต่างๆ ให้บรรลุตามเป้าหมายและ นโยบายของรัฐบาล จึงเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญ ยิ่ง อัตราเงินเดือนในระดับนี้จึงต้องเหมาะสมกับ ตำแหน่ง และสามารถเปรียบเทียบกับ ตำแหน่งใน ลักษณะ เดียวกัน ใน วงการ ธุรกิจ เอกชน หรือรัฐ- วิชาทกิจได้ด้วย เพราะมิฉะนั้นแล้วบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในระดับนี้ ก็อาจจะลาออกไป สู่วงการ ธุรกิจเอกชนหรือรัฐวิชาทกิจมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำ

ให้ราชการ ประสบปัญหาการขาดแคลนกำลังคนใน ระดับนี้ได้

ในปีงบประมาณ ๒๕๒๓ มีข้าราชการพล- เรือนที่อยู่ในตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๕ ลงมาประมาณ ร้อยละ ๕๒ ของจำนวนข้าราชการพลเรือนทั้งหมด ส่วน จำนวนข้าราชการพลเรือน ในระดับ ๔ ขึ้นไป ซึ่งเป็นระดับ บริหาร นั้นมีอยู่ไม่ถึงร้อยละ ๑ ของ จำนวนข้าราชการพลเรือนทั้งหมด ฉะนั้นการที่จะ ปรับปรุงอัตราเงินเดือน ของข้าราชการในระดับนี้ให้ เหมาะสม สอดคล้องกับ หน้าที่ความรับผิดชอบ และ อัตราค่าจ้างในท้องตลาด จึงใช้งบประมาณไม่มาก แต่ จะได้รับผลประโยชน์คุ้มค่าในด้าน ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงาน

โครงสร้างเงินเดือน ของ ข้าราชการ พลเรือน กับพนักงานรัฐวิชาทกิจ

พนักงาน รัฐวิชาทกิจเป็นผู้ปฏิบัติงานให้แก่ รัฐบาล เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และ วัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ เช่นเดียวกับข้าราชการ พนักงานรัฐ- วิชาทกิจทุกคนไม่ว่าจะอยู่ใน ระดับต่ำสุด หรือ ระดับ สูงสุด ซึ่งเป็นฝ่ายบริหารต่างก็เป็น ลูกจ้าง ของ รัฐบาลทั้งสิ้น ไม่สามารถ ที่จะดำเนินการ โดย อิสระนอกเหนือไปจากนโยบายที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ อัตราค่าตอบแทนที่ได้รับจากการ ปฏิบัติงาน ของ ข้าราชการ และ พนักงาน รัฐวิชาทกิจไม่ว่าจะเป็นอัตรา เงินเดือน หรือ ประโยชน์เกื้อกูลต่างๆ จึงควรอยู่ใน ระดับที่สามารถเปรียบเทียบกับข้าราชการได้ แต่

ในข้อเท็จจริงนั้น ปรากฏว่าอัตราเงินเดือนของพนักงานรัฐวิสาหกิจที่ดีหรือประโยชน์อื่นใดก็ดี ต่างสูงกว่าข้าราชการทั้งสิ้น ข้อแตกต่างที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ พนักงานรัฐวิสาหกิจอยู่ภายใต้กฎหมายแรงงาน แต่ข้าราชการไม่อยู่ภายใต้กฎหมายแรงงานทั้งๆ ที่ปฏิบัติงานให้รัฐบาลเช่นเดียวกัน เมื่อเกิดการเรียกร้องหรือนัดหยุดงานจากพนักงาน รัฐวิสาหกิจขึ้นมา รัฐบาลจะเป็นผู้พิจารณาตัดสินปัญหา แทนทุกครั้ง ทั้งนี้ เพราะรัฐบาลก็คือตัวนายจ้างที่แท้จริง ฉะนั้น โดยเหตุดังกล่าว จึงกล่าวได้ว่า พนักงาน รัฐวิสาหกิจสามารถเรียกร้องข้อตกลงต่าง ๆ กับรัฐบาล หาใช่จากฝ่ายบริหารของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ไม่

อัตราเงินเดือนของพนักงาน รัฐวิสาหกิจจะมีอัตราเงินเดือน สูงกว่า ข้าราชการโดยทั่วไปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ในหลักการข้อนี้จะเป็นไปในอัตราเงินเดือนในระดับต้น ๆ เท่านั้น แต่ในอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดนั้น จะมีความแตกต่างมากกว่านี้ เช่น อัตราเงินเดือน ขั้นสูงสุด ของผู้ว่าการรัฐวิสาหกิจบางแห่งกำหนดให้เดือนละ ๔๐,๔๕๐ บาท ในขณะที่อัตราเงินเดือน ขั้น สูงสุด ของข้าราชการพลเรือนกำหนดไว้เพียง ๑๕,๒๒๕ บาท ซึ่งจะต่างกันประมาณร้อยละ ๑๖๖ และยังมีผลประโยชน์เกื้อกูลต่าง ๆ มากกว่าข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้เนื่องจากว่าประโยชน์เกื้อกูลต่างๆ ที่รัฐบาลจัดให้แก่ข้าราชการนั้น พนักงานรัฐวิสาหกิจก็ได้รับเช่นกัน ในทางตรงกันข้าม ประโยชน์เกื้อกูลบางประเภทที่พนักงาน

รัฐวิสาหกิจได้รับ ข้าราชการกลับไม่ได้รับประโยชน์เกื้อกูลนั้น ๆ ก็มี เช่น โบนัสประจำปี เป็นต้น ประโยชน์เกื้อกูลบางประเภท พนักงานรัฐวิสาหกิจได้รับการช่วยเหลือ ในอัตราที่มากกว่า ข้าราชการ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น แต่ในส่วนของข้าราชการที่ได้รับแตกต่างไปจาก พนักงาน รัฐวิสาหกิจก็มีเรื่องบ้านานูเท่านั้น แต่พนักงานรัฐวิสาหกิจเมื่อเกษียณอายุออกจากงานนั้น นอกจากจะได้รับเงินบำเหน็จแล้วยังได้รับเงินค่าชดเชยออกจากงานด้วย ซึ่งข้าราชการ จะไม่ได้รับประโยชน์ใน ด้านเงิน ชดเชยที่ต้องออกจากงาน

อัตราเงินเดือน ของพนักงาน รัฐวิสาหกิจจะแตกต่างไปจากข้าราชการมาก โดยเฉพาะอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดหรืออัตราเงินเดือนของฝ่ายบริหาร ส่วน อัตราเงินเดือน ขั้นต่ำนั้น สูงกว่าข้าราชการบ้าง แต่ไม่มากนัก อัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของพนักงาน รัฐวิสาหกิจนั้นอาจจำแนกออกได้ ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจขนาดเล็กมีอยู่น้อยมาก กลุ่มที่มีอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดมากกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท ซึ่งส่วนมากจะเป็นรัฐวิสาหกิจขนาดกลาง และอีกกลุ่มหนึ่งมีอัตราเงินเดือน ขั้นสูงสุดมากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ซึ่งจะเป็นรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่

ส่วนอัตราเงินเดือน ของข้าราชการพลเรือน ขั้น สูงสุด ของตำแหน่ง ปลัดกระทรวง จะมีอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดเดือนละ ๑๕,๒๒๕ บาท ถ้าเทียบกับ

อัตราเงินเดือนของรัฐวิสาหกิจขนาดกลางก็จะอยู่ในตำแหน่งผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า ซึ่งหากเทียบกับรัฐวิสาหกิจขนาดใหญ่ แล้วยังจะเท่ากับตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือหัวหน้ากองเท่านั้น อัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดเฉลี่ยของตำแหน่งผู้ว่าการหรือผู้อำนวยการในรัฐวิสาหกิจประมาณเดือนละ ๓๐,๐๐๐ บาท จึงสูงกว่าอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของปลัดกระทรวงประมาณ ๒ เท่า

โดยเนื้อหาของตำแหน่งปลัดกระทรวงนั้นเป็นตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบสูงมากในราชการพลเรือนเป็นผู้กำกับนโยบายและการบริหารงานต่างๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนดไว้ ควบคุมประสานงาน และ ตรวจสอบการดำเนินงาน และการใช้งบประมาณให้ถูกต้อง ซึ่งเห็นได้ชัดว่ามีหน้าที่ความรับผิดชอบไม่ต่ำกว่าตำแหน่งผู้ว่าการ หรือผู้อำนวยการของรัฐวิสาหกิจอย่างแน่นอน ดังนั้นอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของปลัดกระทรวงจึงไม่ควรต่ำกว่าอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของผู้ว่าการ หรือผู้อำนวยการ หรือกรรมการผู้จัดการในรัฐวิสาหกิจต่างๆ หรืออย่างน้อยที่สุดก็ควรอยู่ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน ความเหลื่อมล้ำที่กล่าวมาแล้วนี้กำลังสร้างความไม่ยุติธรรมแก่ข้าราชการในระดับสูง และไม่สอดคล้องกับหลักการกำหนดอัตราเงินเดือน การปรับปรุงเงินเดือนที่ไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของค่าครองชีพ และใกล้เคียงกับค่าจ้างในท้องตลาดแล้ว จะทำให้ข้าราชการระดับสูงที่มีความรู้ความสามารถลาออกจากราชการไปสู่งานเอกชนมากยิ่งขึ้น

ราชการก็จะคงไว้แต่ข้าราชการที่ด้อยประสิทธิภาพ หรือผู้ที่รักอาชีพราชการอย่างแท้จริง ซึ่งคงจะมีอยู่น้อยมากอีกทั้งขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานก็จะเสียไป ยังผลให้ประสิทธิภาพของงานตกต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

แนวทางแก้ไข

ในภาครัฐวิสาหกิจนั้น สมควรที่จะมีการแบ่งแยก ลักษณะ การ ประกอบการ ของ รัฐวิสาหกิจกัน อย่างจริงจัง การจัดแบ่งอาจจะเป็นการแบ่งตามขนาด ของ องค์กร ตามประเภทของการประกอบการ ฯลฯ หรืออาจจะทำการจัดแยกประเภทกลุ่มรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินธุรกิจ ในลักษณะผูกขาดและกลุ่มที่จะต้องมีการแข่งขันกับเอกชน ทั้งนี้ เพื่อจะได้สามารถแยกความสำคัญ ความยากง่ายในการบริหารงาน ในการรับผิดชอบต่อองค์กรและการมุ่งหากำไร ให้เข้าสู่รัฐบาลได้ ตามเป้าหมายที่กำหนด เมื่อสามารถจัดและปรับปรุงความสำคัญของรัฐวิสาหกิจด้วยตนเองได้แล้ว การกำหนดอัตราเงินเดือนก็จำเป็นที่จะต้องอาศัยหลักการดังกล่าว มาเป็นเครื่องมือวัดและสามารถเปรียบเทียบกับหน่วยงานของรัฐบาลได้

ในภาครัฐบาลเนื่องจากปัญหาค่าครองชีพที่ถีบตัวสูงขึ้น ตามการเพิ่มสูงขึ้นของดัชนีราคาผู้บริโภคก็ควรจะส่งผลกระทบต่อรัฐบาลต้องดำเนินการปรับบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการใหม่ ซึ่งหากมีการปรับใช้บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

หมายเลข ๓ แล้ว อัตราเงินเดือนนี้ก็ยิ่งห่างไกลจาก อัตราเงินเดือนของรัฐวิสาหกิจอยู่เหมือนเดิม แต่หากข้าราชการมีการ ปรับแล้วรัฐวิสาหกิจ ก็จะไปปรับ หนีไปอีก ก็จะทำให้เกิดปัญหาเช่นนี้ไม่สิ้นสุด เพื่อที่จะแก้ไข ปัญหาการเรียกร้อง ของฝ่ายต่าง ๆ จึงอาจ ดำเนินการได้ดังนี้

๑. ให้ดำเนินการ จัดแบ่งกลุ่มรัฐวิสาหกิจ กำหนดมาตรฐานและหาทางที่จะชลออัตราเงินเดือน ขั้นสูงสุดของรัฐวิสาหกิจไว้ ซึ่งเป็นแนวทางที่จะ ควบคุม อัตราเงินเดือน รัฐวิสาหกิจไม่ให้ห่างจาก อัตราเงินเดือนของข้าราชการมากนัก

๒. กำหนดโครงสร้าง อัตราเงินเดือน ของ ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจใหม่ โดยการ สืบรวจอัตราเงินเดือน และผล ประโยชน์ เกื้อกูล ทั้ง หมดของข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ เพื่อนำมา เปรียบเทียบ กำหนดเป็นโครงสร้างอัตราเงิน เดือนให้ สามารถ เปรียบเทียบรายได้ต่าง ๆ ให้อยู่ใน ระดับเดียวกันได้ ตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ใกล้เคียงกัน

๓. เป็นที่ ทราบกันโดยทั่วไปว่าในปัจจุบัน การ ปรับโครงสร้างอัตราเงิน เดือนของทั้งภาค รัฐ- บาล รัฐวิสาหกิจและเอกชน อยู่ในลักษณะที่

ต่างฝ่ายต่างดำเนินการ โดยขาดการประสานงาน หรือ ตกกลางเห็นชอบร่วมกันในอันที่จะปรับค่าครอง- ชีพหรือโครงสร้างเงินเดือน ทำให้ขาดความเป็น เอกภาพและเป็นช่องว่างที่แต่ละองค์กรไม่สามารถจะ พบกับข้อยุติที่แน่นอนได้ ดังนั้น ควรจะมีการหา มาตรการ ในอัน ที่จะทำให้ การ ปรับ โครงสร้าง เงิน เดือน เป็น ไปใน ลักษณะที่ ทุกฝ่าย มี ข้อยุติ ร่วมกัน และไม่ส่งผลกระทบต่อส่วนรวม ก็จะทำให้ ปัญหาในด้าน แรงงานของภาคเอกชน และ ปัญหา ขวัญและกำลังใจของทั้งข้าราชการและพนักงานรัฐ- วิสาหกิจดีขึ้น ทั้งนี้ โดยอาจจัดตั้งเป็นคณะกรรมการ กำหนดนโยบาย ค่าจ้างและ อัตราเงินเดือน ของเจ้า- หน้าที่ของรัฐขึ้น

๔. กำหนดระยะเวลาในการปรับปรุงโครงสร้างอัตราเงินเดือนของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้แน่ชัดว่า เมื่อไรควรจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง โดยการ ยืด ถือการเปลี่ยนแปลง ของค่าครองชีพและ อัตราค่า จ้างในท้องตลาดเป็นตัวกำหนด เพื่อให้เหมาะสม กับการเปลี่ยนแปลง ของค่าครองชีพและไม่เป็นภาระ ต้องบประมาณมากนัก ซึ่งถ้าปล่อยระยะเวลาการ ปรับปรุงมากเกินไปแล้ว ก็จะมีปัญหาด้านบ- งบประมาณในการปรับปรุงมากยิ่งขึ้น ๒

“คำตอบอ่อนหวานช่วยละลายความโกรธเกรี้ยวให้หายไป แต่คำกั๊กพะเร้าโหระ”

สุภาภิต ๑๕ : ๑

นักบริหาร

เฉลิม ศรีศดุง

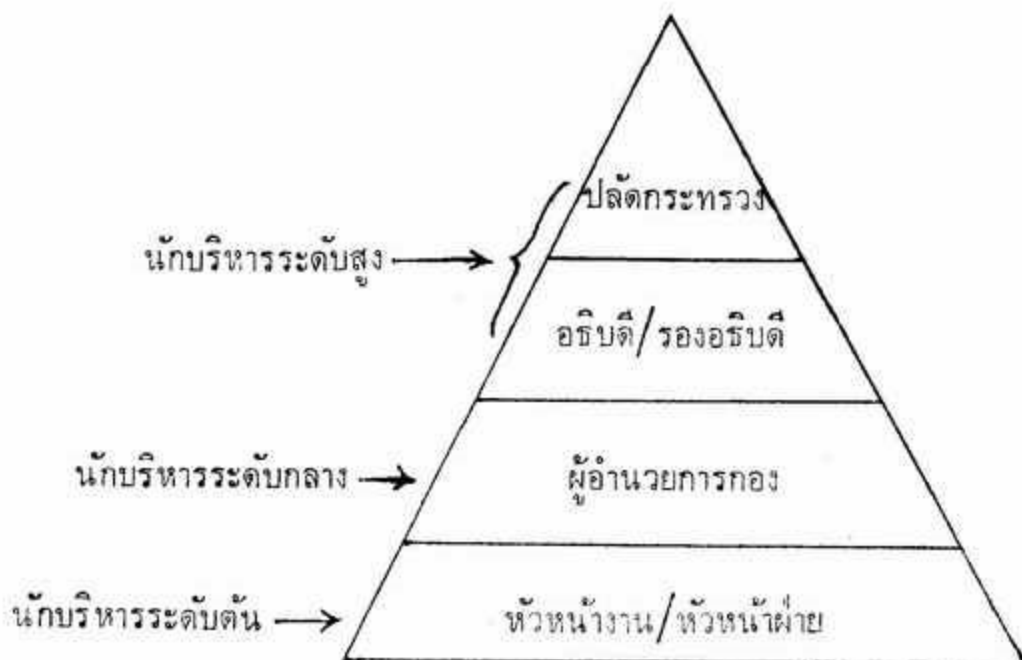
นักบริหาร นั้นนับว่าเป็นบุคคลสำคัญมาก ในหน่วยงาน เป็นผู้ที่คอยคิดวางแผนดูแล ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน การปฏิบัติงานจะบรรลุผลหรือไม่นั้น จึง ขึ้นอยู่กับ นักบริหาร ใน หน่วยงาน ว่า เอาใจใส่ในการ ปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่เพียงใดหรือไม่

นักบริหารคือใคร เมื่อพูดถึงนักบริหาร แล้ว เรามักจะเรียกว่าเป็นผู้ที่ทำงานสำเร็จโดย

อาศัยความร่วมมือจากบุคคลอื่น หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นผู้ที่รู้จักใช้คนอื่นให้ทำงานให้สำเร็จ หรือเป็นผู้ที่รู้จักมอบหมายให้คนอื่นทำ ตนเองคอยให้คำแนะนำปรึกษา คอยช่วยแก้ปัญหา ตัดสินใจและคอยดูว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือไม่

นักบริหารระดับต่างๆ ของไทย

นักบริหารที่พูดในที่นี้มีหลายระดับ ในบ้านเราอาจแยกออกได้เป็นระดับต่างๆ ดังนี้

นักบริหารแต่ละระดับต่างก็มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้งานสำเร็จ แต่ความรับผิดชอบของนักบริหารแต่ละระดับนั้นย่อมแตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามการจะปฏิบัติงานให้ได้ผลดีนั้น นักบริหารในแต่ละระดับ จะต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงานในระดับนั้น ๆ (Abilities Skills)

สำหรับในบทความเรื่องนี้จะพูดถึงนักบริหารระดับตั้งแต่รองอธิบดีและอธิบดีขึ้นไป

นักบริหาร ระดับ รอง อธิบดี ขึ้นไป นั้น ควรมีความรู้และทักษะในเรื่องอะไร

หากจะกล่าวโดยทั่วไปแล้ว บุคคลที่อยู่ในตำแหน่ง ตั้งแต่ รองอธิบดี จนถึง ปลัด กระทรวง นั้น ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามใครจะขอก้าวเป็นท่านองคมนตรีว่า ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับนักบริหารระดับสูงนั้นควรมีทักษะ

๑. งานเฉพาะด้าน (Technical Skills)
๒. การบริหาร (Management Skills)
๓. เรื่องคน (Human Skills)

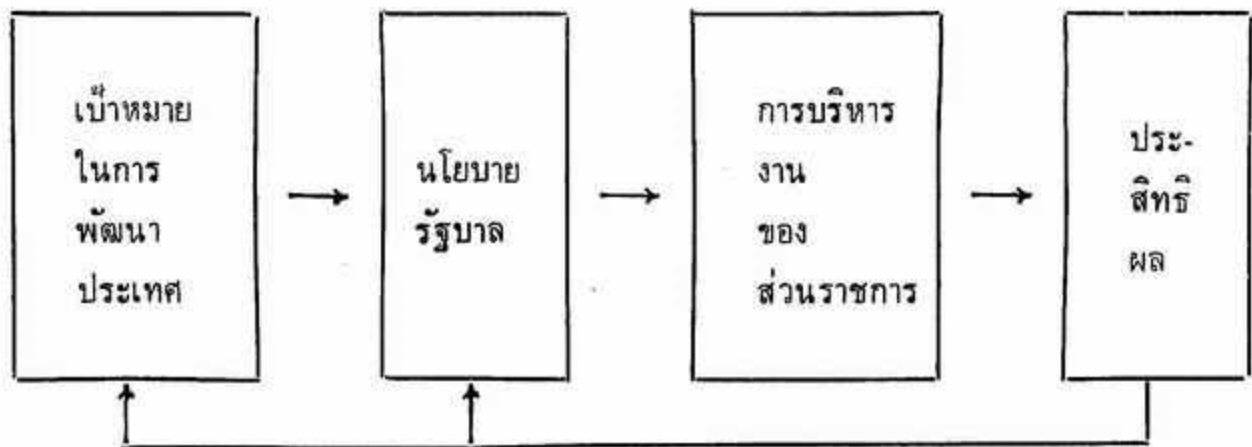
งานเฉพาะด้าน ในที่นี้หมายถึงงานของหน่วยงาน ซึ่งเป็นที่แน่ใจว่านักบริหารต้องรู้อย่างชัดเจนอยู่แล้ว

งานบริหาร เรื่องนี้เป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับนักบริหารมาก นักบริหารจะต้องเข้าใจกระบวนการบริหาร เช่น นโยบายและการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ วางแผนงาน จัดรูปงาน การหาคนดีเข้ามาทำงาน การควบคุมงาน ฯลฯ เป็นต้น

เรื่องคน นักบริหารจะต้องเข้าใจเรื่องของการใช้คนให้ตรงกับความรู้ความสามารถ และเกิดประโยชน์สูงสุด การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจ การพัฒนาคน การสร้างทีมในการทำงาน ฯลฯ

นักบริหารควรทราบทุกอย่างใหม่

ในทางปฏิบัติแล้วนักบริหารควรมีทักษะหรือความสามารถเฉพาะในเรื่องที่สำคัญ สำหรับในด้านการบริหารนั้น นักบริหารงานต้องเป็นผู้ที่มองการไกล หรือมองกว้าง มองการบริหารงานนั้น มิใช่เฉพาะเพียงให้การทำงานหน่วยงานสำเร็จเท่านั้น แต่จะต้องเป็นผู้มองให้ออกว่า การบริหารงานของหน่วยงานนั้น สอดคล้อง กับเป้าหมายของประเทศ นโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงอย่างไร (โปรดพิจารณาภาพ)

เราอาจจะเรียกว่าในระดับสูงนั้น เราพัฒนาในแนวความคิด (Conceptual Skill) ให้มากกว่าที่จะพัฒนาให้ท่านทั้งหลายไปเป็นผู้ปฏิบัติ เพราะท่านใช้เวลาการปฏิบัติงานเพียง ๑๐% ของเวลาทั้งหมด

ดังนั้นนักบริหารระดับนี้จะต้องทราบหรือรู้ว่าเป้าหมายของการพัฒนาประเทศ คืออะไร นโยบายของรัฐบาลมีว่าอย่างไร นโยบายของรัฐบาลส่วนไหนที่เกี่ยวข้องการหน่วยงานที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ นโยบายของกระทรวงว่าอย่างไร เพื่อส่วนราชการต่าง ๆ จะได้ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว จะต้องทราบว่าภาวะแวดล้อมต่างๆ จะมีผลกระทบต่อการบริหารงานอย่างไร

นอกจากนี้ในการบริหารงานนั้น เรื่องการบริหารที่สำคัญที่นักบริหารควรทราบก็คือ เรื่องการกำหนดนโยบาย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินแผน การให้ความร่วมมือ การประชาสัมพันธ์ การประสานงาน การแก้ปัญหา

และการตัดสินใจ นักบริหารจะต้องเข้าใจในเรื่องการสร้างทีมงานในการทำงาน เข้าใจในเรื่องการจูงใจ การสร้างขวัญ และกำลังใจผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย

ดังนั้น ในการที่จะพัฒนานักบริหารนั้น นักบริหาร ควร จะได้รับ การ พัฒนา ในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

นักบริหารที่จะประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน

นอกจากเรื่องความรู้ความสามารถ และทักษะในการบริหารงานแล้ว ยังมีองค์ประกอบที่จะทำให้นักบริหารประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานที่นักบริหารจะต้องคำนึงถึงคือ

๑. การรู้จักตนเอง รู้จักตนเองในฐานะนักบริหารจะต้องเข้าใจในทัศนคติและแนวความคิดของตนเองต่อสิ่งต่าง ๆ ว่าเป็นอย่างไร ตนเองมีบทบาทและหน้าที่อย่างไร ต้องเข้าใจว่าหัวหน้างานในอุดมคตินั้นมีคุณสมบัติเช่น

- ๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ดี
 - ๑.๒ มีความสามารถในการนำคนให้ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ มีใช้ผลักัดันเขา
 - ๑.๓ มีความสามารถในการสั่งงานหรือสื่อความหมายให้คนเข้าใจได้ดี
 - ๑.๔ มีความสามารถในการคาดการณ์ล่วงหน้าได้โดยเฉพาะในเรื่องแผนงาน
 - ๑.๕ รักษาไว้ซึ่งมาตรฐานและคุณภาพในการปฏิบัติงาน
 - ๑.๖ เข้าใจติดตามผลการปฏิบัติงาน
 - ๑.๗ ให้คำชมเชยและยอมรับผลงานที่ดีเด่น
 - ๑.๘ รักษาวินัยอย่างเป็นธรรมชาติ
 - ๑.๙ เข้าใจวิธีการพัฒนาผู้ปฏิบัติงาน
 - ๑.๑๐ มีใจกว้าง มั่นคง ยุติธรรม
 - ๑.๑๑ ให้ความสนใจเป็นการส่วนตัวต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน
 - ๑.๑๒ รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น
๒. รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง นักบริหารจะต้องรู้และเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบที่ตนเองปฏิบัติอยู่ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น
- ๒.๑ ในด้านที่เกี่ยวกับงาน ต้องรู้จักงานในหน้าที่เป็นอย่างดี เช่น

เข้าใจในนโยบายของหน่วยงาน
เข้าใจในการวางแผนงาน เข้าใจ
วิธีแจกจ่ายงาน และมอบหมาย
งาน อย่าง เหมาะ สม ตาม ความ รู้
ความสามารถ รู้จักการควบคุม
และติดตามผลงาน รู้จักปรับค่า
แนะนำมาใช้ให้เหมาะกับสถานะ-
การณ์รอบด้าน ดูแลให้มีเครื่องมือ
มือเครื่องใช้เพียงพอแก่การทำงาน
ต้องสามารถจัดทำมาตรฐานใน
การปฏิบัติงาน ต้องส่งเสริมการ
พัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา ใช้คน
ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ใช้เวลา
ราชการ ให้ เกิด ประโยชน์ ที่ สุด
สามารถคาดการณ์เกี่ยวกับปัญหา
และความยุ่งยากที่อาจจะเกิดขึ้น
ภายหน้าได้ ฯลฯ เป็นต้น

๒.๒ ในด้านเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับผู้
บังคับบัญชาในระดับสูงขึ้นไป ต้อง
เป็นผู้ที่

- มีความรับผิดชอบ
- เสนอข้อคิดเห็นและเรื่องสำคัญ
ให้ผู้บริหารระดับสูงทราบเสมอ
เกี่ยวกับงานในหน้าที่

- รายงานผลการปฏิบัติงานที่รับ
ผิดชอบให้ผู้บังคับบัญชาระดับ
สูงทราบอยู่เสมอ
- คอยช่วยเหลือผู้บังคับบัญชา
ระดับสูงอยู่เสมอ
- เป็น ตัว แทน ของ ผู้ ใต้ บัง คับ
บัญชา ใน เรื่อง การ ร้อง ทัก
เรื่องงานในเรื่องความต้องการ
ของผู้ใต้บังคับบัญชา

๒.๓ ในด้านความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับ
บัญชาต้องเป็นผู้ที่

- ทำตนเป็นตัวอย่าง
- ควบคุม อารมณ์ ใน การ ปฏิบัติ
งาน
- ศึกษานิสัย ใจคอ อารมณ์
และ พฤติ กรรม ของ ผู้ ใต้ บัง คับ
บัญชา
- ให้ความสนใจต่อผู้ร่วมงาน
- ใช้คน ตาม ความ รู้ และ ความ
สามารถ
- มอบหมายงาน ให้ ปฏิบัติ ตาม
ความถนัด
- อธิบายหน้าที่ ของ ผู้ ใต้ บัง คับ
บัญชาว่ามีอะไรบ้าง

- สอนแนะนำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
- เตรียมผู้ปฏิบัติงานแทน
- ให้การชมเชยและสนับสนุนผู้ทำดี
- สร้างความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจในการทำงาน และสร้างทีมปฏิบัติงาน
- อธิบายนโยบายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ
- ส่งเสริมความคิดริเริ่ม
- ช่วยแก้ปัญหาทั้งงานและส่วนตัว
- ให้ความยุติธรรมและเป็นธรรมแก่ทุกคน

- ๒.๔ ใน ด้าน ความสัมพันธ์ กับเพื่อนร่วมงานระดับเดียวกัน นักบริหารต้องเป็นผู้ที่
- ร่วมมือประสานงานในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้
 - รับฟังคำวิจารณ์อย่างใจกว้าง
 - ปกป้องหน่วยงานของตนเอง และอธิบายในสิ่งซึ่งผู้อื่นเข้าใจผิด

- รู้จักขอกฎเมื่อมีความจำเป็น
- สนับสนุนผู้มีความสามารถให้มีความก้าวหน้าเกี่ยวกับงานในหน้าที่

๓. มีความเป็นผู้นำ

การเป็นผู้นำนั้น เป็นการใช้ศิลปะของตัวเอง ทำให้บุคคลผู้ทำงานร่วมกันยอมปฏิบัติตามตามเราด้วยความเต็มใจ

ดังนั้น ในการเป็นผู้นำนั้นท่านหัวหน้างานจะต้องปฏิบัติตนดังนี้

- ๓.๑ รู้จักควบคุมอารมณ์ของตน
- ๓.๒ ต้องกำหนดมาตรฐานงานให้สูง
- ๓.๓ ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น
- ๓.๔ ยอมรับว่าผู้ใต้บังคับบัญชาว่าเป็นกำลังสำคัญของกลุ่มคณะ
- ๓.๕ ยินดีที่จะรับผิดชอบ
- ๓.๖ มอบอำนาจหน้าที่ตามความเหมาะสม
- ๓.๗ เป็นตัวของตัวเอง
- ๓.๘ แก้ปัญหาและตัดสินใจทันกับเหตุการณ์

๔. การพัฒนาปฏิบัติงานแทน

นักบริหารจำนวนมากยังมิได้สนใจและมิได้ยึดถือปฏิบัติในเรื่องนี้ มักจะพบกับปัญหาที่ว่า

ตนเองไปไหนไม่ได้ ไม่มีใครมาทำงานแทนหรือคิด
ว่า ถ้าไม่มีคนเสียแล้งงานจะล้มเหลว ดังนั้น ผู้
บริหารควรจะได้ฝึกหัดผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีแนวโน้มว่าจะ
สามารถขึ้นมาดำรงตำแหน่งแทนตนได้ เมื่อตนไม่
อยู่หรือย้ายไปที่อื่น หรือแม้แต่การทำงานแทนใน
ขณะที่หัวหน้างานหยุดงาน

๕. ผู้มีความเชี่ยวชาญใน หลัก การ
บริหารงานหรือกระบวนการบริหาร นักบริหาร
จำต้องเข้าใจหลักหรือกระบวนการบริหาร เพื่อจะได้
บริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของ
หน่วยงานได้ นักบริหารจะต้องมีความรู้ในด้าน

๕.๑ วัตถุประสงค์ นโยบาย ในการ
ปฏิบัติงาน

๕.๒ การวางแผนงานและวางโครงการ

๕.๓ มอบหมายงาน

๕.๔ การจัดรูปร่าง/การจัดองค์การ

๕.๕ การแก้ปัญหาและตัดสินใจ

๕.๖ การเลือก คน ดี มี ความ รู้ ความ
สามารถเข้ามาทำงาน และใช้คน
ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๕.๗ การควบคุมและติดตามผลงาน

๕.๘ การประสานงาน

ฯลฯ

๖. การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา การ
พัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง
ของนักบริหาร งานจะสำเร็จได้ผลดีก็ต่อเมื่อผู้บังคับ
บัญชา มีความรู้ ความ สามารถ ในการ ปฏิบัติงาน ใน
หน้าที่ ผู้ใต้บังคับบัญชาจะมีความรู้ความสามารถดี

ก็คือเมื่อได้ผู้บังคับบัญชา ได้สนับสนุนให้เข้ารับการฝึกอบรม ส่งไปศึกษาดูงาน สอนแนะนำ ให้ไปร่วมประชุมด้วย ให้มีการสับเปลี่ยนหน้าที่ การมอบหมายให้ทำ การให้ทำหน้าที่ผู้ช่วย การให้รักษาการแทน ฯลฯ เป็นต้น การพัฒนาจึงเป็นภารกิจที่สำคัญของหัวหน้างานที่จะต้องส่งเสริมยึดถือปฏิบัติในการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา

๗. การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นหน้าที่ที่ทำให้ผู้บังคับบัญชาทั้งหลายต้องประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก เพราะการประเมินนั้นมีผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก ดังนั้น ในเรื่องการประเมินผลงานนั้นต้องกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ให้ชัดเจนว่าเพื่ออะไร และในการประเมินผลงานนั้น ควรจะต้องมีมาตรฐานไว้อย่างชัดเจน องค์กรประกอบหรือเกณฑ์ในการประเมิน ควรจะได้วางไว้ให้ทุกคนได้เข้าใจวิธีการที่ดีในการประเมินผลงานนั้นก็คือ ในการกำหนดมาตรฐานงานที่ดี ในการ กำหนด องค์กรประกอบ หรือ เกณฑ์ (Criteria) ในการประเมินนั้น ควรจะได้ให้ผู้ปฏิบัติงานร่วมกันกำหนดขึ้น มิใช่กำหนดโดยนักบริหาร การที่ผู้ร่วมงานมีส่วน ร่วมก็เท่ากับเป็นการยอมรับมาตรฐานและองค์กรประกอบหรือเกณฑ์อีกด้วย เมื่อได้กำหนดแล้วก็ทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติ งานทุกคน ในหน่วยงานในเรื่องมาตรฐานและองค์กรประกอบหรือ

เกณฑ์ดังกล่าว จะทำให้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น ภายหลัง การประเมินผลน้อยลง

๘. การจูงใจผู้ปฏิบัติงาน การจูงใจผู้ปฏิบัติงานกับนักบริหารเป็นของคู่กัน ได้มีผู้เรียกนักบริหารเป็นเหมือนจิตรกร และการจูงใจเปรียบเหมือนทฤษฎีสู่ ถ้าจิตรกรไม่ทราบทฤษฎีสื่อจะวาดภาพให้ได้สวยอย่างไร เช่นเดียวกัน นักบริหารหากไม่เข้าใจการจูงใจ ผู้ใต้บังคับบัญชา จะดึงดูดใจ ผู้ใต้บังคับบัญชา ให้อุทิศตนเองทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างไร เรื่องการจูงใจนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความต้องการของคนในการทำงาน ผู้บังคับบัญชา ควรต้อง เข้าใจว่าผู้ใต้ บังคับ บัญชาต้องการอะไร อย่าคิดว่าเขาต้องการอย่างนั้น อย่างนี้ แต่ความต้องการ ของเขาจะได้รับการสนองตอบตามความสามารถของแต่ละบุคคลและขึ้นอยู่กับข้อจำกัดของหน่วยงานอีกด้วย เช่น จะให้ ๒ ชั้น ก็มิให้อาจให้ได้ทุกคน เพราะมีโควต้าจำกัด อันนี้ถือว่าเป็นข้อจำกัดของหน่วยงานซึ่งต้องปฏิบัติ

๙. คุณลักษณะทางสติปัญญา ผู้ที่เป็นนักบริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีสติปัญญาคือจะต้องมี

- ความตื่นตัวทันกับเหตุการณ์ สมองดี มีความไว้วางใจ ไหวพริบดี
- มีความคิดสมเหตุสมผล

- มีความรู้สึกผิดชอบ ชั่ว ดี โดยสามัญสำนึก
- มีดุลยพินิจ คือพิจารณาตัดสินใจ ได้ถูกต้องรอบคอบ
- มองเห็นการไกล จะทำอะไรก็จะ ต้องมองผลในอนาคต มองเห็นลู่ทางที่จะกระทำอย่างเป็นขั้นตอน เป็นลำดับก่อนหลัง

๑๐. **คุณลักษณะทางร่างกาย** ได้แก่

- มีสุขภาพสมบูรณ์ หรือมีร่างกายสมบูรณ์
- มีการออกกำลังกายที่เหมาะสม รับประทานอาหาร ที่ให้ประโยชน์ ต่อร่างกาย พักผ่อนให้เพียงพอ
- มีกำลังกายดี (energy)
- ร่างกายมีความทรหดอดทน ต่อความทุกข์ยากลำบาก
- มีบุคลิกลักษณะดี

๑๑. **คุณลักษณะทางอารมณ์** ในด้านนี้

นั้นหัวหน้างานหรือผู้บริหารงานนั้นต้อง

- มองคนในแง่ดี (optimism)
- สามารถปรับตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ (adaptability)

- มีใจคอเยือกเย็น มีความอดทน มีใจหนักแน่น ไม่ท้อถอย ไม่โกรธง่าย

- ควบคุมตัวเองได้ ต้องรู้จักบังคับตนเองไม่ให้ทำในสิ่งที่ผิดและสิ่งที่ชั่ว

- มีความกระตือรือร้น

- การส่งคดี คบค้าสมาคมได้กับคนทุกชั้นทุกประเภท

- มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมั่นใจ มั่นคงทางจิต ไม่อ่อนไหวง่าย

- มีอารมณ์ขัน

- มีความสนใจกว้างขวาง คือมีความอยากรู้ อยากเห็น

- เข้าใจคนที่ทำงานร่วมกัน เข้าใจพฤติกรรมของเขาแต่ละคน ซึ่งแตกต่างกัน จะได้เข้ากับคนต่างๆ ได้

๑๒. **คุณลักษณะทางอุปนิสัย** ในด้านนี้นั้นนักบริหารต้อง

- เป็นคนตรงไปตรงมา พูดจริง ทำจริง รักษาสัจจะตรงต่อคำมั่นสัญญา

- มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน ส่วนรวมและประเทศชาติ
- มีความสำนึกในหน้าที่ที่ปฏิบัติ
- ความไว้วางใจ ไม่หน้าไหว้หลังหลอก
- มีความกล้าหาญ ไม่เกรงกลัวต่ออันตราย
- มีความเข้มแข็ง
- มีความยุติธรรม
- ไม่เป็นคนเห็นแก่ตัว

๑๓. การพัฒนาการทำงานเป็นทีม

นักบริหารเป็นผู้ที่คอยดูแลให้ผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ ของหน่วยงาน อย่างไรก็ตามแม้ว่าคนจะมีความรู้ความสามารถ หากแต่ไม่มีความร่วมมือร่วมใจในการทำงานแล้ว ก็จะ

ทำให้การทำงานติดขัดล่าช้า นักบริหารสร้างทีมในการทำงาน ให้ทุกคนที่อยู่ด้วยกันนั้นเป็นทีมเดียวกัน เพียงแต่แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกับปฏิบัติ ในการสร้างทีมนั้น นักบริหารให้ผู้ร่วมงานได้ร่วม กำหนดวัตถุประสงค์ในการทำงานให้ มีการร่วมกัน พิจารณาตัดสินใจในเรื่องงาน ทุกคนได้รับการยอมรับว่าเป็นสมาชิกของกลุ่ม มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชา มีความจริงใจต่อกันและกัน

๑๔. การใช้เวลาของหัวหน้างาน/นัก

บริหาร

นักบริหารระดับต่าง ๆ ที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานนั้น ต้องเข้าใจและรู้จักการแบ่งเวลาในการ ปฏิบัติงานให้ถูกต้องว่า เวลาใดควรปฏิบัติงานอะไร มีการกำหนดตารางการปฏิบัติงาน

นักบริหารระดับสูง
(ปลัดกระทรวง)

เวลา บริหารงาน 90%
ปฏิบัติงาน 10%

นักบริหารระดับสูง
(อธิบดีและรองอธิบดี)

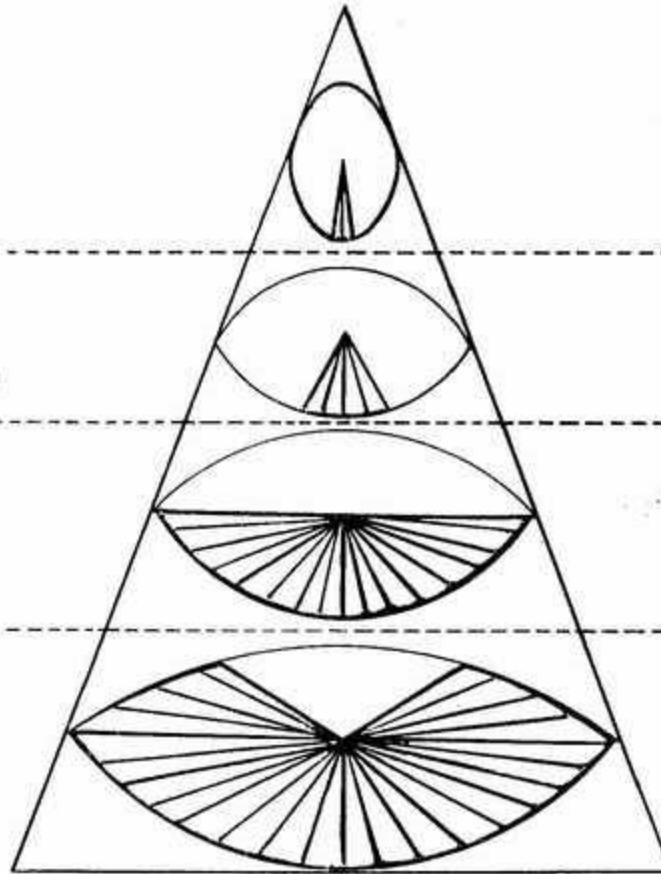
บริหารงาน 70%
ปฏิบัติงาน 30%

นักบริหารระดับกลาง
(ผู้อำนวยการกอง)

บริหารงาน 50%
ปฏิบัติงาน 50%

นักบริหารระดับต้น
(หัวหน้าฝ่าย หัวหน้า
ส่วน หัวหน้างาน)

บริหารงาน 30%
ปฏิบัติงาน 70%

/บริหารงานไว้อย่างแน่นชัด รู้จักลำดับความสำคัญ
ของงาน ทำงานที่มีความสำคัญก่อน รู้จักการขจัด
สิ่งที่ทำให้เสียเวลา รู้จักปฏิเสธ งานใดที่คนมา
ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ได้ก็ควรให้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่
นำหลักการบริหาร เช่น การวางแผน การมอบ
หมายงาน การตัดสินใจ การจัดระบบงานมาใช้ใน
การทำงานเพื่อเป็นการประหยัดเวลา ฝึกหัดการ
อ่านหนังสือเร็ว สำหรับการใช้เวลาของนักบริหาร
นั้นอาจแบ่งได้เป็นระดับต่างๆ ดังต่อไปนี้

ดังนั้น นักบริหาร/หัวหน้างานแต่ละท่าน จะต้องใช้
เวลาให้เกิดประโยชน์และควรต้องรู้จักแบ่งเวลาใน
การบริหารงานและปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น

ทั้งหมด ที่กล่าวมาเป็น เรื่องของนัก-
บริหาร ที่จะประสบผลสำเร็จในการบริหาร
งาน หากท่านนักบริหารปฏิบัติและได้รับการ
พัฒนาตามที่กล่าวแล้ว เชื่อเหลือเกินว่าท่าน
จะเป็นนักบริหารที่ทำงานประสบผลสำเร็จที่
ได้ทั้งงานและน้ำใจคน

การเลื่อนชั้น เงินเดือน เป็นกรณีพิเศษ

ปฐม สมบูรณ์สิน

ในฉบับที่แล้ว ได้กล่าวถึงกรณีต่างๆ ที่ส่วนราชการขออนุมัติ ก.พ. เลื่อนชั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษให้แก่ข้าราชการ ซึ่งหวังว่าจะไม่ล่าช้าจนเกินไปที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังเพราะเป็นช่วงเวลาของการพิจารณาความดีความชอบประจำปีพอดี อาจมีบางท่านที่ยังสงสัยหรือมีกรณีใกล้เคียงกับที่ได้เขียนไว้ในฉบับก่อน ก็คิดว่าเรื่องดังกล่าวที่ ก.พ. ได้พิจารณา วินิจฉัย ไปแล้ว จะช่วย แก่ข้อสงสัยหรือปัญหาของท่านได้บ้าง อย่างไรก็ตามขอฝากข้อสังเกตไว้ประการหนึ่งว่า กรณีต่างๆ ที่ ก.พ. มีมติไปแล้วนั้น ก.พ. พิจารณาเป็นรายๆ ไป ฉะนั้น อาจจะมีกรณีอื่น ๆ ที่เห็นว่าจะใกล้เคียงหรือเหมือนกัน แต่โดยที่จริงแล้วมีข้อเท็จจริงและรายละเอียดแตกต่างกัน ฉะนั้น จึงไม่อาจนำมติ ก.พ. ดังกล่าวไปเป็นบรรทัดฐานใช้กับเรื่องอื่น ๆ ที่ ก.พ. ยังมีได้วินิจฉัยไว้ทุกกรณีได้

สำหรับในครั้งนี้ ขอนำกรณีที่ได้ผ่านการพิจารณาของ ก.พ. แล้ว มาให้ทราบอีก ๒ กรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑

ข้าราชการ ที่ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาในประเทศหรือไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน ณ ต่างประเทศ จะเลื่อนชั้นเงินเดือนได้ จะต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ของข้อ ๗ (๘) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ซึ่งกำหนดว่า

“ในรอบปีที่แล้วมา ถ้าเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาในประเทศหรือไปศึกษา ฝึกอบรมหรือดูงาน ณ ต่างประเทศ ตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรมและดูงาน ณ ต่างประเทศ ต้องได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในรอบปีที่แล้วมา (๑ กรกฎาคม—๓๐ มิถุนายน ของปีถัดไป) เป็นเวลาไม่น้อยกว่าแปดเดือน”

กรม ก. ทาหรือว่า ข้าราชการที่ได้รับทุนไป
ฝึกอบรม ณ ต่างประเทศ มีกำหนดเวลา ๕ เดือน
๓ สัปดาห์ โดยแบ่งการฝึกอบรมเป็นฝึกอบรมใน
ประเทศไทยตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒๑
มีนาคม ๒๕๒๐ (๒ เดือน) และฝึกอบรมในต่าง
ประเทศต่อ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ถึงวันที่ ๒๒
กรกฎาคม ๒๕๒๐ (๓ เดือน ๓ สัปดาห์) กรณี
เช่นนี้จะถือได้หรือไม่ว่า ในช่วงการฝึกอบรมที่ได้
กระทำในประเทศไทย (๒ เดือน) เป็นการปฏิบัติ
หน้าที่ราชการอันถือว่าเข้าหลักเกณฑ์ในข้อ ๗ (๘)
คือนับเวลารวมเข้ากับเวลาปฏิบัติราชการจริง ๆ อีก
๗ เดือน (ได้ปฏิบัติราชการก่อนไปฝึกอบรมใน
ประเทศไทย ตั้งแต่ กรกฎาคม ๒๕๑๙ — มกราคม
๒๕๒๐) รวมเป็น ๙ เดือน เพื่อให้เข้าเกณฑ์ที่ว่า
ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในรอบปีที่แล้วมาน้อยกว่า
แปดเดือน หรือจะถือว่ากรณีไปฝึกอบรมภายใน
ประเทศมิได้กำหนดไว้ในข้อ ๗ (๘) จึงเป็นกรณี
นอกจากหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.
ซึ่ง ถ้าจะ เลื่อน ชั้น เงินเดือนให้ ต้องขอ อนุมัติ ก.พ.
ก่อน

ก.พ. พิจารณามีมติว่า กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓
(พ.ศ. ๒๕๑๙) ข้อ ๗ (๘) วางกฎเกณฑ์ไว้เฉพาะ
กรณีไปศึกษาในประเทศ หรือไปศึกษาฝึกอบรม
หรือดูงาน ณ ต่างประเทศเท่านั้น กรณีที่ทาหรือ
ผู้บังคับบัญชาจึงอาจเลื่อน ชั้น เงินเดือน ตามปกติให้
แก่ผู้ไปฝึกอบรมดังกล่าวได้ (สรุป : การฝึกอบรม

ภายในประเทศไม่ต้องห้าม ที่จะส่งเลื่อนชั้นเงิน-
เดือนให้)

กรณีที่ ๒

ผู้ที่ได้รับบรรจุเข้ารับ ราชการ จะ เลื่อนชั้น
เงินเดือนได้ ข้อ ๗ (๗) กำหนดว่า

“ในปีที่แล้วมา (๑ ตุลาคม—๓๐ กันยายน
ของปีถัดไป) ได้รับบรรจุเข้ารับราชการมาแล้วเป็น
เวลาน้อยกว่าแปดเดือน”

กรม ค. ขออนุมัติ ก.พ. เลื่อนชั้นเงินเดือน
ประจำปีให้ข้าราชการผู้ได้รับบรรจุกลับเข้ารับราชการ
ในปีที่แล้วมาน้อยกว่าแปดเดือน (ได้รับบรรจุ
กลับเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม) โดยแจ้งข้อเท็จจริงว่า
เดิมข้าราชการผู้นั้นรับราชการอยู่ที่กรม ก. และได้
โอนมารับราชการที่กรม ข. ต่อมากรม ค. ขอรับโอน
มารับราชการ แต่กรม ข. ไม่ยินยอม ข้าราชการผู้นั้น
จึงขอลาออก และกรม ค. ได้บรรจุกลับเข้ารับ
ราชการในวันเดียวกัน กับที่ ข้าราชการ ผู้นั้น ลาออก
จาก กรม ข. ต่อเนื่องกันโดยไม่ขาดตอน และ
ผู้บังคับบัญชาเดิมทั้ง ๒ แห่ง รวมทั้งผู้บังคับบัญชา
ในปัจจุบัน เห็นสมควรเลื่อนชั้นเงินเดือนให้

ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่ข้าราชการ
ผู้นั้น มีผลการปฏิบัติงานในฐานะข้าราชการ
พลเรือนสามัญในรอบปีที่แล้วมาตลอด โดยไม่
ขาดตอน และผู้บังคับบัญชาเดิมและผู้บังคับบัญชา
ในปัจจุบันก็เห็นสมควรเลื่อนชั้นเงินเดือนให้ จึง

ลงมติอนุมัติให้เลื่อนชั้นเงินเดือน ประจำปีตามที่ขอ
มาได้

ก.พ. พิจารณาข้อหารือของส่วนราชการว่า
ข้าราชการที่ได้รับบรรจุเข้ารับราชการในส่วนกลาง
(กรุงเทพมหานคร) เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม แต่ต้อง
เดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการในส่วนภูมิภาค ซึ่ง
ส่วนราชการนั้นมีที่ตั้งทำการอยู่ โดยไปรายงาน
ตัวเริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ ภายหลังจากวันที่ ๑
กุมภาพันธ์ กรณีปัญหาว่ามีว่า จะถือว่าผู้นั้นได้รับ

บรรจุเข้ารับราชการ ในปีที่แล้วหรือไม่ น้อยกว่า แปด
เดือน และผู้บังคับบัญชาจะส่งเลื่อนชั้นเงินเดือนให้
ได้หรือไม่

ก.พ. พิจารณามีมติว่า ผู้นั้นได้รับบรรจุเข้า
รับราชการตั้งแต่วันที่ ๓๐ มกราคม ซึ่งเป็นวันที่
คำสั่งบรรจุมีผลบังคับแล้ว ผู้บังคับบัญชาจึงอาจ
ส่งเลื่อนชั้นเงินเดือนประจำปีให้ได้ตามข้อ ๗ (๗)
ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ๑๖

หมายเหตุ แก้กำผิดในฉบับที่ ๗ เดือนกรกฎาคม ๒๕๒๔ เรื่อง “การเลื่อนชั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ”
หน้า ๖๗ ข้อ ๑.๒ บรรทัดที่ ๔ ขอแก้จาก “พฤษภาคมของปี” เป็น “กุมภาพันธ์ของปี”
และข้อ ๒.๓ บรรทัดที่ ๔ ขอแก้จาก “...ก.พ. อนุมัติให้เลื่อน” เป็น “...ก.พ. อนุมัติ
ให้เลื่อน”

การพัฒนา ข้าราชการ เราไปถึง ไหนแล้ว

ดร. วิชาศ สิงหวีสัย
รชมนาด พงศ์พนารัตน์

ในวงราชการของเราในระยะ ๒-๓ ปีที่ผ่านมา มีการฝึกอบรมสัมมนาประชุมทางวิชาการเกิดขึ้นราวกับดอกเห็ด

ศูนย์พัฒนาข้าราชการพลเรือน ซึ่งต่อมาภายหลังเปลี่ยนมาเป็นสถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือนของสำนักงาน ก.พ. นับว่ามีส่วนช่วยปลูกให้เกิดการตื่นตัวทางด้านการศึกษาอบรมขึ้นมาได้มากที่สุดทีเดียว โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมของกระทรวง ทบวง กรม

ต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากก็ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมของสำนักงาน ก.พ. มาแล้วประมาณ ๓๕๐ คน เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมเหล่านี้ได้มีส่วนในการดำเนินการจัดฝึกอบรมให้แก่ส่วนราชการของตนเอง

การฝึกอบรมได้รับการสนับสนุนทางด้านกำลังคนและเทคนิควิชาการจากสำนักงาน ก.พ. เพิ่มขึ้น ซึ่งแตกต่างจากสมัยก่อนเพราะมีส่วนราชการ

เพียงจำนวนน้อยที่มีหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ
 ขอบทางด้านการฝึกอบรมโดยเฉพาะ

งานฝึกอบรมยังได้รับแรงหนุนจากเจ้าหน้าที่
 ของแต่ละส่วนราชการ เพราะส่วนมากแล้วงานฝึก
 อบรมมัก จะ อยู่ใน หน่วยงาน เดียวกับการเจ้าหน้าที่
 หรือมีส่วนสัมพันธ์กันอย่างมาก อีกทั้งบุคลากร
 ส่วนใหญ่ได้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร การบริหาร
 งานบุคคลของสำนักงาน ก.พ. ไปแล้ว ซึ่งย่อม

เห็นความสำคัญและคุณค่าของการฝึกอบรม

แรง หนุน ที่ สำคัญ ที่ สุด นำ มา จาก ผู้บังคับ
 บัญชาของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มองเห็นความจำเป็น
 และความ สำคัญ ของงาน ด้านนี้ เพราะผู้บังคับ
 บัญชาที่ดีก็คือครูที่ดีด้วย นอกจากช่วยสอนแนะผู้
 ได้บังคับบัญชาด้วยตนเองแล้ว ยังสนับสนุนให้ผู้
 ได้บังคับบัญชาได้พัฒนาตนเองโดยให้เข้ารับการฝึก
 อบรม สัมมนา หรือการประชุมทางวิชาการทั้งที่

ส่วนราชการเป็นผู้จัดเอง หรือสำนักงาน ก.พ. หรือสถาบันอื่น ๆ เป็นผู้จัด

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ. นอกจาก จะ ดำ เนิน การ จัด ผึก อบ รรม สัมมนา หรือ ประชุม ใน ระดับ นัก บริหาร แล้ว ยัง ทำ หน้าที่ สนับสนุน และ ประสานงาน ด้าน การ ผึก อบ รรม ให้ แก่ ส่วน ราชการ อื่น ๆ ด้วย

ขณะนี้ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน จัด การ ผึก อบ รรม ไป แล้ว รวม ๑๒ หลักสูตร ได้แก่

- การ ผึก อบ รรม เจ้า หน้าที่ ผึก อบ รรม
- การ ผึก อบ รรม วิทยาการ ผึก อบ รรม
- การ ผึก อบ รรม การ ดำ เนิน การ ทาง วินัย
- การ ผึก อบ รรม ความ รู้ พื้น ฐาน การ บริหาร

งาน บุคคล

- การ ผึก อบ รรม การ วิเคราะห์ ตำแหน่ง
- การ ผึก อบ รรม การ เขียน หนังสือ ราชการ
- การ ผึก อบ รรม ความ รู้ พื้น ฐาน ใน การ ปฏิบัติ

ราชการ

- การ สัมมนา รวบรวม รุ่ น บุคคลากร
- การ สัมมนา หัวหน้า งาน การ เจ้า หน้าที่ เรื่อง

บทบาท ของ บุคคลากร ใน การ เสริมสร้าง สมรรถภาพ และ วินัย ข้าราชการ

- การ สัมมนา นัก บริหาร ระดับ สูง (รอง อธิบดี)

— การ สัมมนา การ บริหาร งาน สำหรับ ผู้ บัง คับ บัญชา

— การ สัมมนา ผู้ ตรวจสอบ ราชการ กระทรวง

— การ สัมมนา หลักสูตร ทบทวน การ บริหาร งาน สำหรับ ผู้ บัง คับ บัญชา และ ระดับ นัก บริหาร

ในปีงบประมาณ ๒๕๒๔ นี้ สำนักงาน ก.พ. ได้ จัด การ ผึก อบ รรม หลักสูตร ต่าง ๆ เหล่า นี้ รวม กัน แล้ว ประมาณ ๓๓ ครั้ง ในปี ต่อ ๆ ไป ก็ คง จะ พัฒนา หลักสูตร ใหม่ ๆ ออก มา เพื่อให้ การ พัฒนา ข้าราชการ เป็น ไป อย่าง ต่อ เนื่อง และ ทัว ถึง

การ ผึก อบ รรม เท่า ที่ ผ่าน มา แล้ว นี้ แม้ว่าจะ มี ปริมาณ มาก ขึ้น คุณภาพ ทาง ด้าน เทคนิค และ วิธี การ ดี ขึ้น กว่า เดิม ก็ ตาม แต่ เมื่อ มอง ถึง ผล ที่ ได้ รับ ที่ มี ต่อ ระบบ ราชการ โดย ส่วน ร่วม ต่อ การ พัฒนา ประเทศ ต่อ ประสิทธิภาพ ของ ข้าราชการ และ ต่อ ประชาชน แล้ว จะ เห็น ได้ ว่า ยัง มี ขอบ เขต จำ กัด อยู่ มาก ทั้ง นี้ เพราะ การ ดำ เนิน การ ดัง กล่าว ยัง ไม่ มี แผน แม่ บท ชาติ การ ประสาน งาน ระหว่าง ส่วน ราชการ ต่าง ๆ รวมทั้ง วิธี การ ระดม ทรัพยากร ต่าง ๆ ทาง ด้าน การ พัฒนา ข้าราชการ มา ใช้ ให้ เป็น ประโยชน์ อย่าง เต็ม ที่

คน จำนวน ไม่น้อย ที่ มอง เห็น ว่า การ ผึก อบ รรม เป็น การ สูญ เปล่า ทั้ง ด้าน เวลา และ งบประมาณ ทั้ง นี้ เพราะ การ ผึก อบ รรม ที่ บาง แห่ง เคย จัด ทำ นั้น ผู้ เข้า

อบรมไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร ผู้จัดอบรมเพียงแต่เชิญวิทยากรมาบรรยายเท่านั้น ไม่ได้มีวิธีการที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง วิธีการบรรยายนั้นไม่แตกต่างกับการเรียน การสอนในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย เน้นแต่ความรู้และทฤษฎีมากเกินไปไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ผู้จัดอบรมและวิทยากรไม่ได้คำนึงว่าผู้เข้าอบรมที่เป็นผู้ใหญ่เหล่านั้นต้องการเรียนรู้อะไรที่จะก่อให้เกิดความสนใจ และเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน แม้ว่าวิทยากรจะพยายามใช้วิธีพูดให้ดลกเฮฮาสนุกสนานเพื่อให้ผู้เข้าอบรมสนใจเพียงใดก็ตาม แต่เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมนั้นแล้ว ผู้เข้าอบรมแทบจะไม่ได้รับความรู้และประโยชน์อะไรเลย จึงทำให้มีผู้กล่าวว่า การฝึกอบรมดังกล่าวเป็น “ดลกราคาแพง” ซึ่งไม่คุ้มกับเวลาและงบประมาณที่เสียไป

สำนักงาน ก.พ. ตระหนักถึงปัญหาและจุดบกพร่องดังกล่าว จึงพยายามมุ่งพัฒนาปรับปรุงการฝึกอบรมให้มีระบบ โดยเน้นการพัฒนาความรู้ด้านทฤษฎี เพิ่มพูนทักษะด้านการปฏิบัติงาน เสริมสร้างจริยธรรมข้าราชการ และมุ่งถึงผลที่จะนำไปประพฤติดำเนินต่อไปในการปฏิบัติราชการ

การฝึกอบรมที่เป็นระบบนั้น ประกอบด้วยส่วนสำคัญหลายประการ ส่วนที่สำนักงาน ก.พ. กำลังดำเนินการในขณะนี้คือ

๑. การจัดหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เข้าอบรมมากที่สุด โดยใช้วิธีหาอย่างถูกต้อง

เพื่อที่จะคัดเลือกกลุ่มผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เหมาะสมและใกล้เคียงกันมากที่สุด รวมทั้งคาดว่าผู้เข้าอบรมเหล่านั้น สามารถ นำความรู้ และ ทักษะ ที่ได้รับ จากการฝึกอบรมไปปรับใช้ ในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

๒. การใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา โดยเน้นด้านการฝึก ปฏิบัติ เพื่อ ผู้เข้าอบรมจะ ได้นำไปใช้ ในการปฏิบัติงานโดยตรง รวมทั้งการจัดทำแผนการสอนสำหรับวิทยากรและแผนการเรียน สำหรับผู้เข้าอบรมอื่น จะทำให้การเรียน การ สอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓. การจัดอบรมแบบต่อเนื่องให้ข้าราชการทุกระดับ ซึ่งได้แก่การฝึกอบรมให้ข้าราชการใหม่ ข้าราชการระดับต้น ข้าราชการระดับปฏิบัติ และผู้บังคับบัญชาระดับต่าง ๆ โดยได้ จัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับลักษณะงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อจะนำไปปฏิบัติได้ รวมทั้งปรับใช้ในแก้ปัญหาบางประการที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติราชการได้

๔. การพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงเอกสารการฝึกอบรมให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงด้านวิชาการ ด้านกฎ ระเบียบข้อบังคับ และด้านการปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้ง การนำวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีมาใช้ในการฝึกอบรมให้ได้ผลดี

๕. การประเมินผลและการติดตามผลของการฝึกอบรม โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์

และการสังเกตการณ์ มีการประเมินผลระหว่างกา
รฝึกอบรมและหลังจากการฝึกอบรมสิ้นสุดลง รวมทั้ง
การติดตามผลการปฏิบัติงาน เมื่อได้ผ่านการฝึก
อบรมแล้วระยะหนึ่ง เพื่อจะนำมาเปรียบเทียบกับ
การปฏิบัติงาน ก่อนการฝึกอบรมว่า มีผลดี มาก น้อย
เพียงไร นอกจากนี้ผลของการประเมินผลและการ
ติดตามผลนั้นยังเป็น ประโยชน์ ที่จะนำมาปรับปรุง
หลักสูตรการฝึกอบรมที่จะจัดต่อไป

นอกจากการจัดฝึกอบรมอย่างมีระบบให้แก่
ส่วนราชการต่าง ๆ โดยเฉพาะส่วนราชการที่ยังไม่
สามารถจัดฝึกอบรมได้เองแล้ว สำนักงาน ก.พ.
ยังสนับสนุนให้ส่วนราชการได้ดำเนินการฝึกอบรม
เอง โดยสำนักงาน ก.พ. จะเป็นผู้ประสานงานด้าน
วิทยากร เอกสารประกอบการฝึกอบรม ตลอดจน
วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะทำให้การฝึกอบรมนั้น ได้ผล
อย่างเต็มที่ รวมทั้งการบริการเผยแพร่ข่าวสารการ

ฝึกอบรมให้คำปรึกษา แนะนำด้านการจัดทำหลัก-
สูตร การจัดหาวิทยากร เทคนิคการฝึกอบรม
เอกสาร อุปกรณ์ และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
การฝึกอบรม

ไม่ว่า การ จัด การ ฝึ ก อบรม เอง หรือ การ
ประสานงานร่วมกับส่วนราชการอื่น สำนักงาน ก.พ.
คำนึงถึงนโยบายการประหยัดทั้งด้านงบประมาณและ
เวลา รวมทั้งไม่สนับสนุนให้มีกิจกรรมในการฝึก
อบรมที่ต้องใช้จ่ายฟุ่มเฟือยและไม่จำเป็น

การฝึกอบรมเป็นแต่เพียงวิธีการหนึ่งในการ
พัฒนาข้าราชการให้ปฏิบัติงาน ได้มี ประสิทธิภาพยิ่ง
ขึ้น และที่ส่วนที่จะส่งเสริมด้านการประสานงาน
ระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ อันจะเป็นผลดีต่อระบบ
ราชการโดยส่วนรวม ต่อการให้บริการประชาชน
รวมทั้งต่อการพัฒนาประเทศชาติ

“ถ้าอยากเป็นคนมีอำนาจ อย่าขาดความยุติธรรม”

(พ.ท. อาทิตย์ ณ เชียงใหม่)